

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

**OPERAČNÍ PROGRAM
PRAHA - KONKURENCESCHOPNOST
na období 2007 - 2013**

Připravil Útvar rozvoje hl. m. Prahy
ve spolupráci s Odborem fondů Evropské unie MHMP

5. března 2007

OBSAH

ÚVOD	5
1. SOUČASNÁ EKONOMICKÁ A SOCIÁLNÍ SITUACE REGIONU	8
1.1 Zhodnocení výchozích dokumentů	8
1.2 Analýza ekonomické a sociální situace	9
1.2.1 Základní charakteristika regionu	9
1.2.2 Geografické údaje	10
1.2.3 Správní členění	10
1.2.4 Demografické indikátory a sociální prostředí	11
1.2.5 Výkonnost regionu a odvětvová struktura ekonomiky	12
1.2.6 Podnikání a inovační kapacity	14
1.2.7 Lidské zdroje a trh práce	16
1.2.8 Technická infrastruktura	18
1.2.9 Informační a komunikační služby	19
1.2.10 Dopravní infrastruktura	20
1.2.11 Životní prostředí	23
1.3 Zhodnocení zkušeností s realizací dosavadních rozvojových programů	26
1.3.1 Zkušenosti s programem JPD 2 z věcného hlediska	26
1.3.2 Zkušenosti s programem JPD 2 z implementačního hlediska	28
1.4 Absorpční kapacita regionu	28
1.5 SWOT analýza	30
1.5.1 Výchozí SWOT analýza	30
1.5.2 SWOT analýza programu	33
2. POPIS ZVOLENÉ STRATEGIE	37
2.1 Strategie rozvoje regionu	37
2.1.1 Východiska	37
2.1.2 Strategická vize	39
2.1.3 Globální cíl, specifické cíle a indikátory programu	40
2.2 Související dokumenty	43
2.2.1 Soulad se Strategickými obecnými zásadami Společenství	43
2.2.2 Soulad s prioritami ERDF	44
2.2.3 Vazba na Národní rozvojový plán ČR a Národní strategický referenční rámec	45
2.2.4 Vazba na další strategické dokumenty ČR	46
2.2.5 Vazba na OP PA	49
2.2.6 Vazba na Operační program Doprava a Operační program Životní prostředí	50
2.2.7 Vazba na Regionální operační program NUTS II Střední Čechy	51
2.2.8 Vazby na Operační program Výzkum a vývoj pro inovace, Operační program Podnikání a inovace	52
2.2.9 Vazby na Integrovaný operační program a Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost	52
2.3 Horizontální témata a uplatnění principu partnerství	52
2.3.1 Udržitelný rozvoj a životní prostředí	52
2.3.2 Rovné příležitosti	55
2.3.3 Uplatnění principu partnerství	55

2.4 Výstupy z ex-ante hodnocení	56
2.5 Výstupy z hodnocení SEA.....	60
3. PRIORITNÍ OSY A OBLASTI PODPORY.....	66
3.1 Prioritní osa 1 - Dostupnost a prostředí.....	66
3.2 Prioritní osa 2 - Inovace a podnikání.....	80
3.3 Prioritní osa 3 - Technická pomoc.....	87
4. IMPLEMENTACE	90
4.1 Národní orgán pro koordinaci	90
4.2 Řídící orgán	92
4.3 Příjemci.....	93
4.4 Monitorování a informační systém.....	94
4.5 Evaluace	98
4.6 Proces výběru projektů	99
4.7 Informovanost a publicita.....	99
4.8 Auditní orgán.....	101
4.9 Systémy finanční kontroly.....	102
4.10 Platební a certifikační a orgán	106
4.11 Finanční toky	107
4.12 Systém účtování.....	108
4.13 Veřejná podpora	108
5. FINANČNÍ PLÁN	109
5.1 Základní východiska.....	109
5.2 Rozdělení finančních zdrojů podle prioritních os	109
5.3 Členění podle druhu finančních zdrojů	110
5.4 Časové rozložení čerpání finančních prostředků.....	110
5.5 Rozložení dle kategorií pomoci z ERDF pro období 2007-2013	111
SEZNAM GRAFŮ, TABULEK A SCHÉMAT.....	112
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	113

ÚVOD

Zdůvodnění užití podpory ze strukturálních fondů Evropské unie na období 2007 až 2013

Hlavní město Praha (Praha) patří v současné době k nejdynamičtějším a nejúspěšnějším regionům Střední Evropy. Plní řadu významných rolí jak v rámci českého státu, tak i širšího evropského prostoru. Je hlavním městem České republiky (ČR) a sídlem mnoha státních i nadnárodních institucí, je „branou“ do ČR přitahující a dále šířící mezinárodní kontakty a zahraniční ekonomické aktivity, je národním centrem vzdělanosti, výzkumu a vývoje i přitažlivou turistickou destinací. Na území města vzniká téměř jedna čtvrtina hrubého domácího produktu České republiky a objem investic realizovaných v Praze činí zhruba 20% celé ČR. V hlavním městě Praze působí řada významných českých i zahraničních podniků především v oblasti služeb, telekomunikací a financí. Hlavní město Praha má dobrý rating (A-), nízkou míru nezaměstnanosti (3,2% na konci roku 2005) a její atraktivita pro podnikání a investice byla v roce 2005 oceněna 12. až 13. místem mezi 30 předními metropolemi Evropy (Cushman & Wakefield, Healey & Baker: European Cities Monitor 2005). Za posledních 10 let se zlepšila dostupnost Prahy silniční i leteckou dopravou a kapacita pražského mezinárodního letiště vzrostla téměř na trojnásobek (cca 10 mil. cestujících za rok).

Hlavní město Praha se však potýká s řadou závažných problémů. Přes mnohá zlepšení stále patří k českým regionům s nejvíce narušeným životním prostředím, se značně znečištěným ovzduším a vysokou hlukovou zátěží, její dopravní infrastruktura zdaleka neodpovídá současným, natož budoucím potřebám a kvalitní lidský a inovační potenciál města je využit jen zčásti.

Hlavní město Praha je odhodlána hrát důležitou roli mezi evropskými městy i v budoucnosti. Aby také v příštím desetiletí byla městem dynamickým a konkurenceschopným, aby plnila všechny funkce hlavního města českého státu i významného centra Evropské unie (EU), musí doplnit a zmodernizovat dopravní infrastrukturu a telekomunikační služby, zlepšit životní prostředí, lépe využít inovační potenciál, zejména kapacity výzkumu, vývoje a vysokých škol, soustředěné v Praze a nadále vytvářet příznivé podmínky pro podnikání ve městě.

K naplnění těchto strategických cílů Prahy by v období 2007 - 2013 měla přispět také podpora ze strukturálních fondů Evropské unie .

Hlavní město Praha se řadí mezi nejvyspělejší regiony (EU), proto - na rozdíl od ostatních regionů ČR - nemůže čerpat podporu v rámci cíle EU¹ Konvergence. Na základě doporučení Evropské komise (EK) a v souladu s následujícími nařízeními se zaměřila na podporu v rámci cíle EU Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.

- Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999 (dále jen „obecné nařízení“)
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999 o ERDF

Operační program Praha - Konkurenceschopnost (OP PK) vychází z aktualizace Národního rozvojového plánu ČR (NRP), která byla připravena na základě usnesení Vlády ČR č.

¹ Cíl Politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU na období 2007 - 2013

245/2005 z 2. března 2005 a Národního strategického referenčního rámce ČR (NSRR ČR 2007-2013) z července 2007

Globálním cílem NRP na období 2007 - 2013 je přeměna socioekonomického prostředí ČR v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby ČR byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Prostřednictvím trvalého posilování konkurenceschopnosti bude dosahováno udržitelného růstu, jehož tempo bude vyšší než průměrný růst EU - 25. Česká republika bude usilovat o růst zaměstnanosti, o vyvážený a harmonický rozvoj regionů, který povede ke zvyšování kvality života obyvatelstva.

Globálním cílem NSRR ČR 2007-2013 je přeměna socioekonomického prostředí ČR v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby ČR byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Česká republika bude usilovat o růst zaměstnanosti a o vyvážený a harmonický rozvoj regionu, který povede ke zvyšování úrovně kvality života obyvatelstva.

Operační program Praha – Konkurenceschopnost se podílí na naplnění cílů NSRR ČR 2007-2013, zejména v oblastech Konkurenceschopný podnikatelský sektor, Podpora kapacit V&V pro inovace, Zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti, Posilování sociální soudržnosti, Rozvoj informační společnosti, Ochrana a zlepšení kvality prostředí, Zlepšení dostupnosti dopravou a Vyvážený rozvoj území.

Operační program Praha - Konkurenceschopnost přispívá k naplňování globálního cíle NRP zejména prostřednictvím prioritní osy Vyvážený rozvoj území, priority Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – regionu soudržnosti hl. m. Praha. Cílem této priority je trvale udržitelný rozvoj Prahy jako významného centra socioekonomických, kulturních, vzdělávacích, výzkumných a inovačních aktivit.

Operační program Praha - Konkurenceschopnost je zpracován v souladu² také s dalšími strategickými dokumenty:

- Strategickými obecnými zásadami Společenství,
- Lisabonskou strategií (2000, revize 2005),
- Strategií udržitelného rozvoje EU (Göteborg, 2001),
- Národním strategickým referenčním rámcem pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti v letech 2007 až 2013,
- Strategií hospodářského růstu ČR,
- Národním programem reforem ČR,
- Strategií udržitelného rozvoje ČR,
- Strategií regionálního rozvoje ČR,
- Strategickým plánem hl. m. Prahy.

Operační program Praha - Konkurenceschopnost je komplementární s následujícími operačními programy:

- Operačním programem Praha – Adaptabilita, financován z Evropského sociálního fondu (ESF),
- Operačním programem Doprava, financován z Fondu soudržnosti (FS),
- Operačním programem Životní prostředí, financován z FS,
- Operačním programem Výzkum a vývoj pro inovace, financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF),
- Regionálním operačním programem NUTS II Střední Čechy , financován z ERDF,

² Soulad s uvedenými dokumenty je podrobněji popsán v jednotlivých částech kapitoly 2, soulad s NRP a NSRR ČR 2007-2013 též v kapitole 3.

- Integrovaný operační program, financován z ERDF,
- Operační program Rozvoj lidských zdrojů, financován z ESF
- Operační program Podnikání a inovace, financován z ERDF.

Operační program Praha - Konkurenceschopnost bude čerpat finanční podporu z ERDF. V období 2007 - 2013 podpora z ERDF zahrnuje celé území Prahy³. K předpokládané výši evropské podpory bude zajištěn odpovídající finanční podíl z dalších zdrojů (státní rozpočet, finanční prostředky města, spoluúčast soukromého sektoru apod.).

Globálním cílem –OP PK je zvýšení konkurenceschopnosti Prahy jako dynamické metropole členské země EU prostřednictvím odstranění rozvojových bariér a slabín regionu, zkvalitněním městského prostředí, zlepšením dostupnosti dopravních a telekomunikačních služeb a rozvinutím inovačního potenciálu města.

Tento cíl bude naplňován prostřednictvím specifických cílů:

- Zlepšení dostupnosti dopravních a telekomunikačních služeb a zkvalitnění životního prostředí
- Zvýšení konkurenceschopnosti Prahy rozvojem a efektivním využitím jejího inovačního potenciálu

Na specifické cíle navazují dvě hlavní prioritní osy Dostupnost a prostředí a Inovace a podnikání. Třetí prioritní osou je Technická pomoc.

Operační program Praha - Konkurenceschopnost vznikl souběžně s přípravou NRP a NSRR ČR 2007-2013. Dokument prošel hodnocením ex-ante a SEA.

Řídícím orgánem (ŘO)–OP PK je dle zákona č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších podpisů, Praha.

³ V období 2004 – 2006 bylo v rámci Cíle 2 možné čerpat prostředky z ERDF pouze na části území regionu (31 % obyvatel, cca 40 % rozlohy).

1. SOUČASNÁ EKONOMICKÁ A SOCIÁLNÍ SITUACE REGIONU

1.1 Zhodnocení výchozích dokumentů

Základními výchozími dokumenty pro přípravu operačního programu byly NSRR ČR 2007-2013, NRP a Strategický plán hl. m. Prahy (2000).

Národní rozvojový plán ČR je zaměřen na posilování konkurenceschopnosti české ekonomiky, rozvoj moderní a konkurenceschopné společnosti, životní prostředí a dostupnost, vyvážený a harmonický rozvoj území ČR.

Národní strategický referenční rámec se zaměřuje především na konkurenceschopnou českou ekonomiku, otevřenou, flexibilní a soudružnou společnost, atraktivní prostředí a vyvážený rozvoj území.

Strategický plán hl. m. Prahy klade důraz na roli Prahy jako hlavního města ČR, na ekonomiku města, kvalitu života a prostředí, dopravní a technickou infrastrukturu, řízení a správu, prostorový rozvoj.

Hlavním společným okruhem obou dokumentů je trvale udržitelný rozvoj Prahy a podpora rozvoje městských oblastí jako akcelerátorů růstu a rozvoje regionů. Oba dokumenty také zdůrazňují nutnost plnohodnotné spolupráce ve sjednocené Evropě. Nadregionální význam Prahy je hlavním důvodem oprávněnosti čerpat podporu z fondů EU.

Druhým okruhem společných témat je:

- zlepšení kvality životního prostředí,
- zkvalitnění environmentální infrastruktury,
- podpora úspor energií,
- zlepšení dostupnosti dopravy,
- zlepšení dostupnosti informačních a komunikačních služeb.

V souladu s kapitolou 4.2.10 NRP se uvedená témata stala obsahem –OP PK.

Do třetího okruhu společných témat pro oba dokumenty patří:

- konkurenceschopný podnikatelský sektor,
- posílení kapacit výzkumu a vývoje,
- tvorba inovací,
- rozvoj udržitelného cestovního ruchu.

V souladu s kapitolou 4.2.10 NRP jsou uvedená témata obsahem –OP PK. Cestovní ruch, který není přímo zahrnutý do tří priorit ERDF pro regiony v rámci cíle EU Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost na období 2007 - 2013, je v těchto regionech možné podporovat prostřednictvím podpory podnikatelského sektoru, zlepšováním prostředí města apod.

Čtvrtým společným okruhem jsou témata zaměřená na podporu vzdělávání, posílení adaptability lidských zdrojů, zvýšení flexibility trhu práce, posilování sociální soudržnosti, rozvoj informační společnosti a modernizaci veřejné správy. V souladu s kapitolou 4.2.11 NRP jsou výše uvedená zaměření předmětem Operačního programu Praha - Adaptabilita (OP PA).

1.2 Analýza ekonomické a sociální situace

1.2.1 Základní charakteristika regionu

Hlavní město Praha je historicky přirozeným centrem správy státu, jeho hospodářství a mezinárodních vztahů, duchovního a společenského života. Hlavní město Praha poskytuje sídlo a služby orgánům státní správy, zákonodárným i politickým institucím, firmám s celostátní i nadnárodní působností. Hraje klíčovou roli při tvorbě a udržování české identity i v šíření nových poznatků. Hlavní město Praha je však rovněž bydlištěm více než milionu obyvatel a je součástí sociálně ekonomické a sídelní struktury celé země se svým dílem odpovědnosti za její budoucí rozvoj. Chce být oporou při proměně ČR v moderní demokratický stát a důvěryhodným partnerem ostatním částem země.

Mapka č. 1

ZAŘAZENÍ REGIONŮ NUTS II DO CÍLŮ EU (2007 - 2013)

Zdroj: STR ÚRM, MMR, EU

Vstup ČR do EU v květnu 2004 se stal silným impulsem i pro Prahu. Chce využít odstraňování bariér ve vztazích mezi státy, regiony i městy na evropském kontinentu a stát se významným místem kontaktů evropského východu a západu. Městská správa se proto aktivně zapojila do činnosti evropských struktur a propaguje Prahu jako vhodné místo pro sídlo významných mezinárodních institucí i velkých mezinárodních setkání. V uplynulém desetiletí se podařilo zvýšit její podnikatelskou atraktivitu a výrazně posílit pozici na trhu evropských metropolí. Praha si je také vědoma existujících problémových míst např. v nedostatečně kapacitním napojení města na některé dopravní evropské sítě nebo v nevyhovující nabídce a kvalitě některých služeb; vyvíjí proto mimořádné úsilí, aby tyto nedostatky odstranila.

Praha přikládá mimořádný význam vztahům s regionem NUTS II Střední Čechy. Hlavní město je pro tento region zejména zdrojem pracovních příležitostí, centrem jeho správy, vzdělávání, kultury, nakupování a dalších aktivit. Naopak region Střední Čechy je pro pražské obyvatelstvo hlavním rekreačním zázemím, na jeho území se realizují pro Prahu (a tím i celou ČR) nezbytné dopravní stavby. Spolupráce Prahy s regionem Střední Čechy se zatím převážně projevuje v provozování integrovaného systému veřejné dopravy, méně již v pravidelné koordinaci jejich rozvojových záměrů a realizaci společných investičních řešení.

1.2.2 Geografické údaje

Hlavní město Praha se z geografického hlediska nachází ve středu Evropy. Má příznivou polohu k okolním státům; od hranic s Německem a Polskem je vzdáleno 120 km, od hranic s Rakouskem 150 km a od hranic se Slovenskem přibližně 250 km.

Praha je rovnoměrně obklopena regionem Střední Čechy. Současná rozloha města je výsledkem přirozeného historického vývoje a dlouhodobého územního růstu. Rozkládá se na 496 km², což představuje 0,6 % území ČR. Praha má velmi členitý reliéf. Vnitřní město se nachází v rozšířeném údolí řeky Vltavy, která jej rozděluje na dvě části. Vnější město se rozkládá na okolní vyvýšené plošině. Výškové rozdíly mezi jednotlivými částmi města zvyšují náročnost řešení dopravních a dalších liniových staveb.

V centru města dlouhodobě dochází k poklesu počtu bydlících obyvatel. Soustřeďují se zde centrální orgány veřejného i soukromého sektoru. České i zahraniční firmy sem umísťují svá zastoupení. Vnější území města slouží pro novou bytovou výstavbu nebo výstavbu komerčních a logistických center. Třetinu území města pokrývají plochy zeleně. Desetina území je využita pro obytnou zástavbu.

1.2.3 Správní členění

Hlavní město Praha je obcí, krajem, regionem soudržnosti a statistickou jednotkou EU na úrovni NUTS II i III. Hlavní město Praha je samostatně spravována Zastupitelstvem hl. m. Prahy a dalšími orgány. Z hlediska výkonu státní správy je rozdělena na 22 správních obvodů a z hlediska samosprávného se člení na 57 autonomních městských částí s vlastními volenými orgány. Tyto části jsou rozlohou, počtem obyvatel, stupněm urbanizace, kvalitou technické infrastruktury i sociálně-ekonomickými podmínkami života obyvatel rozdílné.

Mapka č. 2

SPRÁVNÍ ČLENĚNÍ HL. M. PRAHY

1.2.4 Demografické indikátory a sociální prostředí

V Praze žije 1 181 610 trvale bydlících osob (statistika ČSÚ k 1. 1. 2006), tedy 11,5 % obyvatel republiky. Dlouhodobě zde bydlí kolem 80 000 cizinců. Za prací a studiem do Prahy dojíždí kolem 220 000 osob, především z regionu Střední Čechy. Dalších více než 100 000 osob v hlavním městě denně z různých důvodů pobývá (zahraniční i domácí návštěvníci, pracovníci na služebních cestách a zhruba 10 000 cizinců bez povolení k pobytu). V běžném dni se tak v hlavním městě pohybuje kolem 1,5 mil. osob.

Dlouhodobý růst počtu obyvatel hl. m. Prahy byl až do začátku 90. let ovlivňován imigrací z celého Československa. Od roku 1993 začal, vlivem záporného migračního salda a přetrvávajícího záporného přirozeného přírůstku, celkový počet obyvatel Prahy klesat. Do roku 2001 se snížil o 5 % (tj. o 60 000 osob). Od roku 2002 opět dochází k růstu počtu obyvatel, a to díky kladnému migračnímu saldu. Většinu migrantů tvoří občané s cizí státní příslušností, kteří se stěhují převážně za prací. Změna migračního salda byla způsobena tím, že se od roku 2001 do úhrnu obyvatel započítávají také cizinci s dlouhodobým pobytem. Podle bilancí obyvatelstva se Češi z hlavního města spíše stěhují, a to převážně do jeho nejbližšího okolí, do regionu Střední Čechy.

Ženy tvoří v populaci Prahy 52,2 %. Jejich podíl je vyšší ve starších věkových skupinách, naopak v dětském věku jsou více zastoupeni chlapi.

Praha představuje v rámci republiky největší koncentraci městského obyvatelstva s hustotou zalidnění 2 382 osob na km². V centrální části města a na sídlištích přesahuje hustota 10 000 obyvatel na km², ale některé jeho části si zachovaly příměstský charakter s hustotou nižší než 200 osob na km².

Charakteristickým rysem Prahy je stárnutí populace, které se projevuje nízkým zastoupením dětí a vysokým podílem osob vyšších věkových skupin. Děti do 15 let tvoří jen 12 % (2004) populace (ČR 15,2 %, EU - 25 16,4 %), ale počty narozených se v posledních letech začínají mírně zvyšovat. Naproti tomu podíl osob starších 65 let dosahuje 16 % (ČR 13,9 %, EU - 25 16,5 %) a vzhledem k vysokému počtu dnešních šedesátníků bude tento podíl dále růst. Průměrný věk obyvatel 41,7 let (2004) je trvale nejvyšší ze všech krajů (ČR 39,8 let) a stále se mírně zvyšuje. V letech 2003 - 2004 dosáhla naděje dožití pražských žen 79,6 let a mužů 74,1 let (ČR ženy 79,0 let a muži 72,6 let, EU - 25 ženy 81,3 let a muži 75,1 let).

Projekce vývoje obyvatelstva v Praze, uvažovaná bez migrace, počítá s poklesem počtu obyvatel. Předpokládá se mírný nárůst počtu narozených dětí, který však nezajistí přirozený přírůstek. Pražská populace bude dále stárnout, bude se zvyšovat počet nejstarších osob, a to díky zlepšování zdravotního stavu obyvatel a také vstupem populačně silných válečných a poválečných generací do důchodového věku. Počet obyvatel a jeho struktura bude ve větší míře záviset na masivní vnitřní a zahraniční migraci.

Úroveň kriminality je v Praze srovnatelná s obdobnými evropskými metropolemi, ale ve srovnání s ostatním územím republiky je zhruba trojnásobná (na 100 obyvatel Prahy připadá zhruba osm trestných činů). Nejhuře jsou trestnou činností postiženy centrum města a panelová sídliště. Zvyšuje se počet osob ohrožených sociálním vyloučením. Nejvíce ohroženi jsou příslušníci národnostních menšin, především Romové, občané po výkonu trestu, drogově závislí a bezdomovci. Překážky v začleňování na trh práce existují zejména u zdravotně a tělesně postižených, dále pak u obyvatel v předdůchodovém věku a u rodičů pečujících o děti.

Problematika lidských zdrojů zaměřená na politiku zaměstnanosti, vzdělávání, sociální integraci a rovnost příležitostí je předmětem OP PA, který se zpracovává souběžně s tímto dokumentem. Proto je tato oblast v analytické i programové části OP PK zachycena pouze v rozsahu odpovídajícím oblastem podpory a konkrétním projektům, které po metodické stránce do tohoto dokumentu přísluší.

1.2.5 Výkonnost regionu a odvětvová struktura ekonomiky

Ekonomická základna Prahy tradičně zaujímá důležité postavení v hospodářství země. Významná část pražské ekonomiky prošla restrukturalizací a soukromý sektor se stal rozhodujícím nositelem její výkonnosti. Ve vlastnických vztazích i manažerských strukturách se uplatňují zahraniční subjekty, jejichž působnost často přesahuje středoevropský prostor. Praha se prosadila v konkurenci evropských velkoměst a dlouhodobě si udržuje dobré ratingové hodnocení pro investování (Standard Poor's, stupeň A-). Do ekonomiky se tak promítly silné stránky města – poloha Prahy ve středu Evropy, obnova její prestiže a růst kvality podnikatelského prostředí.

Vytvářený hrubý domácí produkt (HDP) v regionu Praha se blíží 25 % celostátního objemu (23 % v roce 2004) a na jeho území se realizuje více než jedna pětina všech investic ČR. V přepočtu na jednoho obyvatele překračuje objem HDP v Praze (31 893 v paritě kupní síly, tzv. Purchasing power parity, v tržních cenách) více než dvojnásobně průměr ČR (201,8 % v roce 2004) a tento rozdíl je ještě výraznější ve srovnání s ostatními kraji (232,5 % v roce 2004). Region NUTS II Praha je ekonomicky nejsilnějším regionem nových členských států EU a jedním z nejvýkonnějších ve střední Evropě. I když vývoj objemu HDP (v paritě kupní síly na jednoho obyvatele v tržních cenách) v roce 2004 za celou ČR (15 808, tj. 71 % EU - 25) vykazuje mírné posilování vůči EU (22 288, tj. 100 % EU - 25), Praha překročila unijní průměr o více než 40 % (143 % EU - 25).

Tabulka č. 1

HDP NA JEDNOHO OBYVATELE V % EU - 25 PODLE PARITY KUPNÍ SÍLY - SROVNÁNÍ MĚST

město	2001	2002	2003
EU - 25	100,0	100,0	100,0
Praha	137,9	137,8	138,2
Berlín	99,4	96,8	96,0
Budapešť	112,4	122,8	122,0
Vídeň	173,5	171,2	170,9
Varšava	131,5	133,7	139,3
Bratislava*	106,9	115,4	115,9

* Bratislavský kraj

Zdroj: Srovnání Praha a středoevropská města, Eurostat

Charakteristickým znakem vývoje ekonomiky Prahy je dlouhodobé posilování obslužné sféry a pokles podílu výrobních odvětví. Tento základní transformační proces byl v podstatě dokončen a sektor služeb produkuje v současnosti již 80 % regionálního HDP. Odvětvová struktura ekonomiky Prahy je tak již srovnatelná s obdobnými západoevropskými městy.

Tabulka č. 2

VÝKONY PODLE ODVĚTVÍ V ROCE 2004 (hrubá přidaná hodnota)

odvětví	podíl Prahy na výkonech odvětví ČR (v %)	podíl odvětví na výkonech (v %)		
		v Praze	v celé ČR	v ČR mimo Prahu
zemědělství, lesnictví, dobývání surovin	0,5	0,1	4,5	5,7
zpracovatelský průmysl	8,2	9,2	25,9	30,9
výroba a rozvod elektřiny, tepla, vody	17,3	3,0	4,0	4,2
stavebnictví	19,4	5,8	6,9	7,2
obchod, opravy	31,0	16,7	12,5	11,3

odvětví	podíl Prahy na výkonech odvětví ČR (v %)	podíl odvětví na výkonech (v %)		
		v Praze	v celé ČR	v ČR mimo Prahu
pohostinství, ubytování	36,9	3,2	2,0	1,7
doprava, skladování, pošty a telekomunikace	27,5	13,0	10,9	10,3
peněžnictví, pojišťovnictví	60,2	8,1	3,1	1,5
komerční služby, věda a výzkum	39,4	22,6	13,2	10,4
veřejná administrativa, školství, zdravotnictví, sociální činnost	22,2	13,2	13,7	14,0
ostatní veřejné, sociální a osobní služby	34,4	5,1	3,3	2,8
celkem	23,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: ČSÚ

Specifická pozice Prahy je jednoznačná ze srovnání odvětvové struktury výkonů s ostatním územím republiky. Patrné je to zejména u podílů oborů finančnictví, ale také komerčních služeb (poradenství, nemovitosti, reklama, činnosti v oblasti informatiky a e-slужeb a další podnikatelské činnosti), pohostinských a ubytovacích služeb a obchodních činností, a to přestože např. obchodní síť se rychlým tempem rozšiřuje do všech oblastí státu. Stabilizoval se podíl zpracovatelského průmyslu, který (logicky) nedosahuje hodnot v ostatních krajích. Výrazně se ale profilují některé obory, které jsou oporou i v celostátním měřítku (polygrafie, potravinářství, farmacie, výroba kolejových vozidel, elektrotechnika). Stavebnictví ustálilo své kapacity v rozsahu zajišťujícím objem i kvalitu poptávky města.

Hlavní osu ekonomiky Prahy představují terciární odvětví. Jde o obchodní, dopravní, skladové a telekomunikačních činnosti a především odvětví komerčních služeb, které tvoří více než pětinu hrubé přidané hodnoty ekonomiky hlavního města. Podíly terciárních odvětví z pohledu zaměstnanosti jsou obdobné. Převážná část služeb prošla výrazným vývojem jejich věcné nabídky, organizační i vlastnické struktury i hmotné základny. Například vznik nákupních center, převážně se zahraničním kapitálem, vytvořil zcela novou kvalitativní nabídku, někdy však ohrožující existenci menších obchodních jednotek. Problematická je i realizace velkokapacitních logistických center, které jen zčásti zajišťují potřeby Prahy a stávají se „mezinárodním překladištěm“.

Významnou součástí pražské ekonomiky se stal cestovní ruch. V roce 2005 využily téměř 4 mil. návštěvníků ze zahraničí pražské ubytovací kapacity a počet přenocování dospěl k hranici 11,5 mil.. Turistiku podpořily v uplynulých letech rozsáhlá výstavba velmi kvalitních hotelů (téměř 50 % lůžek je v hotelích se 4 a 5 hvězdičkami) a zprovoznění nového odbavovacího terminálu letiště Praha - Ruzyně. Zatím nebyly zcela překonány některé problémy v oblasti kvality nabízených služeb a nabídky nových produktů cestovního ruchu podněcující opakované návštěvy.

Celkový počet existujících ekonomických subjektů v Praze se stále zvyšuje, i když se tempo po roce 2000 snížilo. Za poslední tři roky se počet pražských subjektů zvýšil o více než 30 000 a na území Prahy je registrováno téměř 18 % ekonomických subjektů z celkového počtu ČR. (Existují rozpory mezi podnikatelskou reprezentací a státní správou o vývoji, neboť podnikatelé tvrdí, že počet fungujících firem se naopak snižuje v důsledku obtížných podmínek pro jejich činnost. V případě Prahy toto neprokazují ani jiná statistická šetření).

Tabulka č. 3

POČET EXISTUJÍCÍCH REGISTROVANÝCH EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ V PRAZE

rok	1998	2000	2002	2004	2005
počet subjektů (v tis.)	315,7	375,3	394,7	417,1	426,1
vývoj (rok 1998 = 100)	100	119	125	132	135

Zdroj: Registr ekonomických subjektů, ČSÚ

V Praze sídlí cca 130 000 právnických osob, tj. 27,6 % (zdroj ČSÚ, 2004) celkového počtu v ČR. Většina z nich jsou obchodní společnosti (cca 85 000 v roce 2004). Fyzických osob bylo registrováno cca 288 000, z toho téměř 270 000 podnikajících podle živnostenského zákona. Podle výběrového šetření pracovních sil bylo v roce 2005 zjištěno rovných 100 000 osob tzv. pracujících na vlastní účet (osoby bez zaměstnanců podnikající jako hlavní zaměstnání).

1.2.6 Podnikání a inovační kapacity

Základní aspekty podnikatelského prostředí v Praze jsou rozvinuté, přesto existuje řada bariér, které ztěžují činnost podnikatelských subjektů, a to jak na celostátní úrovni (jejich odstranění se podrobně věnuje Strategie hospodářského růstu, neboť jsou řešitelné výhradně z úrovně centrálních orgánů), tak na úrovni města (např. informace pro nové investory, spolupráce uvnitř podnikatelského sektoru a součinnost s výzkumnou sférou). V mezinárodním měřítku jsou oceňovány některé důležité faktory podnikatelské atraktivity⁴ Prahy (cena pracovní síly, růst nabídky kancelářských a provozních ploch, podmínky zajišťované pro podnikatele z úrovně vlády aj.), které posunuly zřetelně Prahu v kontinentálním pořadí atraktivity pro podnikání. Byly také označeny některé méně příznivé faktory, jejichž negativní vliv nebyl doposud překonán (nedostatečné napojení města na evropské dopravní síť, problémová orientace na regionálním trhu pro nově příchozí i zde již působící podnikatele, začínající nedostatek kvalifikovaných pracovních sil v některých oborech). Proto zůstávají v rozhodujícím rozsahu v platnosti i úkoly obsažené v regionálních koncepčních dokumentech vč. Strategického plánu hl. m. Prahy, směřující k odstranění jmenovaných limitů rozvoje. Vzhledem k významné pozici Prahy v rámci národní ekonomiky musí rozhodování o rozvoji její ekonomické základny důsledně reagovat na koncepční záměry Evropské unie zakotvené především v Lisabonské strategii.

Oborová struktura ekonomiky Prahy prošla výraznou transformací. Konkurenceschopnost podniků se postupně zvyšuje díky pronikání do oborů s růstovým potenciálem, nákladové optimalizaci a rozvoji služeb pro podniky. Přesto i zde zůstávají rezervy, jejichž využití by se mohlo odrazit v podobě vyšší přidané hodnoty produkovaných výrobků a služeb.

Vytváření legislativních, ekonomických, organizačních a dalších podmínek pro podnikání vč. specifických přístupů při aplikaci inovačních poznatků musí respektovat mj. velikostní strukturu podnikatelských subjektů. Malé a střední podniky (MSP) do 250 zaměstnanců tvoří téměř 100 % podniků se sídlem v Praze a představují více než dvě třetiny zaměstnanosti pražského podnikatelského sektoru. Přesto je zřetelná tendence ke koncentraci (za poslední tři roky se zvýšil počet organizací s více než 250 zaměstnanci ze 436 na 490) a u firem s počtem zaměstnanců 1 - 49 v průběhu posledního roku sledování došlo ke snížení o více než 7 %.

⁴ např. European Cities Monitor 1992 - 2005, Cushman & Wakefield Healey & Baker

Tabulka č. 4

EKONOMICKÉ SUBJEKTY DO 250 ZAMĚSTNANCŮ SE SÍDLEM V PRAZE, K 31. 12. 2005

počet zaměstnanců	počet subjektů
neuveдено*	243 230
0	131 590
1 – 9	39 914
10 – 49	8 711
50 – 249	2 128
celkem (0 – 249)	425 573
počet subjektů v Praze	426 063

* zpravidla firmy zařazené do kategorie „mikro“ podniků – podle kategorizace EU

Zdroj: Registr ekonomických subjektů, ČSÚ

Intenzita podpory malého a středního podnikání (realizované zejména formou národních programů podpory zajišťované Ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO)) je v Praze dlouhodobě menší, než je celorepublikový průměr. Účast na této podpoře koresponduje z velké části pravděpodobně s příznivější situací pro podnikání v hlavním městě, kterou vytváří zejména velký objem poptávky na pražském trhu a znamená i menší požadavky ze strany podnikatelského sektoru. Určitou roli sehraává i pasivita firem a ne zcela rozvinutý vnitřní informační a poradenský systém mezi podnikateli o možnostech podpory. V roce 2005 Praha získala v rámci uvedených programů na podporu malých a středních podniků celkem 446 podpor (tj. 10,4 % z celorepublikového souboru), jejichž finanční objem činil 146,6 mil. Kč (tj. 6,7 % objemu ČR). Pražské MSP uspěly výrazněji v programech Design a Aliance (20 % podpory v ČR). Největší finanční pomoc získaly formou příspěvků na zvýhodněné úvěry (téměř 70 mil. Kč). Omezené byly dosud i podpůrné aktivity městské správy např. formou účasti na přípravě území nebo účelových programů podpory.

Jak dokládá souhrnný inovační index European Innovation Scoreboard, ve většině indikátorů v něm obsažených se ČR umísťuje pod průměrem EU - 25. Přestože je situace v Praze lepší než republikový průměr, jsou i zde zřejmé problémy a rezervy mj. při zajištění přenosu výsledků výzkumu a vývoje k využití v ostatních regionech. Oblast inovací je sice všeobecně považována za klíčovou složku dalšího rozvoje, inovační potenciál dosud ale není dostatečně využit a jen zčásti byly realizovány aktivity cílevědomého a stabilního vytváření sítí a klastrů podnikatelského sektoru a znalostního potenciálu (vysoké školy, Akademie věd ČR, výzkumné a vývojové kapacity, specializované poradenství aj.). Některé tyto projekty vznikly a byly financovány v rámci programů Jednotného programového dokumentu pro Cíl 2 (JPD 2) nebo Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 (JPD 3) podporovaných strukturálními fondy EU. Stále také není dostatečně rozvinuta systematická spolupráce veřejného sektoru vč. správy města a podnikatelské sféry. Absentuje rozvojová agentura, avšak i podnikatelská sdružení a hospodářské komory nejsou dostatečně aktivní, vč. participace na programových činnostech města.

Tabulka č. 5

SUBJEKTY VÝZKUMU A VÝVOJE - SROVNÁNÍ PRAHY A ČR

typ subjektu	počet v ČR	počet v Praze	podíl Prahy na ČR
Akademie věd ČR (ústavy)	59	39	66 %
výzkumné ústavy	128	52	41 %
vysoké školy	55	25	45 %
vědecké parky	24	2	8 %

Zdroj: Dle údajů ČSÚ, Akademie věd ČR, MŠMT

V Praze je soustředěna významná část republikového výzkumu. Vědecká kapacita pražských vysokých škol spolu s vysokým počtem mladých vědeckých pracovníků, doktorandů a studentů je velmi dobrou základnou pro budoucí technologický rozvoj. Zatím ale nebyl vybudován systém efektivního přenosu výsledků výzkumu a vývoje do praxe, chybí prostředí motivující ke spolupráci vědeckých pracovišť navzájem a s podnikateli a dalšími uživateli těchto výsledků. Také výdaje na výzkum a vývoj zatím nedosahují úrovně vyspělých evropských zemí, pohybují se na 1,27 % HDP (průměr EU - 25 je 1,9 % HDP). Podíl Prahy na těchto výdajích činí 38 %, v podnikatelském sektoru však pouze 17 %. Velmi nízká je patentová aktivita českých subjektů, v roce 2002 počty evropských patentů na rozvinuté technologie na milion obyvatel v ČR (0,52) nedosahovaly ani řádově průměru EU - 25 (26,01).

Pro účely rozvoje inovačního prostředí má Praha k dispozici Regionální inovační strategii (výstup projektu Regionální inovační strategie pro Prahu (BRIS)). Její analytická část na základě průzkumu mezi malými a středními podniky dokládá výše zmíněné problémy. Vedle toho uvádí další nedostatky, např. slabou úlohu bankovního sektoru a špatnou dostupnost rizikového a startovního kapitálu, malou informovanost o formách finanční a poradenské pomoci v oblasti inovačního prostředí. Malé a střední podniky však spatřují ve spolupráci s vědecko-výzkumnou základnou možnost úspěšného budoucího rozvoje a považují ji za nepostradatelnou součást svých inovačních kroků. V programové části regionální inovační strategie jsou navržena opatření, která se pro obecnou platnost pro účely rozvoje inovačního prostředí a soulad s národními a evropskými strategiemi promítají v prioritních osách tohoto programu. (Jde o aplikaci národních dokumentů např. Národní klastrové strategie, Národního programu podpory malého a středního podnikání, Národní inovační politiky ČR).

1.2.7 Lidské zdroje a trh práce

Hlavní město Praha je největším regionálním trhem práce ČR a oproti jiným krajům neznamenala realizace transformačních opatření po roce 1990 velké problémy. Její podíl na republikové zaměstnanosti činí 15 %, počet pracovníků (v hlavním pracovním poměru) se pohybuje okolo 760 - 770 000 osob. K tomu přispívá zhruba 50 000 cizinců. Významným zdrojem pracovníků je rostoucí počet dojíždějících, především z blízkých obcí regionu Střední Čechy, které se stávají novým bydlištěm osob, které v Praze dříve žily. Celkové saldo denní dojížděky a vyjížděky za prací dosahuje cca 110 000 pracovníků, z toho z regionu Střední Čechy denně dojíždí více než 75 000 osob.

Pražská pracovní síla má ve srovnání s ostatními regiony výrazně vyšší kvalifikaci, spolu s tradiční zručností a schopností profesní flexibility. Podíl obyvatel starších 15 let s terciárním vzděláním představuje 22,1 % (2004), s úplným středoškolským vzděláním 40,1 % a vyučeno je 24,7 %. Nadpoloviční většinu vysokoškolsky vzdělaných (55 %) a vyučených tvoří muži. Ženy naopak více než muži dosahují úplného středního vzdělání (59 %).

Mimořádnou hodnotou pražského trhu práce je nejen jeho kapacita, ale i pestrost poptávky, která však představuje i zvýšené nároky na flexibilitu a motivaci pracovní síly. Obslužný sektor se podílí na celkové zaměstnanosti již 80 %. V ČR se terciární sektor na zaměstnanosti podílí 58,3 %, v EU - 25 69,8 % (2004).

Struktura zaměstnání odpovídá vzdělanostní struktuře obyvatel Prahy a rozdíly jsou patrné zejména ve srovnání s průměrem republiky. Nejvyšší počty pracovníků v Praze i ČR pracují jako „technici, zdravotníci a pedagogové“, zcela odlišný je však poměr ve skupině „vědečtí a odborní duševní pracovníci“, kde je jejich podíl v Praze dvojnásobně vyšší. Naopak na dvojnásobku podílu Prahy jsou celostátní průměry v případě skupiny „řemeslníci a kvalifikovaní výrobci“ a zejména „obsluha strojů a zařízení“.

Tabulka č. 6

ZAMĚSTNANÍ PODLE KLASIFIKACE V PRAZE A V ČR (v %)

klasifikace zaměstnání	Praha			ČR		
	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem
zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci	5,9	11,6	9,0	4,3	7,7	6,3
vědečtí a odborní duševní pracovníci	24,4	21,4	22,8	12,4	9,6	10,8
technici, zdravotníci a pedagogové	32,8	24,4	28,2	27,7	18,0	22,2
nižší administrativní pracovníci (úředníci)	15,0	4,4	9,3	12,2	3,1	7,1
provozní pracovníci ve službách a obchodě	13,6	8,0	10,6	17,9	7,5	12,0
kvalifikovaní dělníci v zemědělství a lesnictví	0,4	0,5	0,4	1,4	1,6	1,5
řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, opraváři	1,5	14,9	8,8	5,4	28,5	18,5
obsluha strojů a zařízení	0,7	10,2	5,9	8,4	18,3	14,0
pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	5,6	4,3	4,9	10,1	5,2	7,3
příslušníci armády	0,0	0,2	0,1	0,1	0,5	0,3
nezjištěno	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: ČSÚ - Výběrové šetření pracovních sil, 4. čtvrtletí 2005

Ve struktuře zaměstnanosti Prahy se odrážejí také funkce hlavního města. Podíl prvních dvou skupin se blíží téměř třetině celkového počtu zaměstnaných. Mezinárodní srovnání sice konstatují dobrou kvalitu nabídky na pražském trhu práce, současně však upozorňují na případné problémy v budoucnosti, a to ve skupině vysoce kvalifikovaných pracovníků, kterých může být nedostatek, v případě předpokládaného pokračujícího velkého zájmu o umístění pracovišť zahraničních firem v Praze.

Dostatek pracovních příležitostí je důvodem dosavadní nízké míry nezaměstnanosti, která v uplynulém období jen výjimečně překročila 4 %. Problémem Prahy je však dlouhodobá (trvajících déle než 1 rok) a opakovaná nezaměstnanost. Počet uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadech práce v Praze se pohybuje okolo cca 24 500..

Tabulka č. 7

OBEČNÁ MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI (v %)

	Praha*			ČR*			ČR**			EU-25**		
	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem	ženy	muži	celkem
2002	5,8	2,4	4,0	9,2	5,7	7,3	9,0	5,9	7,3	10,0	7,8	8,8
2004	4,6	3,3	3,9	9,9	6,8	8,2	9,9	7,1	8,3	10,2	8,1	9,1
2005	3,6	2,9	3,2	9,9	6,0	7,8	9,8	6,5	7,9	9,8	7,9	8,7

Zdroj: *ČSÚ - Výběrové šetření pracovních sil, 4. čtvrtletí, **EUROSTAT - Unemployment Rate

Přes určitý pokles nabídky volných míst v roce 2005 (cca 11 000 počátkem roku 2006) je situace na pražském trhu práce výrazně příznivější, i když vhodných pracovních míst je stále nedostatek. Zatímco v ČR na jedno volné místo připadá deset uchazečů, v Praze je to jen dva a půl uchazečů. Mezi rizikové skupiny i na pražském trhu práce patří osoby s nízkou úrovní vzdělání (každý pátý muž se základním vzděláním je bez práce), s nedostatečnou motivací k jeho rozšiřování, osoby s málo podnětným sociálním zázemím a se zdravotními problémy.

Z hlediska rovných příležitostí mužů a žen situace v Praze nevykazuje nepříznivé extrémy. Genderová problematika se však stane nezastupitelným hlediskem posuzování aktivit na trhu práce, zejména v oblasti podpory z veřejných finančních zdrojů.

I přes růst aktivní politiky zaměstnanosti se některé skupiny osob uplatňují na trhu práce obtížněji. Zčásti je to důsledek pasivity podnikatelského sektoru. Úřady práce v Praze evidují více než 3 000 (12,5 % nezaměstnaných) občanů se změněnou pracovní schopností (současně trh práce pro tyto osoby nabízí pouze cca 300 volných míst). Nedostatečný počet pracovních míst také vzniká v oblasti veřejně prospěšných prací, tzv. společensky účelných prospěšných míst, a pracovních příležitostí pro matky s malými dětmi. Na trhu práce jen s obtížemi nacházejí uplatnění skupiny obyvatel nad 50 let, zlepšuje se však situace absolventů škol, i když kapacita tzv. odborné praxe absolventů škol je stále nedostačující. Rozšířily se aktivity celoživotního vzdělávání a příprava na zaměstnání, zejména rekvalifikační kurzy, stále však jsou kapacitně nedostatečné. Pro tyto projekty jsou čerpány také zdroje ESF v rámci programu JPD 3 na období 2004 - 2006.

1.2.8 Technická infrastruktura

Pro zlepšování kvality života a prostředí je třeba zvyšovat efektivitu technické infrastruktury města, její spolehlivost a podíl na bezpečnosti města, omezovat znečištění prostředí a optimalizovat využití stávajících systémů.

V zásobování elektrickou energií a zemním plynem je Praha plně závislá na systémech a zdrojích celostátního a evropského významu. Všechny domácnosti jsou napojeny na rozvody elektrické energie, přibližně 80 % na rozvody plynu. Na zásobování teplem (potřebný tepelný příkon pro Prahu činí cca 7 600 MW) se podílejí centrální zdroje z 37,5 %. Hlavní město Praha musí být včas připravena na změny související s vývojem čerpání energetických zásob i v souvislosti s vývojem trhu s energiemi. Problémem je vysoká energetická náročnost města, nedostatečné využívání obnovitelných a druhotných energetických zdrojů (např. pro vytápění nebo ohřev teplé užitkové vody).

Systém zásobování vodou je napájen z vodáren Želivka a Káraný, důležitým rezervním zdrojem je vodárna v Praze - Podolí. Maximální výkon všech zdrojů je i ze střednědobého horizontu dostačující (zhruba 11 m³/sec). Z vodovodní sítě o délce cca 3 500 km je pitnou vodou zásobováno 1,16 mil. obyvatel Prahy. Stav vodovodní sítě není vyhovující (průměrné stáří 39 let) a je hlavní příčinou ztrát pitné vody, které byly v roce 2004 více než 25 %.

Systém odvádění a likvidace odpadních vod z převážné části zajišťuje jednotná kanalizační soustava, jejíž průměrné stáří je 58 let. Kanalizace, na niž je připojeno 1,15 mil. obyvatel Prahy, přivádí většinu odpadních vod do Ústřední čistírny odpadních vod (ÚČOV) na Císařském ostrově (předpokládá se, že její přestavba bude dotována z FS v rámci Operačního programu Životní prostředí (OP ŽP)). Některá sídliště a okrajová území jsou odkanalizována oddílnou soustavou. Splaškové odpadní vody včetně části srážkové vody jsou likvidovány v ÚČOV nebo v malých komunálních čistírnách odpadních vod. Část srážkové vody je odváděna do Vltavy nebo ostatních recipientů z jednotné kanalizace pomocí odlehčovacích komor nebo vyústěním dešťové kanalizace přes dešťové usazovací nádrže.

Zastaralá, neuspokojivě fungující nebo dosud chybějící vodohospodářská infrastruktura je vážným technologickým rizikem s negativními dopady na čistotu vod a ovzduší. Řešení tohoto problému bylo součástí několika projektů v rámci JPD 2. Vodovodní a kanalizační síť, vodojemy, čerpací stanice pitné i odpadní vody, čistírny odpadních vod a další zařízení zásobující a odvodňující Prahu jsou majetkem hlavního města. Správou tohoto majetku, včetně rekonstrukce a rozvoje vodohospodářské infrastruktury, je pověřena Pražská vodohospodářská společnost, a. s. (hl. m. Praha vlastní 92 % akcií této společnosti).

V srpnu 2002 postihly velkou část ČR, převážně území povodí Vltavy, katastrofální povodně významně překračující (průtokem 5 160 m³/s) hodnoty stoleté vody i záznamy o historických povodních. Hlavní město Praha, které leží na jednom z klíčových míst povodí Vltavy, bylo touto povodní zasaženo. Důsledkem byly velké škody na soukromém i veřejném majetku v

postižených částech města, velmi poškozena byla také dopravní a technická infrastruktura a životní prostředí. V současné době se realizuje plánovaných devět etap protipovodňových opatření (navržených na výši hladiny dosažené v srpnu 2002 s rezervou 30 cm), která by měla do budoucna Prahu před velkou vodou ochránit. Některá další protipovodňová opatření malého rozsahu jsou podporována EU v rámci programu JPD 2. Dobudování a zkvalitnění těchto opatření úzce souvisí s hospodařením s dešťovou vodou, zejména s posilováním retenční schopnosti území.

Telekomunikační infrastruktura i radiotelefonní služby se rozvíjejí. Pokrývají celé území města včetně podzemních prostor metra. Mobilní telefonní síť je propojena s plně rozvinutou veřejnou pevnou telefonní sítí s digitalizovanými ústřednami. Správa města disponuje metropolitní optickou sítí.

1.2.9 Informační a komunikační služby

Elektronické komunikace a internet zaznamenávají v ČR rychlý rozvoj. Hlavní město Praha jako centrum hospodářského, politického i společenského života je v čele tohoto rozvoje, což souvisí, jak s rozvinutostí pevných komunikačních sítí, tak i s pozorností a zájmem významných zahraničních producentů informačních a komunikačních technologií (ICT), kteří v Praze umisťují své pobočky. Hlavní město je nejvýznamnějším uzlem národní internetové sítě a přes uzly umístěné v Praze se uskutečňuje větší část mezinárodní konektivity. Prudký rozvoj zaznamenává i bezdrátová komunikace. V mezinárodním srovnání však Praha dosud nedosáhla úrovně států s vyspělou ekonomikou. Počtem připojených domácností k internetu nedosahuje ani průměru EU - 25 (42 % v roce 2004) a 2/3 úrovně Německa. Zaostává zejména v oblasti vysokorychlostního připojení k internetu. Počátkem roku 2005 měla jen cca třetina připojených domácností vysokorychlostní internet. Rychlejšímu celospolečenskému rozvoji elektronických komunikací bránila vysoká cena připojení k internetu, především vysokorychlostního, nerovnoměrně rozvinutá komunikační infrastrukturní síť a také nedostatek dostupných aplikací ICT pro obyvatelstvo a MSP.

Území Prahy je hustě pokryto sítí pevných telefonních linek, linek kabelové televize a datovými, především optickými sítěmi. Optické sítě jako nejvýznamnější typ sítě pro vysokorychlostní přístup však nepokrývají území hlavního města rovnoměrně. Nerozvinuté je zvláště zavádění kapacitních (optických) přípojek do obytných domů a menších firem. Prudce se rozvíjí pokrytí území sítěmi bezdrátovými. Pokrytí sítěmi tří operátorů mobilního telefonu je 100 %.

Z celorepublikového šetření Českého statistického úřadu (ČSÚ) v letech 2004 a 2005 vyplynulo, že telekomunikační službu, která umožňuje přístup k internetu prostřednictvím pevné telefonní linky a připojení na kabelovou televizi má 84 % domácností ČR. Součet obou služeb za Prahu ve stejném období přesahuje 100 %. K tomuto počtu lze připočítat ještě část dospělé populace vlastníci mobilní telefon, z nichž velkou část tvoří telefony s bezdrátovým připojením k internetu, a stále se zvyšující nabídku bezdrátového připojení. Přestože podrobnější statistické šetření o situaci v Praze chybí, lze z výše uvedeného s vysokou pravděpodobností vyvozovat, že možnost přístupu k internetu má v hlavním městě téměř 100 % domácností. Vzhledem k aktivitám městské správy v oblasti zřizování míst veřejného přístupu k internetu (z toho část v rámci realizace programu JPD 2) a podílu možnosti přístupu jednotlivců k internetu v zaměstnání, lze se stejnou pravděpodobností odhadovat i úplný přístup jednotlivců k internetu. Využití možnosti připojení je však nižší; 19 % domácností v ČR, v Praze pak cca dvojnásobek. Pravidelně používá internet 32 % dospělé populace ČR, což je téměř 50 % nárůst oproti roku 2002. Také v tomto případě můžeme předpokládat, že v Praze je tento nárůst nadprůměrný.

Během roku 2005 došlo ke zvýšení aktivit producentů ICT, provozovatelů sítí a poskytovatelů internetových služeb vč. bezdrátového internetu, a to jak v nabídce vysokorychlostního

připojení a budování bezdrátových sítí, tak i v oblasti snižování cen, které jsou považovány za hlavní překážku zavádění a využívání internetu obyvateli ČR i Prahy. V roce 2006 tento trend pokračuje.

1.2.10 Dopravní infrastruktura

Poměrně husté dopravní sítě v regionu nejsou schopny odpovídajícím způsobem všude zajistit vysoké nároky kladené na pražskou dopravní infrastrukturu. Hlavní město Praha intenzivně podporuje svou relativně dobře fungující městskou veřejnou dopravu s páteřním systémem metra (54 km v roce 2005, 39 km v roce 1990) a sítí tramvajových tratí o délce 141 km. Obyvatelé a návštěvníci Prahy výrazně využívají veřejnou dopravu, která se na území města podílí 57 % na objemu přepravní práce. Ročně přepraví pražská městská veřejná doprava zhruba 1,1 až 1,2 mld. osob (pro srovnání městská doprava v ČR celkem 2,3 mld. osob, železniční doprava v ČR 0,18 mld. osob, veřejná autobusová doprava v ČR 0,42 mld. osob, srovnání se středoevropskými metropolemi ukazuje následující tabulka) a její vozy najezdí asi 157 mil.km.

Tabulka č. 8

MĚSTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA – SROVNÁNÍ MĚST

dopravní prostředek	A	délka v km	Praha 2004	Bratislava 2003	Varšava 2003	Budapešť 2004	Berlín 2004	Videň 2004
	B	počet přepravených osob v mil.						
metro	A		54,0	0,0	17,3	34,5	142,2	61,6
	B		496,0	0,0	101,9	298,0	456,8	427,5
tram	A		141,0	-	1 093,0*	154,1	187,7	232,0
	B		342,8	-	792,9*	357,0	171,3	207,7
bus	A		688,0 ⁺	-	-	784,5	1 226,0	638,0
	B		321,7 ⁺	-	-	559,0	407,1	111,6
jiné	A		0,0	-	0,0	102,9 ⁺⁺	328,6 ^{**}	106,0
	B		0,0	-	0,0	61,0 ⁺⁺	318,0 ^{**}	-
celkem	A		883,0	464,0*	1 110,3	1 142,3	1 884,5	931,6 ^{***}
	B		1 160,5	253,8*	894,8	1 355,0	1 353,2	746,8

⁺ včetně příměstské dopravy, ⁺⁺ příměstská železnice, * tram + bus, ** S-Bahn, *** délka sítě S-Bahn nezapočtena, - nezjištěno

Zdroj: Srovnání Praha a středoevropská města

Naléhavá potřeba zatraktivnit veřejnou dopravu napomohla postupnému vzniku systému Pražské integrované dopravy. Ten je v současné době provozován až do vzdálenosti zhruba 35 km od hranic Prahy, čímž zahrnuje také významnou část území regionu Střední Čechy (cca 300 obcí). Obsluhované území se na základě zájmu obcí dále zvětšuje a integrace jednotlivých druhů dopravy se postupně optimalizuje. Součástí integrované dopravy je také systém záchytných parkovišť P+R (park & ride), ve kterém bylo k 31. 12. 2005 u vybraných stanic kolejové dopravy provozováno 13 záchytných parkovišť o kapacitě 1 577 stání. V letech 2000 - 2005 přibývalo v průměru jen cca 60 parkovacích stání ročně.

Díky úsilí města udržovat a zvyšovat v mezích finančních možností atraktivitu veřejné dopravy se zatím podařilo zastavit nepříznivý trend v dělbě přepravní práce z počátku 90. let. V té době se podíl městské veřejné dopravy na přepravní práci změnil vůči individuální automobilové dopravě ze 78 : 22 na 60 : 40, což způsobilo ve fungování města vážné problémy a mělo negativní dopad na jeho životní prostředí. Další zvyšování atraktivity

veřejné dopravy je proto základní podmínkou prosperity a konkurenceschopnosti města a udržitelného rozvoje.

K atraktivitě veřejné dopravy v Praze přispívá také realizace programu JPD 2 podporovaná ERDF, a to modernizací tramvajových tratí, zaváděním preferenčních opatření pro tramvaje a autobusy a také rozšiřováním nabídky bezbariérových přístupů, s jejichž absencí se Praha stále potýká zejména u starších stanic metra a u tramvajových vozů. Rozvoj a modernizace páteřní sítě metra jsou mimo rámec finančních možností programu JPD 2 a také tohoto operačního programu. Proto bude Praha v plánovacím období 2007 - 2013 usilovat o zařazení některého projektu metra do Operačního programu Doprava (OP D) v rámci podpory z FS .

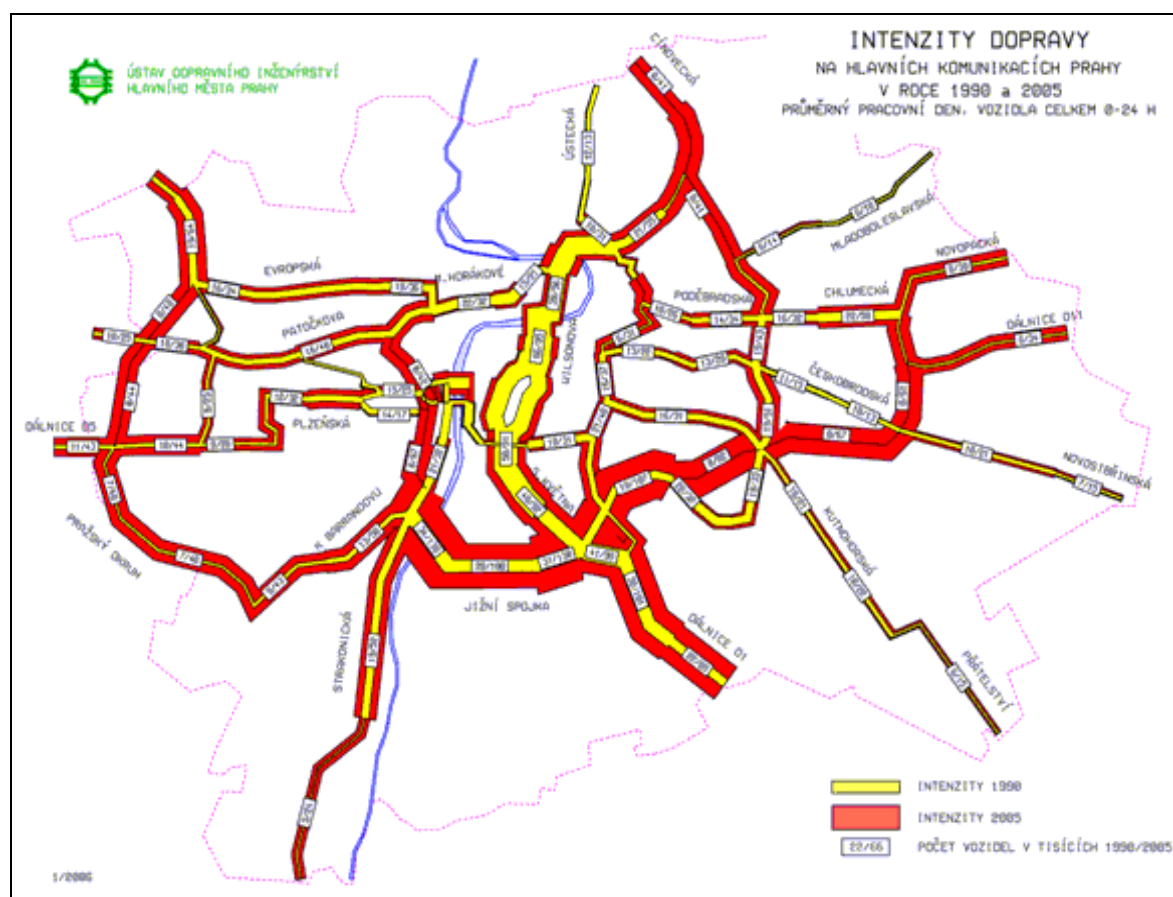
Přetížení komunikační sítě přerostlo během 90. let 20. století z bodového v plošné. Problém dopravně přetížených ulic se rychle rozšířil z kapacitně vyčerpaného centra města také do dalších částí Prahy. Ulice ve střední části města zaznamenávají až čtyřnásobek hodnot z počátku devadesátých let.

Uvedené problémy mají řadu příčin. V důsledku celospolečenských změn v ČR po roce 1989 a dynamicky se rozvíjející ekonomiky vzrostl do roku 2005 zhruba 2,7krát celkový počet kilometrů, který najezdí automobily na území města, a dosáhl 19,9 mil. km za průměrný den. V porovnání s nárůstem automobilové dopravy na dálnicích a silnicích ČR byl nárůst v Praze v tomto období 1,5krát vyšší. Situaci navíc zhoršují vysoké nároky na přepravu lidí vyplývající z nerovnovážného rozmístění jednotlivých funkcí (tj. obytné, pracovní, sociálně-kulturní) na území Prahy. Jde především o vazby stávajících monofunkčních ploch bydlení a lokalit s koncentrací pracovních příležitostí. Velké dopravní zatížení způsobuje také dojíždka do Prahy včetně obyvatel regionu Střední Čechy, především pak z obcí v blízkosti Prahy. Hranici Prahy celkem denně překračuje v každém směru téměř 400 000 osob. Počet osobních automobilů, které denně přijíždějí do Prahy, vzrostl od roku 1990 téměř čtyřnásobně.

Délka komunikační sítě v Praze je včetně místních komunikací zhruba 3 500 km, z toho dálnice tvoří pouze 10 km a ostatní rychlostní komunikace 76 km. Stále citelněji se projevuje především absence objízdných silničních tras okolo Prahy a vnitřního města - u plánovaných dvou okruhů se zatím podařilo vybudovat pouze dílčí segmenty. Pražský okruh (dřívější název silniční okruh) je součástí transevropské dopravní sítě (TEN-T) a je budován státem jako obchvat Prahy, který propojí jednotlivé dálnice a bude sloužit především pro tranzitní dopravu. Městský okruh staví Praha jako obchvat vnitřního města. Právě na realizované jižní části Městského okruhu se nacházejí nejzatíženější úseky pražské uliční sítě, kde v roce 2005 denně projíždělo 130 000 vozidel (pro srovnání - v roce 1990 přibližně 30 000). Toto množství vozidel (největší v ČR) ve špičkových obdobích neumožňuje zajistit plynulou dopravu. Kritický stav je způsoben do značné míry tranzitní dopravou, která ještě výrazně vzrostla po vstupu ČR do EU v roce 2004, a která by společně s částí vnitroměstské dopravy měla využívat zatím nerealizovanou jižní část Pražského okruhu - od centra vzdálenějšího a na příslušnou dopravu vybaveného.

Úseky s denní intenzitou automobilové dopravy okolo 100 000 vozidel (v roce 1990 zhruba 65 000) se v důsledku absence objízdných tras a významné cílové dopravy nacházejí také v samém centru města - na páteřní severojižní komunikaci vedené po hranici Pražské památkové rezervace.

INTENZITY DOPRAVY NA HLAVNÍCH KOMUNIKACÍCH PRAHY V ROCE 1990 A 2005

Zdroj: Ústav dopravního inženýrství hl. m. Prahy

Z uvedeného vyplývá, že nárůst dopravy v Praze výrazně přesahuje hodnoty dosahované v rámci EU - 15 (nárůst o 20 % v letech 1990 - 2000).

V letech 1990 až 2005 se v Praze zvýšil počet registrovaných motorových vozidel o 75 % (v ČR o 34 %, srovnání se středoevropskými metropolemi z hlediska počtu osobních automobilů na 100 obyvatel ukazuje následující tabulka). Tento nárůst vyžaduje také řešení dopravy v klidu. Parkování v centru města je s ohledem na rozsah poptávky a nedostatek nabídky parkovacích míst a na historický charakter území regulováno. Problém nedostatku míst pro parkování narůstá v obytných čtvrtích, a to stále významněji také na sídlištích, protože parkovací kapacity odpovídají mnohem nižším nárokům v době jejich výstavby.

Tabulka č. 9

POČET OSOBNÍCH AUTOMOBILŮ V ROCE 2003 NA 100 OBYVATEL - SROVNÁNÍ MĚST

město	počet
Praha	55,5
Bratislava	45,3
Varšava	41,3
Budapešť	35,2
Berlín	36,5
Vídeň	40,1

Zdroj: Srovnání Praha a středoevropská města, ÚRS Praha, a. s.

Počet dopravních nehod vzrostl v Praze z 18 024 v roce 1990 na 44 192 v roce 1999. Do roku 2004 tento počet díky změnám v legislativě a opatřením ke zvýšení dopravní bezpečnosti poklesl na 29 588 (což ale stále překračovalo 15 % všech nehod v ČR). V roce 2005 došlo opět ke zvýšení počtu nehod na 33 349.

Hlavní město Praha leží v průsečíku významných tranzitních cest (vč. IV. multimodálního koridoru Drážďany - Praha - Bratislava - Budapešť - Sofie - Istanbul a jeho větve A Norimberk - Praha), ale stává se slabým místem TEN-T. Stát usiluje o urychlení výstavby sítí a terminálů TEN-T včetně tranzitních železničních koridorů a Pražského okruhu. Aby Praha zvýšila účinnost těchto nákladných staveb, musí v krátké době reagovat investicemi do kvalitních napojení nebo vazeb na tyto stavby a také musí posílit některé významné dopravní vazby uvnitř města.

1.2.11 Životní prostředí

Hlavní město Praha dlouhodobě patří z hlediska životního prostředí k nejvíce poškozeným regionům ČR. Územní koncentrace negativních faktorů je zde vůbec nejvyšší. Krize životního prostředí města započala v polovině 60. let a kulminovala počátkem 80. let. Nepříznivé dopady průmyslové výroby se v Praze daří od poloviny 80. let výrazně omezovat. Vzrostl však především negativní vliv dopravy na kvalitu ovzduší, její podíl na nadměrné hlukové zátěži a záboru městského prostoru. Principy řešení současné situace jsou definovány ve Strategickém plánu hl. m. Prahy, který zdůrazňuje nutnost mezioborového přístupu k environmentálním problémům, tj. zejména sepětí s koncepcí dopravy a ekologicky fungujícími systémy technické infrastruktury. Respektovány přitom musí být zásady udržitelného rozvoje, s důrazem na prevenci vzniku znečištění nebo jiného ohrožení prostředí, na hospodárné využití energie i materiálních zdrojů a na maximální možný soulad mezi rozvojem města a ochranou jeho historického, kulturního a přírodního bohatství.

Stěžejním problémem životního prostředí Prahy zůstává znečištění ovzduší. Situaci přitom neulehčují ani terénní podmínky v pražské kotlině, nepříznivé z hlediska rozptylu škodlivin. Jejich celková produkce (např. SO₂) za uplynulých 15 let výrazně poklesla, během posledních let však citelně narůstají emise znečišťujících látek produkovaných automobilovou dopravou (oxidy dusíku, oxid uhelnatý, uhlovodíky). Dopravně exponované lokality především v centru Prahy tak vykazují nejvyšší koncentrace NO₂ v ČR. Průměrné roční koncentrace NO₂ se zde v roce 2004 pohybovaly v rozmezí 25 - 76 μg/m³, přičemž cílový imisní limit platný v ČR je 40 μg/m³. Maximální hodinové koncentrace NO₂ místy dosahovaly 170 až 308 μg/m³. Z hlediska stanovených limitů kvality ovzduší se v současné době stává dominantní škodlivinou prašný aerosol frakce PM₁₀. Prakticky všechny pražské monitorovací stanice vykazovaly v období 1999 - 2003 stoupající trend koncentrací NO₂ a PM₁₀. Kvalitu ovzduší zhoršují rovněž cizorodé organické látky produkované hlavně dopravou a lokálním spalováním. V roce 2003 byla na 90 % území města překročena alespoň jedna roční limitní hodnota kvality ovzduší. Kombinace oxidů dusíku, SO₂ a prašného aerosolu poškozuje kromě lidského zdraví také stav objektů, včetně památek.

Hlavní město Praha je nejpostiženějším regionem ČR také z hlediska nadměrného hluku. Hlukovou zátěží nad 60 dB (LA_{eq}) je v denních hodinách ohroženo zhruba 50 % Pražanů. Přitom již hodnota 55 dB je Světovou zdravotnickou organizací (WHO) považována za nejvyšší hladinu trvalé hlukové zátěže, při které ještě obecně nedochází k poškození zdraví. Podobně jako u kvality ovzduší má i zde rozhodující vliv pozemní doprava, která se na celkovém hlukovém zatížení podílí zhruba 90 %. Na nejrušnějších pražských komunikacích dosahují ekvivalentní hladiny denního hluku až 80 dB. Přispívá k tomu také místy neuspokojivý stav povrchu vozovek a nízký stupeň realizace protihlukových opatření. Dopady hluku z leteckého provozu byly zčásti eliminovány rozsáhlým odhlučněním

dotčených objektů v exponovaných koridorech. Doprovodným efektem hluku především z mobilních zdrojů jsou často i vibrace, které negativně ovlivňují lidské zdraví a poškozují budovy.

Čistota vodních toků na území města se postupně zlepšuje, jejich vodohospodářský, ekologický a rekreačně-estetický význam je však kvalitou vody stále limitován. Řeka Vltava v Praze spadala podle celkového hodnocení jakosti tekoucích povrchových vod v roce 2004 do III. třídy čistoty (znečištěná voda), pod městem pak do IV. třídy (silně znečištěná voda), kam patří také nejvodnatější pražský přítok Vltavy - Berounka. Menší pražské toky se dlouhodobě pohybují celkově ve III. až V. kategorii čistoty, přičemž varující je i pokles jejich vodnosti. Přestože je hydrologická síť Prahy velmi bohatá (135 potoků v úhrnné délce 337,8 km), růst teplot v zástavbě a zhoršování odtokových poměrů nevhodným odvodněním území místy vedou k vysoušení města i příměstské krajiny. Větší pozornost by také měla být věnována ochraně vodních zdrojů a pramenišť, stejně jako zajištění dostatečné čistoty rekreačních vodních ploch. Mezi klíčové priority města patří dokončení systému protipovodňové ochrany území včetně vhodných opatření na menších tocích. Ke zlepšení čistoty i celkové revitalizaci vodních toků a ploch, včetně revitalizace rybníků, přispívají také některé projekty podporované EU v rámci programu JPD 2.

Zeleň různé kvality a vzrůstu pokrývá asi třetinu území města. Její úbytek a nerovnoměrné rozložení ale negativně ovlivňují mikroklima, biodiverzitu, vodní režim i rekreační a estetickou funkci prostředí. Relativně nejproblematictější je úbytek zeleně v širším centru města a jiných hustě obydlených nebo „sociálně frekventovaných“ částech Prahy, kde je tlumící efekt zeleně nejpotřebnější. Rozšiřování a propojování zeleně je tak ztěžováno úbytkem nezastavěných a nezpevněných ploch, zejména v okrajových částech města. Naopak nejvyšší procentuální nárůst ze všech druhů pozemků v Praze dlouhodobě vykazují zastavěné plochy. Zelenou enklávu ve vnitřním městě představují parky (2 556 ha), často cenné i historicky. Specifickou složku pražské zeleně tvoří lesy, které sice pokrývají 10 % rozlohy města, avšak veškeré porosty jsou hodnoceny jako imisně poškozené. Na území Prahy najdeme celkem 88 maloplošných zvláště chráněných území s výměrou přes 2 152 hektarů, která jsou často součástí 11 přírodních parků. Ty zabírají plochu 9 705 hektarů, tj. přibližně 20 % rozlohy Prahy. Funkce maloplošných chráněných území je však znehodnocována nadměrným rekreačním využíváním a celkovým „civilizačním tlakem“. V rámci soustavy Natura 2000 bylo v Praze vymezeno osm evropsky významných lokalit, z velké části již dnes chráněných. Evropská unie podporuje revitalizaci poškozené pražské zeleně (včetně parků, parkově-oddychových areálů a historicky cenných zahrad) prostřednictvím programu JPD 2.

V Praze bylo v roce 2004 vyprodukováno téměř 3,7 mil. tun odpadů, z toho více jak polovinu tvoří stavební a zhruba šestinu komunální odpad (včetně živnostenského). Nebezpečné odpady představují z celkové produkce 3 až 7 %, přičemž většina připadá na kontaminované stavební odpady ze sanace starých ekologických zátěží. Za rok 2004 se ve městě vyprodukovalo zhruba 504 kg komunálního odpadu (KO) na 1 osobu (v ČR 278 kg/os., průměr EU-25 činil 537 kg/os.). Asi 70 % KO se likviduje ve spalovně s roční kapacitou 310 000 tun, jejíž plné využití je limitováno odběrem tepla. Zbývající směsný odpad je skládkován (cca 15 % KO). Z celkové produkce KO se v Praze separuje necelých 20 %. Úrovně některých vyspělých evropských zemí, kde se třídí 30 až 50 % KO i více, by Praha mohla dosáhnout již před rokem 2010. Nezbytné je však plošné i druhové rozšíření separovaného sběru, doplnění zařízení pro třídění a materiálové využití odpadů a též opatření vedoucí k omezení vzniku odpadů (včetně řešení problematiky obalů, která přesahuje rámec města). Velkým problémem pražského odpadového hospodářství zůstávají staré skládky a ekologické zátěže, kterých bylo v Praze v letech 1995 až 2000 evidováno asi 1 600. K řešení problematiky starých ekologických zátěží přispívají také rekultivace a revitalizace skládek,

příprava území apod. realizované v rámci programu JPD 2, které je zaměřeno na regeneraci poškozených a nevhodně využívaných ploch.

Úroveň využití potenciálu obnovitelných zdrojů energie je v hlavním městě stále velmi nízká, podobně jako v celé ČR. V pražských podmínkách ho lze reálně použít zejména pro vytápění a ohřev teplé užitkové vody v objektech. Podpora energetických úspor a využívání ekologicky šetrných obnovitelných zdrojů energie a surovin je v souladu s celoevropským trendem, formulovaným ve Strategii udržitelného rozvoje EU (vycházející z Lisabonské strategie a její aktualizace). K němu se v několika dokumentech přihlásila také ČR (Národní rozvojový plán ČR na období 2007 - 2013, Plán odpadového hospodářství ČR, Státní politika životního prostředí ČR, Strategie udržitelného rozvoje ČR, Státní energetická koncepce ČR, Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání obnovitelných a druhotných zdrojů surovin na období 2006 - 2009) i Praha (Strategický plán hl. m. Prahy, Územní energetická koncepce hl. m. Prahy, Plán odpadového hospodářství hl. m. Prahy). Na fakt, že energetika se spolu s dopravou nejvíce podílí na produkci emisí znečišťujících ovzduší, reaguje i zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů). Měl by mj. zajistit soulad se Směrnicí EU č. 2001/77/ES ve způsobu podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. Mezi základní cíle tohoto zákona patří zvýšení podílu výroby elektřiny v zařízeních využívajících obnovitelné zdroje energie na hrubé spotřebě elektřiny na 8 % v roce 2010 a nárůst podílu obnovitelných zdrojů energie na primární spotřebě energetických zdrojů na 6 % v roce 2010. V Kjótském protokolu se ČR zase zavázala snížit do roku 2012 emise skleníkových plynů nejméně o 8 % oproti stavu z roku 1990. Příspěvkem Prahy ke splnění všech závazků ČR mohou být také některé aktivity realizované v rámci –OP PK. Důraz na energetickou a materiálovou úspornost má nejen pozitivní ekologické, ale i ekonomické aspekty - zejména při trvalém růstu cen tradičních energií a surovin, který lze stěžejí přímo ovlivnit na státní, natož regionální (pražské) úrovni.

Kvalitu městského prostředí v Praze snižuje řada neudržovaných, nevyužívaných nebo nevhodně využitých ploch tzv. brownfields, zejména v kdysi tradičních průmyslových čtvrtích, ve vnitřním městě i na jeho okrajích. Důsledkem ekonomické transformace jsou rozlehlé, neadekvátně využitě nebo zčásti opuštěné průmyslové areály, které se staly velkou urbanistickou, ekologickou i provozní zátěží některých částí metropole. Tyto plochy zabírají téměř 1,5 % rozlohy města (veškeré plochy určené k transformaci pak 4 %). Specifickým typem pražských brownfields jsou rozsáhlé pozemky Českých drah, jejichž budoucí využití není většinou ještě vyjasněno. Brownfields v Praze však nelze charakterizovat jako zcela opuštěné, nevyužívané a zdevastované plochy. Jde spíše o kombinaci provizoria se zbytky staré funkce a zárodky nové, což nevytváří dobré předpoklady pro kvalitní urbanistické ztvárnění a životaschopné využití území. Hlavní překážkou účelného přetvoření někdejších průmyslových areálů je investiční náročnost daná především rozsáhlostí takových komplexů a nákladným odstraňováním starých ekologických zátěží. Revitalizace bývalých průmyslových areálů a opuštěných ploch probíhá zejména na Smíchově a v Karlíně, kde tím zároveň pokročila realizace konceptu rozšiřování celoměstského centra, a dále pak v oblasti bývalé průmyslové zóny Vysočan. Realizované projekty podle možností využívají architektonicky hodnotnější části průmyslových budov pro nové administrativně-obchodní záměry.

Mnoho sociálních, urbanistických, dopravních i ekologických problémů je spojeno s existencí velkých sídlištních celků. Pražská sídliště představují téměř 38 % městského bytového fondu a jsou domovem pro více jak 500 000 Pražanů (tj. více než 40 % obyvatel města). Většina sídlišť vyžaduje fyzickou regeneraci bytových objektů, revitalizaci veřejných prostor a často i úpravy celkového funkčního využití, aby se stala plnohodnotnou součástí města. Zásadním problémem je jejich převážně monofunkční charakter. Dominuje obytná funkce, veřejná vybavenost často neexistuje nebo je silně poddimenzována. Charakteristický je především

nedostatečný počet pracovních příležitostí v jejich bezprostřední blízkosti, zejména v důsledku nerealizovaných, původně plánovaných výrobních a obslužných kapacit (oblast Jižního Města) nebo zániku průmyslových oblastí (Severní Město). Jejich obyvatelé jsou tak odkázáni na dojížděku za prací i službami do vzdálenějších částí města, zejména do centra, což značně zatěžuje dopravní systém města. S anonymitou, urbanistickými nedostatky i sociálním složením velkých sídlišť souvisí také relativně vysoký stupeň kriminality a vandalismu.

Jedním ze stěžejních prvků tvořících unikátní charakter města jsou početné historické památky. Jen na území Pražské památkové rezervace s rozlohou 866 hektarů se nachází 1 376 památkových objektů, z toho 28 národních kulturních památek. Nejcenější památkový komplex ČR, zapsaný v roce 1992 na seznam světového kulturního dědictví UNESCO, však současně plní roli velkoměstského centra. Pracuje zde téměř čtvrtina ekonomicky aktivních Pražanů a denně sem zavítají desetitisíce dalších návštěvníků. Závažnými problémy památkové rezervace jsou přesycenost automobilovou dopravou, rostoucí tlak na často nevhodné využití historických objektů a rovněž citelný populační úbytek (170 777 trvale bydlících obyvatel v roce 1900 proti pouhým 46 154 v roce 2004). Jedinečnou tvář města místy ohrožují i nevhodně umístěné a architektonicky necitlivě řešené novostavby, stejně jako nevhodné formy turismu, deformace struktury nabízených služeb ve prospěch cestovního ruchu apod. Mimo území Pražské památkové rezervace je v hlavním městě 1 061 kulturních památek (vč. devíti národních), jedenáct městských a šest vesnických památkových zón a dvě vesnické památkové rezervace. Jde hlavně o památkově hodnotné rezidenční čtvrtě z konce 19. a první poloviny 20. století, bývalá předměstí s tradiční průmyslovou funkcí nebo jádra původních vesnic. Ani památky v těchto lokalitách nejsou ušetřeny některých negativních vlivů, místy doplácí na periferní polohu. Proto se také jich částečně týká program JPD 2, do kterého byly zahrnuty i projekty obnovy poškozených historicky cenných areálů v okrajových částech města.

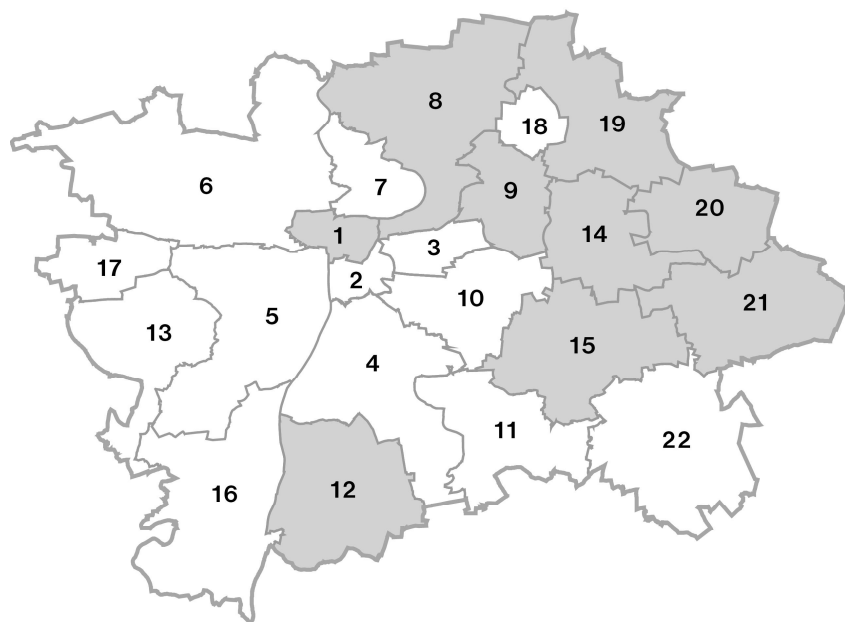
1.3 Zhodnocení zkušeností s realizací dosavadních rozvojových programů

Pro koncipování –OP PK jsou relevantní především zkušenosti z implementace JPD 2 a JPD 3 regionu NUTS II Praha, zejména z implementace programu JPD 2.

1.3.1 Zkušenosti s programem JPD 2 z věcného hlediska

V programovém období 2004 - 2006 byla na základě podmínek stanovených EK pro Cíl 2 přiznána podpora pouze části území Prahy. Na tomto vybraném území žije 31 % obyvatel hlavního města a tvoří jej převážně spojitě území respektující hranice statistických jednotek NUTS IV (odpovídající 22 správním obvodům). Výběr podporovaného území souvisel s koncentrací stěžejních problémů v hlavním městě a zahrnoval správní obvody Praha 1, Praha 8, Praha 9, Praha 12, Praha 14, Praha 15, Praha 19, Praha 20 a Praha 21.

VYBRANÉ ÚZEMÍ HL. M. PRAHY PRO JPD 2 (členění po 22 správních obvodech NUTS IV)

Splnění uvedených podmínek, stanovených EK, se ukázalo jako jeden z významných limitujících aspektů, který komplikoval uskutečnění řady projektů. Zejména obtížné pak bylo jednoznačné definování účinků a dopadů na vybrané území.

Z hlediska koncentrace podpory na území JPD 2 také prostřednictvím projektů v rámci programu JPD 3 zkušenosti ukázaly, že snaha o užší provázání konkrétních projektů s podporou z obou programů v praxi nefunguje. Důvodem jsou zcela odlišné podmínky pro uskutečnění projektů dané rozdílným přístupem obou řídicích orgánů pro JPD 2 a JPD 3:

- Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) jako řídicí orgán pro JPD 2 zvolilo princip co největší podobnosti JPD 2 se Společným regionálním operačním programem,
- Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSP) jako řídicí orgán pro JPD 3 zvolilo princip co největší podobnosti JPD 3 s Operačním programem Rozvoj lidských zdrojů (OP LLZ).

Podpora koncentrace podpory na území JPD 2 se tak u programu JPD 3 omezila pouze na bodové zvýhodnění projektů s dopadem na toto území ve věcném hodnocení projektů.

Pokrytí celého území regionu NUTS II Praha OP PK spolu s OP PA a určení společného řídicího orgánu - Praha umožní upustit od klíčového kritéria teritoriality a koncentrovat podporu především na tematicky definované cíle. Prostřednictvím společného řídicího orgánu bude zajištěno, že tato koncentrace nebude ohrožena radikálně odlišnými podmínkami implementace.

Zkušenosti s implementací programu JPD 2 rovněž ukázaly zásadní vliv kvalitně připravených projektů na úspěšné čerpání finančních prostředků z programu. Dosavadní poznatky ukazují, že investičně náročnější infrastrukturní projekty vykazují vyšší schopnost absorpce ve srovnání s další prioritní oblastí - inovace a podnikání. Je to dáno značným vnitřním dluhem města v oblasti investic do infrastruktury a dosavadní výrazně malou státní podporou v této oblasti. Tento závěr potvrzuje i dokument „Analýza potřeb a návrh priorit

HMP⁶, který nechala zpracovat v červnu až srpnu 2005, aby zmapovala vlastní absorpční kapacitu a potenciál projektů na období 2007 - 2013; podrobnosti jsou uvedeny v kapitole 1.4 Absorpční kapacita regionu.

Potřeby čerpání podpory na reálně předkládané projekty ukázaly, že rozdělení finančního rámce JPD 2 na roky 2004 - 2006, tj. 142,59 mil. EUR, do tří téměř rovnoměrných alokací pro jednotlivé roky: první rok 32,6 % (46,59 mil. EUR), druhý rok 33,3 % (47,54 mil. EUR), třetí rok 33,9 % (48,47 mil. EUR) je nevhodné.

1.3.2 Zkušenosti s programem JPD 2 z implementačního hlediska

Poznatky z implementace programu JPD 2 odhalily řadu nedostatků, které stojí za komplikacemi s čerpáním podpory z JPD 2 a kterým bude chtít Praha jako řídicí orgán OP PK předejít.

Prvním klíčovým poznatkem je značná složitost implementačního uspořádání, kdy do systému byla zapojena řada aktérů z různých úrovní a s vymezením dílčích působností. Tato složitost a neprovázanost byla důvodem pomalého schvalování projektů, potíží v provádění plateb, značné administrativní náročnosti, což v konečném důsledku odrazovalo žadatele od snahy čerpat podporu.

Etablování řídicího orgánu na úrovni ministerstva rovněž znamenalo, že nebyla vzata v potaz řada specifík, které má samospráva a její zcela odlišné principy fungování od státní správy.

Jako problém se ukázala také malá zkušenost Prahy s podmínkami čerpání podpory ze zdrojů EU, která byla dána vyloučením města z možnosti využít podporu a tím i zkušenosti v rámci tzv. předvstupních nástrojů EU. Tento handicap ovšem v současnosti považujeme za zcela překonaný.

Výše uvedené zkušenosti jsou podkladem pro zformování výrazně jednodušší implementační architektury jak vertikálně - o jednu úroveň méně, tak horizontálně - „jedny dveře“ pro žadatele pro oba operační programy cíle EU „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“, tak i pro všechny fáze projektového cyklu; podrobnosti implementačního uspořádání jsou uvedeny v kap. 4 „Implementace“.

1.4 Absorpční kapacita regionu

V průběhu roku 2005 si Praha nechala zpracovat dokument „**Analýza potřeb a návrh priorit HMP⁶**“, aby si zmapovalo vlastní absorpční kapacitu a potenciál projektů na období 2007 - 2013.

Závěry a doporučení analýzy se opírají o šetření v jednotlivých odborech Magistrátu hl. m. Prahy a některých dalších organizacích zřízených nebo založených městem. Analýza zohlednila návrhy priorit EU a ERDF pro období 2007 - 2013 a dospěla k závěru, že v souladu s prioritami ERDF by mohly být tyto důležité aktivity města:

- ICT infrastruktura pro MSP, úřady práce, vzdělávací a školicí systémy a sociální služby,
- podpora rozvoje trhu elektronických komunikací a podpora dostupnosti služeb elektronických komunikací,
- budování infocenter pro podnikatele a podpora dostupnosti přístupu ke vzdělávání inovativních a podniků,
- bezpečnostní parametry městské hromadné dopravy, investice do moderních informačních systémů řízení (bezbariérové přístupy, signalizace, automatizované řízení metra),

- integrace železniční dopravy do systému pražské integrované dopravy,
- přestavba železničního uzlu Praha,
- zavedení širokopásmového internetu pro MSP, orgány samosprávy, úřady práce, vzdělávací a školící systémy a sociální služby,
- využití informačních systémů k řízení integrované autobusové dopravy, zavedení elektronického mýtného v dopravě,
- podpora investičních projektů dobudování sítí pražských kolektorů,
- podpora budování cyklostezek,
- regenerace poškozených a nevhodně využívaných ploch,
- protipovodňová opatření menšího rozsahu, zřizování retence, revitalizace vodních toků a městské zeleně podél nich,
- výzkum a vývoj obnovitelných a druhotných energetických zdrojů,
- veřejná infrastruktura zlepšující kvalitu života zejména na sídlištích (viz opatření 1.3 JPD 2, 2004 - 2006), se zaměřením na investice do zajištění bezpečnosti na sídlištích,
- energetický management a podpora využívání obnovitelných zdrojů energie,
- opatření ke zlepšení bezpečnostních a technických parametrů vodovodní a kanalizační sítě,
- opatření ke zlepšení nakládání s odpady,
- řešení retence dešťových vod.

Upřesňováním příslušných dokumentů EU a uvedených aktivit města se možnost financování některých aktivit z fondu ERDF ukazuje jako problematická.

Například aktivita ICT infrastruktura a zavedení širokopásmového internetu pro orgány samosprávy, úřady práce, vzdělávací a školící systémy a sociální služby jednak zčásti obsahově odpovídá aktivitě města modernizace veřejné správy s využitím ICT, naplňování konceptu e-Government, naplňování vize smart administration, podpora projektů zkvalitňování ICT infrastruktury, kterou analýza doporučila jako vhodnou pro podporu z ESF, jednak zčásti naplňuje prioritu ERDF Přístup k dopravním a telekomunikačním službám obecného hospodářského zájmu. Proto je také zahrnuta v míře definované nařízením EP a Rady (ES) č. 1080/2006 o ERDF a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999 do OP PK.

Finanční náročnost aktivity přestavba železničního uzlu Praha přesahuje možnosti OP PK, kromě toho jde o zjevnou duplicitu se zaměřením OP D.

Aktivita města podpora investičních projektů dobudování sítí pražských kolektorů, podpora budování cyklostezek ani veřejná infrastruktura zlepšující kvalitu života zejména na sídlištích nemají oporu v nařízení EP a Rady (ES) č. 1080/2006 o ERDF. Podpora cyklistické dopravy by mohla být dílčím způsobem řešena v souvislosti s podporou veřejné dopravy v podobě prvků systému B+R (bike & ride).

Některé aktivity města původně uvažované do rámce FS se ukázaly být vhodnější do rámce ERDF. Jsou to například obnova a rozvoj povrchové veřejné dopravy (výstavba nových tras tramvaje, obnova vozového parku tramvají) nebo duplicitně do obou fondů uváděné aktivity podpora integrace železniční dopravy do systému Pražské integrované dopravy, odstraňování hlukové zátěže v Praze (tj. především opatření ke snížení nadměrné hlukové zátěže z dopravy) a podpora projektů využívajících obnovitelné zdroje energie. Absorpční kapacita projektů využívajících obnovitelné zdroje energie (zejména pro vytápění a ohřev teplé

užitkové vody v objektech) je zatím malá, ale pravděpodobně se bude zvyšovat výrazným růstem cen zemního plynu a elektřiny.

Systém řízení a regulace městského silničního provozu původně uvažovaný do rámce ERDF bude pravděpodobně zařazen do rámce FS.

Aktivita vytváření technologických platforem pro přenos výsledků výzkumu a vývoje do průmyslu: budování inkubátorů a firem na pomezí vědecko-výzkumných ústavů a průmyslu uvažovaná pro OP PA se vzhledem k převážně investičnímu charakteru jeví jako vhodnější pro podporu z ERDF, proto bude předmětem OP PK.

V zásadě tak bylo možné analyzované aktivity města využít pro návrh prioritních os a oblastí podpory OP PK.

Zpracovanou analýzou se zároveň potvrdil trend z předchozího období a zkušenost z realizace programu JPD 2, že investičně náročné zlepšování dostupnosti a prostředí města vykazuje podstatně větší potenciál absorpční kapacity než další prioritní oblasti - inovace a podnikání. Je to dáno značným vnitřním dluhem města v oblasti investic do infrastruktury a dosavadní výrazně malou státní podporou v této oblasti.

Inovace jsou z hlediska dlouhodobé perspektivy pro konkurenceschopnost města zcela zásadní, na druhou stranu by neměl být přeceněn potenciál skutečně vhodných projektů na území Prahy a jemu odpovídající objem finančních prostředků.

V Jednotném programovém dokumentu 2 byla schválena na základě doporučení EK alokace do oblastí inovace a podnikání cca 22 % objemu finančních prostředků, i když město původně navrhovalo, na základě analýzy a odhadu absorpčních kapacit, zhruba jen 12 %. Dosavadní zkušenost s realizací programu dává za pravdu původnímu odhadu Prahy.

V Operačním programu Praha - Konkurenceschopnost navíc dochází ke změně oproti programu JPD 2 a dostupnost telekomunikačních služeb (období opatření 2.3 JPD 2) není součástí prioritní osy 2 Inovace a podnikání, ale tematicky bude začleněna do prioritní osy 1 Dostupnost a prostředí.

Všechny uvedené skutečnosti byly pečlivě zvažovány při přípravě finančního plánu programu a při stanovení objemu finančních prostředků jednotlivým prioritním osám.

Na základě zkušenosti s dosavadním průběhem programu JPD 2 lze dále konstatovat, že zásadním předpokladem pro dostatečnou absorpční kapacitu Prahy jsou vyšší horní limity velikosti projektů oproti programu JPD 2. Například horní limit 10 mil. EUR, který pro projekty dopravního opatření 1.1 v JPD 2 požadovali zástupci EK, výrazně snížil potenciál vhodných projektů.

1.5 SWOT analýza

1.5.1 Výchozí SWOT analýza

Tato část SWOT analýzy je odvozena ze schváleného Strategického plánu hl. m. Prahy, závěrů workshopů k jeho aktualizaci a ze SWOT analýzy JPD 2 regionu NUTS II - Praha na období 2004 - 2006. Popisuje všechny důležité souvislosti rozvoje města, které v řadě případů překračují rámec věcné náplně OP PK, ale jsou nezbytné k zasazení programu do širšího kontextu situace regionu. V období 2007 - 2013 bude rozvoj regionu realizován také prostřednictvím jiných operačních programů (OP PA, OP ŽP) a aktivit nepodporovaných z fondů EU.

Silné stránky

- Poloha Prahy ve středu Evropy
- Tradiční postavení Prahy jako střediska české státnosti a správy státu, vzdělanosti a kultury
- Unikátní kulturně-historické dědictví světového významu, jedinečný a obecně uznávaný genius loci
- Kontakty s velkými městy a regiony evropského kontinentu, napojení na činnost komunitárních struktur EU
- Velká investorská stabilita Prahy, otevřené podnikatelské prostředí a rozvinuté soukromé podnikání
- Značný zájem turistů o Prahu
- Nejvyšší podíl středoškolsky a vysokoškolsky vzdělaných obyvatel v rámci republiky
- Silná a stabilní poptávka na trhu práce, nízká míra nezaměstnanosti
- Dobře fungující systém veřejné dopravy
- Dostatek plošných rezerv na území města i v regionálním zázemí pro zajištění jeho funkcí a další rozvoj

Slabé stránky

- Všestranné přetížení centra, především Pražské památkové rezervace (dopravou, funkcemi celoměstského a vyššího významu, tlakem na umístění nových budov a komerčních aktivit apod.)
- Napojení na evropské dopravní síť (vyjma letecké dopravy) neodpovídá úrovni nejvýznamnějších konkurenčních měst západní Evropy
- Funkční neúplnost a fyzická opotřebovanost sídlištních celků
- Nevyhovující technický stav vodohospodářské infrastruktury, deficit infrastruktury v rozvojových a přestavbových lokalitách
- Obtíže v komunikaci mezi všemi partnery v rámci inovačního procesu; nepoměr mezi pražskou vědecko-výzkumnou základnou a poptávkou podnikatelského sektoru; nedostatečné využívání inovačního potenciálu města
- Malý důraz na dodržování principu udržitelnosti jako jednoho ze základních předpokladů dlouhodobě příznivého rozvoje
- Malá koordinace rozvojových záměrů Prahy a regionu Střední Čechy
- Nepříznivá demografická struktura obyvatel, stárnutí pražské populace
- Vliv drobné kriminality na pozitivní obraz Prahy jako centra cestovního ruchu

Příležitosti

- Vymezení a upevnění pozice Prahy na trhu metropolí Evropy jako perspektivně orientovaného, dynamického, dlouhodobě stabilního, bezpečného a inovačního města – prezentace Prahy jako „spokojeného“ města
- Optimální využití finančních prostředků ze zdrojů EU
- Pokračující rozšíření ekonomického prostoru integrované Evropy v souvislosti se vstupem ČR do Schengenského prostoru
- Využití přitažlivosti města pro umístění mezinárodních institucí a organizací
- Vymezení Prahy jako nejvhodnější lokality k provozování podnikatelské činnosti ve střední a východní Evropě
- Lepší dostupnost Prahy dokončením výstavby hlavních dopravních koridorů a modernizace letiště v Praze-Ruzyni

- Rozvoj informačních a komunikačních technologií (ICT) jako nutného nástroje pro růst ekonomické a společenské úrovně Prahy
- Další příliv přímých zahraničních investic a využití financování formou „Public Private Partnership“ (PPP)
- Zvýšení mobility české populace

Hrozby

- Rychlý růst konkurence jiných evropských měst
- Další růst kriminality (včetně rostoucí aktivity mezinárodního organizovaného zločinu)
- Pokles investiční atraktivity Prahy a stagnace zájmu významných investorů, případně i jejich odchod do jiných zemí
- Zhoršení situace na trhu práce v souvislosti s volným pohybem pracovní síly; nedostatečný postih „černého“ pracovního trhu
- Pokračující nedostatečné zohlednění celostátního významu Prahy při přerozdělování veřejných zdrojů
- Vznik problematických čtvrtí (ghett) v důsledku rezignace na revitalizaci sídlišť
- Snížení konkurenceschopnosti MSP v důsledku expanze nadnárodních společností

1.5.2 SWOT analýza programu

Tato část SWOT analýzy obsahuje specifické faktory, které se přímo váží k tematickému zaměření OP PK. Čerpá zejména z Analýzy ekonomické a sociální situace (viz. kap. 1.2) a přihlíží také k obecněji pojatým aspektům rozvoje regionu, uvedeným ve výchozí SWOT analýze.

SILNÉ STRÁNKY	PŘÍLEŽITOSTI
Dostupnost a prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> • Provozovaný regionální integrovaný systém veřejné dopravy • Zlepšené napojení města na kontinentální i celosvětovou komunikační a informační síť • Zlepšená kvalita a vyšší kapacita telekomunikačních sítí • Vysoký stupeň a rychlé tempo zavádění moderních informačních a komunikačních technologií v podnikatelské sféře a ve správě města • Rozmanitost architektonicko-urbanistických prvků a vysoký počet památkově hodnotných objektů i celků zvyšující potenciál využití některých revitalizovaných ploch • Pestrý potenciál městské a příměstské krajiny s výrazným zastoupení zeleně a vodních ploch často umožňující propojení esteticky hodnotných lokalit s regenerovaným územím • Vysoký stupeň realizace komplexní protipovodňové ochrany města • Dostatečná střednědobá kapacita technických systémů, možnost použití vodního zdroje Podolí jako rezervního a doplňkového, zástavba téměř plně vybavena vodovodní a kanalizační sítí 	<ul style="list-style-type: none"> • Poměrně vysoká preference veřejné dopravy obyvateli a návštěvníky Prahy, její podpora dalšími významnými investicemi • Urychlení výstavby dopravních tepen a terminálů sítě TEN-T v období 2007 - 2013 s využitím podpory FS, o které usiluje Ministerstvo dopravy (MD) • Státem garantovaná postupná realizace Pražského okruhu (vytvářející společně s realizací Městského okruhu podmínky pro ochranu města před zbytnou automobilovou dopravou) • Konkurenční prostředí v oblastech energetiky a spojů, jeho vliv na kvalitu a cenu poskytovaných služeb • Rychlý rozvoj nabídky v oblasti ICT • Stálá účast ČR v evropských iniciativách týkajících se informační společnosti (eEurope 2005, i2010) • Vhodné využití uvolněných prostor a ploch zejména v oblasti vnitřního města, např. lokalit po zaniklých velkých průmyslových podnicích, opuštěných drážních pozemků apod. • Vytvoření reálných předpokladů pro oživení sídlištních celků zejména doplněním infrastruktury a obnovou veřejných prostranství • Započatý proces regenerace panelových domů • Poptávka po rozšíření možností a kapacit zařízení pro rekreaci a sport, kulturní vyžití a zábavu • Zlepšení systému památkové péče včetně legislativního rámce a kontrolních mechanismů • Intenzivnější vnímání ekostabilizační funkce městské i příměstské zeleně • Trend zdůrazňování ekologické i rekreační

	<p>funkce vodních toků a ploch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Další snížení znečištění ovzduší emisemi z průmyslové výroby a vytápění např. díky ekonomickým stimulům • Reálné naplňování závazku ČR k většímu využívání ekologicky šetrných zdrojů energií s pozitivním dopadem na kvalitu ovzduší • Efektivní a ekologicky šetrný systém odpadového hospodářství (vyšší podíl třídění a využití odpadů, předcházení jejich vzniku atd.)
Inovace a podnikání	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozsáhlý potenciál výzkumu, vývoje a vzdělání pro inovační roli Prahy • Existence koncepčního dokumentu o inovačním potenciálu Prahy (BRIS) • Otevřené podnikatelské prostředí, vysoké hodnocení investorské stability Prahy, rozvinutá sféra soukromého podnikání • Dostatek prostoru na území města i v regionálním zázemí pro zajištění jeho funkcí a rozvoje • Stabilní, profesně pestrá nabídka na trhu práce, dobrá kvalifikace a flexibilita pracovní síly • Nízká nezaměstnanost • Dobrá pozice Prahy jako atraktivní turistické destinace, kvalitní základní materiální vybavenost cestovního ruchu • Vyhovující ubytovací a konferenční kapacity • Příznivá struktura ekonomiky (vysoký podíl služeb) 	<ul style="list-style-type: none"> • Inovační potenciál města - kapacity pro transfer technologií a know-how • Koncentrace kapacit výzkumu a vývoje, vhodného pro zapojení do řešení otázek rozvoje města v Praze • Funkce Prahy jako pólu rozvoje s velkým dosahem • Potenciál pro vznik silné a motivující konkurence na trhu práce • Turistická atraktivita Prahy, vyvolání celoročního zájmu o město • Vhodné podmínky pro větší rozprostření turistických cílů na území města, podpora udržitelného turistického ruchu • Rostoucí úloha města jako místa pro mezinárodně významné aktivity, zhodnocení multikulturní tradice Prahy • Příznivé klima k zabezpečení přitažlivého podnikatelského prostředí města • Využití zkušeností a příkladů dobré praxe zemí EU pro zvýšení konkurenceschopnosti města • Velký počet subjektů vhodných pro rozvoj partnerství s městem (podnikatelský sektor, neziskové organizace aj.)
SLABÉ STRÁNKY	HROZBY
Dostupnost a prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> • Vysoké nároky na přepravu lidí ve městě vyplývající z nevyváženého rozmístění jednotlivých funkcí na území Prahy • Nízká propustnost městských komunikací a každodenní dopravní zácpy v páteřní uliční síti města • Nedostatek objízdných tras okolo Prahy 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek finančních prostředků pro další rozvoj města, zlepšování městské dopravní a technické infrastruktury a na dokončení napojení Prahy na mezinárodní síť • Zahlcení vnitřních městských komunikačních tras v důsledku zrychleného nárůstu mezinárodní kamionové dopravy

<p>a vnitřního města, který je zatím překážkou výraznému snížení objemu necílové dopravy ve městě</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečné tempo realizace záchytných parkovišť P+R (park & ride) a železničních zastávek systému Pražské integrované dopravy • Přístupové bariéry v kolejové veřejné dopravě • Velká nehodovost a malá ohleduplnost účastníků provozu na pozemních komunikacích • Silné znečištění ovzduší především v centrální části města způsobené převážně automobilovou dopravou a negativně ovlivňované i geomorfologickými podmínkami • Zaostávání Prahy v penetraci vysokorychlostního internetu oproti vyspělým zemím • Malé uplatnění ICT v domácnostech • Územně nerovnoměrný rozvoj informační infrastruktury • Neefektivní využití rozvojových příležitostí na místech bývalých výrobních a provozních areálů • Malá nabídka občanské vybavenosti a zařízení pro trávení volného času zejména na sídlišťích a v jejich blízkosti • Existence lokalit s dlouhodobou koncentrací kriminality sěžující rozvoj žádoucích aktivit v území • Časté projevy vandalizmu, nedostatečná čistota mnoha veřejných prostranství a místy zanedbaná údržba budov • Nekomplexní a místy nedostatečná péče o historické památky zejména mimo Pražskou památkovou rezervaci • Nevyhovující stav některých městských a příměstských zelených ploch • Znečištění vodních toků a ploch ve městě, jejich nízká ekologická i rekreační hodnota • Nedostatečná účinnost a s tím související nižší kapacita ÚČOV • Zatížení prostředí hlukem z dopravy i dalších aktivit • Vysoká energetická náročnost města • Zastaralost části vodohospodářské infrastruktury, nepřiměřené ztráty upravené vody ve vodovodní síti 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečné využití nabídky strategických služeb pro udržení tempa rozvoje informační společnosti • Zneužití osobních dat a důležitých databází • Nezájem investorů o revitalizaci opuštěných a nevhodně využívaných ploch • Sociální degradace některých částí města, zejména sídlišť • Klesající pocit bezpečí obyvatel i návštěvníků Prahy • Malá odpovědnost obyvatel za ochranu majetku a městského prostředí • Znehodnocení památkových objektů (území) v důsledku jejich nevhodného využívání a necitlivých stavebních nebo urbanistických zásahů • Nešetrné aktivity vedoucí k narušení panoramatu Prahy a ke ztrátě genia loci města • Úbytek zeleně a nezastavěných (nezpevněných) ploch vhodných k ozelenění • Pokračující tlak na plochy přírodního charakteru a na výstavbu v jejich blízkosti • Živelná urbanizace příměstské krajiny, narušování tradičních sídelních struktur a celkového krajinného rázu nevhodnou výstavbou, nedostatečná koordinace mezi Prahou a regionem Střední Čechy při organizaci využití jejich území • Nedostatečná pravomoc města při přípravě a realizaci opatření na ochranu před přírodními katastrofami, průmyslovými a dalšími haváriemi, omezená současnými zákony • Sankce EU za nesplnění limitů čištění odpadních vod. • Snižování retenční schopnosti městské a příměstské krajiny • Zhoršení životního prostředí v oblastech (pásech) soustředěné dopravy • Závislost infrastrukturních systémů města na vnějších faktorech, které nemůže Praha ovlivnit • Kolaps důležitých funkčních systémů města v důsledku nespolehlivě fungující technické infrastruktury • Nekázeň při hospodaření s materiály a odpady, riziko kontaminace půdy a podzemních vod
---	---

Inovace a podnikání

• Nedostatečné využití výzkumné a vývojové základny Prahy a jejich koordinace s produkční sférou • Propad zájmu zaměstnavatelů o vzdělávání mladých lidí ve výrobních/provozních profesích • Chybějící pracovní síly v některých profesích - nedostatečné provázání vzdělávání s trhem práce, nedokončená koncepce celoživotního učení • Nízká úroveň a chybějící nabídka některých služeb v cestovním ruchu • Mezinárodně vnímané aspekty ohrožující renomé Prahy (mj. korupce, kriminalita, nadbytečná byrokracie, obtížná orientace investorů při vstupu na pražský trh) • Jen částečně rozvinuté a informačně problémové vztahy správy města a podnikatelských struktur (potenciálních investorů), absence rozvojové agentury • Přetrvávající problémy v oblasti podpory malého a středního podnikání, pasivita podnikatelských asociací při přípravě programových dokumentů rozvoje města a při koordinaci vnitřních informačních systémů • Málo rozvinuté nové progresivní podnikatelské formy a systém jejich finanční podpory	• Zhoršení makroekonomického prostředí v rámci celého státu, které se odrazí v poklesu důvěry podnikatelů (investorů) i zájmu o alokaci jejich aktivit na území Prahy • Nedostatečný transfer inovačních výsledků Prahy do ostatních částí republiky • Přetrvávání minimální iniciativy centrálních orgánů při naplňování specifického postavení Prahy a využití jejího potenciálu pro celou republiku • Zhoršení podmínek podnikání ztěžující rozvoj MSP - nepříznivé důsledky pro jejich konkurenceschopnost • Vysoký podíl obyvatelstva v důchodovém věku, progresivní úbytek pracovní síly z vlastních zdrojů města, problémy se zvládnutím otevřenosti pracovního trhu • Nízká mobilita pracovní (kvalifikované) síly v rámci ČR a její nedostatek na pražském trhu práce • Nízká úroveň spolupráce města s podnikateli • Podcenění rizika nepříznivého vývoje hlavních aspektů dlouhodobé udržitelnosti (mj. energetická náročnost, změny technologií, kvalifikace pracovní síly)

2. POPIS ZVOLENÉ STRATEGIE

2.1 Strategie rozvoje regionu

2.1.1 Východiska

Hlavní město Praha má strategický plán schválený v roce 2000 Zastupitelstvem hl. m. Prahy. Řada strategických cílů a programů v něm stanovených byla během uplynulých let úspěšně naplňována. V současné době probíhá aktualizace strategického plánu, jejíž součástí byla také série workshopů. Závěry z těchto pracovních setkání potvrdily základní teze obsažené ve strategické vizi. Z analýz a diskusí vyplynula nutnost klást větší důraz na ty strategické cíle, které reagují na změněné podmínky, zejména vstup ČR do EU v roce 2004, zvýšení rizik spojených s mezinárodním terorismem a nutnost ochránit město před důsledky katastrofálních povodní, jaké postihly Prahu v létě roku 2002. Strategický plán hl. m. Prahy byl základním výchozím dokumentem pro operační program.

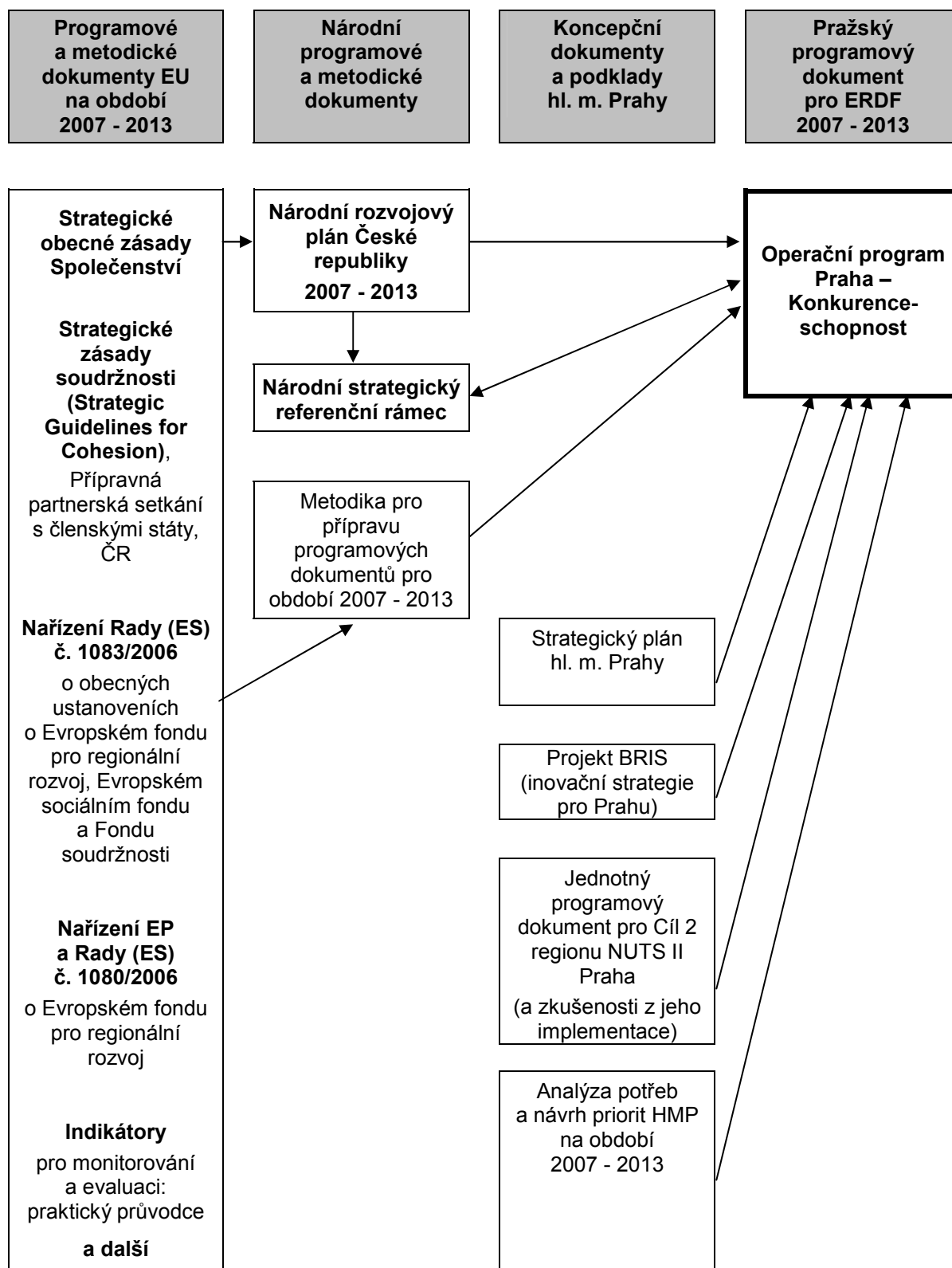
V roce 2005 se zástupci volených orgánů a věcně příslušných pracovišť Prahy aktivně zúčastnili přípravy NRP ČR na období 2007 - 2013 jako členové řídicí skupiny a pracovních skupin. Hlavní město Praha věnovalo provázanosti pražské a národní strategie velkou pozornost (viz kap. 1.1 „Analýza výchozích dokumentů“). Národní rozvojový plán ČR byl klíčovým podkladem pro stanovení strategické vize operačního programu (viz kap. 2.2.3 Vazba na NRP ČR a NSRR ČR 2007-2013).

Strategická vize OP PK zohledňuje zkušenosti s realizací programu JPD 2 na období 2004 - 2006. Klade však větší důraz na analýzu absorpční kapacity Prahy než při přípravě programu JPD 2. Východiskem byla Analýza potřeb a návrh priorit HMP, zpracovaná v průběhu roku 2005 (viz kap. 1.4 Absorpční kapacita regionu).

Vzhledem k důležitosti, jaká je v období 2007 - 2013 přikládána inovacím a znalostní ekonomice, byl zásadním podkladem strategie operačního programu také projekt BRIS .

Nejvýznamnější podklady pro přípravu OP PK zobrazuje následující schéma:

PŘÍPRAVA OPERAČNÍHO PROGRAMU PRAHA - KONKURENCESCHOPNOST

2.1.2 Strategická vize

Strategická vize rozvoje Prahy, zformulovaná v pražském strategickém plánu, se opírá o silné stránky města, především jeho jedinečnost, duchovní a kulturní tradici, mimořádné přírodní i urbánní hodnoty, ekonomický a lidský potenciál, výhodnou polohu v srdci Evropy i dobré jméno a současnou vlnu zájmu investorů.

- Hlavní město Praha usiluje o to, aby se stala úspěšným, konkurenceschopným a respektovaným městem se silnou a moderní ekonomikou, zajišťující dobré existenční podmínky jeho obyvatelům, prosperitu podnikatelské sféry i finanční zdroje potřebné k realizaci veřejných projektů.
- Chce být městem atraktivním a usiluje o spokojenost svých obyvatel i návštěvníků. Je odhodlána zajistit dobrou kvalitu života města a jeho bezpečnost, dosáhnout přitažlivých a vyvážených komunit a rovnosti příležitostí.
- Hlavní město Praha chce dosáhnout vysoké kvality přírodního i urbánního prostředí při respektování principů udržitelného rozvoje. Usiluje o podstatné snížení současné ekologické zátěže města a o dosažení rovnováhy mezi sídelními strukturami a krajinou tak, aby se stala městem čistým, zdravým a harmonickým.
- Hlavní město Praha bude modernizovat, rozvíjet a provozovat svoji dopravní a technickou infrastrukturu tak, aby podporovala dobré fungování a ekonomiku města, jeho ambice a rozvoj, aby odpovídala úrovni technického pokroku a její systémy pracovaly spolehlivě, efektivně a šetrně k životnímu prostředí.
- Hlavní město Praha chce být městem s dynamickou a vstřícnou správou, výkonnou při zajišťování služeb a ochraně veřejného zájmu, spolupracující s ostatními subjekty na principech partnerství, umožňující aktivity jiných a podporující účast občanů na řízení a rozvoji obce.

V souladu s hlavními závěry vyplývajícími ze SWOT analýzy **byly pro OP PK stanoveny potenciálně nejdynamičtější, a konkurenceschopnost města nejvíce podporující prvky uvedené strategické vize:**

- **udržitelný rozvoj, kvalitní prostředí města**
- **dobrá dostupnost dopravních služeb**
- **dobrá dostupnost telekomunikačních služeb**
- **rozvoj inovací a znalostní ekonomiky – využití inovačního potenciálu Prahy**
- **podpora rozvoje podnikání**

Zvolené prvky strategie mají současně oporu ve strategii EU na období 2007 - 2013 (obsažené především ve Strategických obecných zásadách Společenství a Lisabonské strategii), NSRR ČR 2007-2013, NRP a nařízení EP a Rady (ES) č. 1080/2006 o ERDF.

Vzhledem k tomu, že Praha je vstupní bránou i významným rozvojovým pólem ČR lze očekávat, že investice do regionu vložené - z úrovně města, státu nebo z fondů EU - se pozitivně projeví nejen v Praze, ale také v celé ČR.

V souladu s Lisabonskou strategií a její aktualizací bude pilířem konkurenceschopnosti regionu rozvoj inovací, znalostní ekonomiky a podnikání. Ten bude podporován jednak přímo, jednak bude zlepšována dostupnost a kvalita služeb, které jsou pro tento rozvoj

klíčové. Jde o dopravní, telekomunikační a informační služby. Atraktivitu podnikatelského prostředí posílí také zlepšování prostředí města a z dlouhodobého hlediska bude mít zásadní význam zajištění udržitelného rozvoje. Proto bude třeba zvládnout automobilovou dopravu (nabídnout co nejatraktivnější veřejnou dopravu a zlepšit významné silniční dopravní vazby především k transevropským dopravním sítím TEN-T), odpadové hospodářství a likvidaci odpadních vod, problém opuštěných, znehodnocených nebo sociálně problémových území, protipovodňovou ochranu území, problém nadměrné hlukové zátěže a využívání energií a přírodních zdrojů. V těchto oblastech existují značné vnitřní dluhy města, a proto je nezbytná výrazná finanční podpora určená k jejich odstranění.

K prosperitě Prahy významně přispívá také cestovní ruch. Kromě rozvoje podnikání v této oblasti a zlepšování podmínek pro něj je pro udržení zájmu návštěvníků klíčové také přitažlivé prostředí města. Ani cestovní ruch se neobejde bez kvalitní nabídky dopravních, telekomunikačních a informačních služeb. Z uvedeného je zřejmé, že strategická vize OP PK je založena na rozvojových aktivitách a především na odstraňování bariér jejich optimálního uplatnění. Takto je koncipován také následující globální cíl programu.

2.1.3 Globální cíl, specifické cíle a indikátory programu

Globálním cílem OP PK je zvýšení konkurenceschopnosti Prahy jako dynamické metropole členské země EU prostřednictvím odstranění rozvojových bariér a slabin regionu, zkvalitněním městského prostředí, zlepšením dostupnosti dopravních a telekomunikačních služeb a rozvinutím inovačního potenciálu města.

Na základě dříve zpracovaných regionálních dokumentů byly stanoveny odpovídající specifické cíle:

- 1. Zlepšení dostupnosti dopravních a telekomunikačních služeb a zkvalitnění životního prostředí.**
- 2. Zvýšení konkurenceschopnosti Prahy rozvojem a efektivním využitím jejího inovačního potenciálu.**

Očekávané efekty realizace programu jsou vyjádřeny následujícími indikátory na úrovni dopadu.

Tabulka č. 10

INDIKÁTORY PROGRAMU - DOPADY

oblast indikátoru	název indikátoru	kód indikátoru	výchozí stav 2004	cílová hodnota 2015	zdroj
Program - globální cíl Hlavní (core) indikátor	regionální HDP na obyvatele v PPS v Praze	01.09.00	31 893	42 500	ČSÚ
	čistá pracovní místa (počet)	07.03.00	755 000	760 000	ČSÚ, MHMP
	celkové měrné emise hlavních znečišťujících látek ze zdrojů REZZO 1-4 (tis.t/rok/km ²)	a) tuhé částice 21.10.00 b) SO ₂ 21.11.00 c) Nox 21.13.00 d) CO 21.14.00	0,14 (2003)	0,12	ČHMÚ, ČIŽP, MHMP, ATEM
Specifické cíle					
Životní prostředí	celkové měrné emise	a) tuhé	0,14 (2003)	0,12	ČHMÚ,

oblast indikátoru	název indikátoru	kód indikátoru	výchozí stav 2004	cílová hodnota 2015	zdroj
a dopravní služby	hlavních znečišťujících látek ze zdrojů REZZO 1-4 (tis.t/rok/km ²)	částice 21.10.00 b) SO ₂ 21.11.00 c) Nox 21.13.00 d) CO 21.14.00			ČIŽP, MHMP, ATEM
	nárůst zaměstnanosti v sektoru MSP ⁵	38.08.00	100 %	103 %	ČSÚ

Indikátory výsledků a výstupů budou sledovány na úrovni prioritních os a jsou uvedeny v příslušných kapitolách 3.1 a 3.2.

Soustava indikátorů, jak na úrovni globálních a specifických cílů, tak na úrovni prioritních os operačního programu, byla vytvořena na základě Metodiky pro přípravu programových dokumentů pro období 2007 - 2013 (MMR , verze únor 2006) s následným přihlédnutím k Národnímu číselníku indikátorů pro programovací období 2007 - 2013 (MMR , verze květen 2006). V úvahu byla brána též dostupnost údajů a poznatky z přípravy a implementace JPD 2. Hodnoty indikátorů, zejména cílové, jsou výsledkem expertních odhadů založených především na analýzách charakteristik potenciálních významných projektů, odhadech nákladů na příslušnou oblast podpory a měrných nákladů obdobných typů projektů.

K naplnění každého ze dvou specifických cílů byla navržena jedna prioritní osa. Třetí, podpůrnou prioritní osou je technická pomoc. Operační program Praha - Konkurenceschopnost tak zahrnuje tyto prioritní osy:

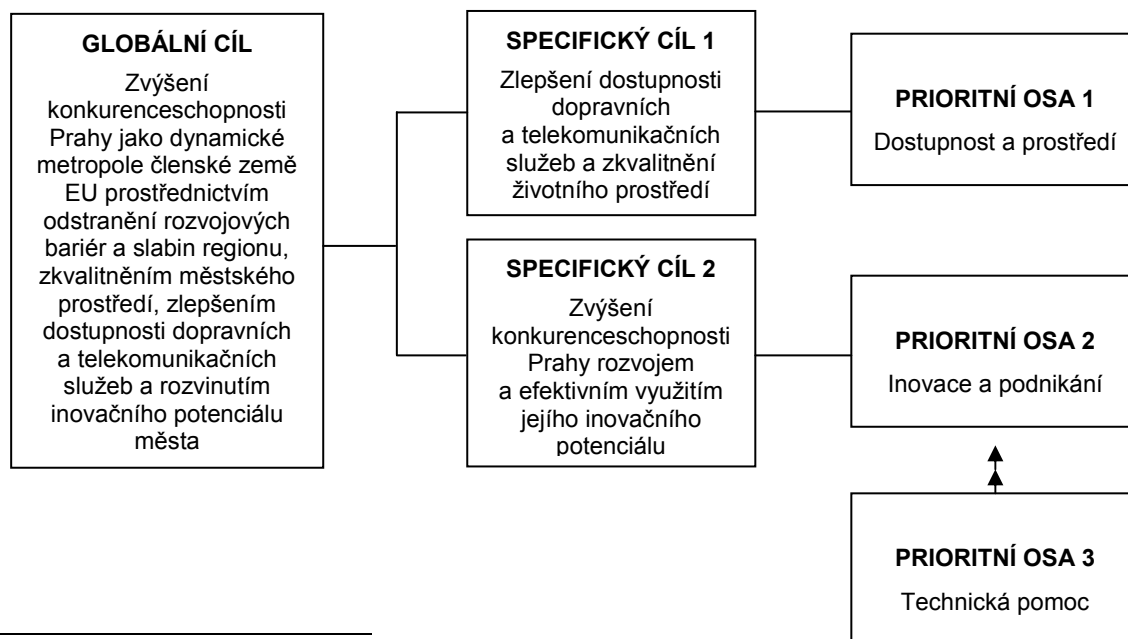
Prioritní osa 1 – Dostupnost a prostředí

Prioritní osa 2 – Inovace a podnikání

Prioritní osa 3 – Technická pomoc

Schéma č. 3

CÍLE A PRIORITNÍ OSY OP PK

⁵ Hodnotu indikátoru bude možné stanovit pomocí indikátoru 38.08.00(Zaměstnanost v sektoru MSP), nebo pomocí indikátoru 38.03.00 „Nově vytvořená pracovní místa v sektoru MSP“

Tabulka č. 11

PODÍL PRIORITYCH OS NA OBJEMU PODPORY ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ (ERDF)

Prioritní osa	podíl (v %)
Prioritní osa 1	74,37
Prioritní osa 2	22,82
Prioritní osa 3	2,82
celkem	100

Uvedený podíl prioritních os byl stanoven na základě strategické vize programu s významným přihlédnutím ke zkušenosti s realizací dosavadních rozvojových programů z věcného hlediska (viz příslušná kap. 1.3.1) a k absorpční kapacitě regionu (viz příslušná kap. 1.4).

2.2 Související dokumenty

2.2.1 Soulad se Strategickými obecnými zásadami Společenství

Operační program Praha - Konkurenceschopnost je v souladu s novým cílem regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti Strategických obecných zásad Společenství (Community Strategic Guidelines):

„Předjímat a podporovat hospodářskou změnu zlepšováním konkurenceschopnosti a atraktivity regionů EU prostřednictvím investic do hospodářství založeném na znalostech, podnikavosti, výzkumu, spolupráce mezi univerzitami a podniky a inovace; přístupu k dopravní a telekomunikační infrastruktuře, energii a zdraví, životního prostředí a prevence rizik, podpory přizpůsobivosti pracovníků a podniků; posilování účasti na trhu práce; a podpory sociálního začlenění a udržitelných společenství.“

Lze konstatovat, že **OP PK pokrývá společně s OP PA všechna témata obsažená v uvedeném cíli.**

Dokument Strategické obecné zásady Společenství definuje 3 zásady:

Obecná zásada I. Přitažlivější Evropa a regiony Evropy pro investory a pracující

- Rozšíření a zlepšení dopravních infrastruktur
Operační program Praha - Konkurenceschopnost dosáhne souladu v tomto směru především:
 - podporou veřejné dopravy,
 - investicemi do dopravních propojení regionálního významu.
- Posílení součinnosti mezi ochranou životního prostředí a růstem
Operační program Praha - Konkurenceschopnost dosáhne souladu v tomto směru především:
 - investicemi do infrastruktury s cílem zlepšit životní prostředí v oblastech vody, odpadů, ovzduší a ochrany přírody,
 - obnovením fyzického prostředí včetně přírodního a kulturního bohatství,
 - rozvojem inovačních podniků,
 - investicemi do udržitelné dopravy a energie,
 - opatřeními na prevenci rizik prostřednictvím lepšího hospodaření s přírodními zdroji,
 - lepším využíváním informačních a komunikačních technologií.
- Řešení intenzivního využívání tradičních zdrojů energie v Evropě
Operační program Praha - Konkurenceschopnost dosáhne souladu v tomto směru především:
 - podporou projektů na zlepšení energetické účinnosti,
 - podporou rozvoje obnovitelných a alternativních technologií.

Obecná zásada II. Zlepšení znalostí a inovace pro růst

- Zvýšit a zlepšit investice do výzkumu a technologického rozvoje
Operační program Praha - Konkurenceschopnost dosáhne souladu v tomto směru především:
 - posílením spolupráce mezi jednotlivými podniky a také mezi podniky a veřejnými výzkumnými/vysokoškolskými institucemi,
 - podporou činností MSP v oblasti výzkumu a technologického rozvoje a otevření přístupu pro MSP ke službám v oblasti výzkumu a technologického rozvoje ve veřejně financovaných výzkumných institucích,
 - posílením budování kapacit ve výzkumu a vývoji.

- Usnadnit inovace a podporovat podnikavost
Operační program Praha - Konkurenceschopnost dosáhne souladu v tomto směru především:
 - zefektivněním a zpřístupněním regionálních inovací v oblasti výzkumu a technologického vývoje podnikům, zejména MSP,
 - poskytováním podpůrných služeb podnikům, které by jim a zvláště pak MSP umožnily zvýšit konkurenceschopnost,
 - vytvořením prostoru pro ekologické inovace.
- Podporovat informační společnost pro všechny
Operační program Praha - Konkurenceschopnost dosáhne souladu v tomto směru především:
 - zajištěním dostupnosti infrastruktury informačních a komunikačních technologií v případech, kdy ji trh není schopen poskytovat za dostupnou cenu a na odpovídající úrovni.
- Zlepšit přístup k financím
Operační program Praha - Konkurenceschopnost dosáhne souladu v tomto směru především:
 - podporou negrantových nástrojů (půjčky, rizikový kapitál apod.); využíváním grantů na budování a udržování infrastruktur, které usnadňují přístup k financím.

Obecná zásada III. Vytváření více a lepších pracovních míst

Operační program Praha - Konkurenceschopnost přispívá k uplatňování této zásady pouze dílčím nebo druhotným způsobem vyplývajícím například z uplatňování principu rovných příležitostí (viz kap. 2.4.2 Rovné příležitosti). Jde o oblast podporovanou v hlavním městě prostřednictvím OP PA.

Dále Strategické obecné zásady Společenství vyžadují **zohlednění územního rozměru politiky soudržnosti**. Vzhledem k typicky městskému charakteru regionu Hlavní město Praha je nutné hledat soulad OP PK v tematické oblasti „**Příspěvek měst pro růst a zaměstnanost**“, ve které existuje řada společných prvků:

- řešení problémů životního prostředí,
 - zlepšování fyzického prostředí, asanaci bývalých průmyslových areálů, zachování a rozvoj historického a kulturních dědictví,
 - řešení problémů sociálního vyloučení a kriminality,
 - podpora podnikání, místní zaměstnanosti a rozvoje místního společenství,
 - posílení bezpečnosti,
 - zlepšení dostupnosti a přístupu ke klíčovým službám,
- částečně také:
- podpora ekonomické, sociální a kulturní integrace nejvíce znevýhodněných osob, boj proti diskriminaci.

2.2.2 Soulad s prioritami ERDF

Strategická vize OP PK je zcela v souladu s ustanoveními čl. 5 nařízení EP a Rady (ES) č. 1080/2006 o ERDF, resp. s prioritami fondu na období 2007 - 2013.

SOULAD S PRIORITAMI ERDF

strategická vize OP PK	článek 5 Nařízení EP a Rady (ES) č. 1080/2006 o ERDF
udržitelný rozvoj, kvalitní prostředí města	životní prostředí a předcházení rizikům (odst. 2, tj. 2. priorita ERDF)
dobrá dostupnost dopravních služeb	přístup k dopravním a telekomunikačním službám obecného hospodářského zájmu (odst. 3, tj. 3. priorita ERDF)
rozvoj inovací a znalostní ekonomiky – využití inovačního potenciálu Prahy	inovace a znalostní ekonomika ... (odst. 1, tj. 1. priorita ERDF)
podpora rozvoje podnikání	inovace a znalostní ekonomika ... (odst. 1, tj. 1. priorita ERDF)
dobrá dostupnost telekomunikačních (a informačních) služeb	přístup k dopravním a telekomunikačním službám obecného hospodářského zájmu (odst. 3, tj. 3. priorita ERDF)

2.2.3 Vazba na Národní rozvojový plán ČR a Národní strategický referenční rámec

Vazby OP PK na NRP mají dvě roviny.

Na jednu stranu je zřejmé, že strategie rozvoje Prahy obsažená ve Strategickém plánu hl. m. Prahy (která je zároveň základem strategické vize operačního programu) je v souladu s koncepcí NRP, což je přehledně doloženo v kap. 1.1 Analýza výchozích dokumentů.

Na druhou stranu je logické, že do podrobnějšího rozpracování prioritních os a strategických cílů NRP se promítly specifické podmínky městského regionu Hlavní město Praha a tím také skutečnost, že Praha je jediným českým regionem nespádajícím v období 2007 - 2013 pod cíl EU Konvergence.

Národní rozvojový plán ČR obsahuje kapitolu 4.2.10, která s přihlédnutím k uvedeným podmínkám Prahy podrobněji specifikuje strategii OP PK. Tato kapitola vznikla na základě spolupráce pořizovatele (MMR), zpracovatele (Vysoké školy ekonomické v Praze) NRP ČR a Prahy.

Kapitola 4.2.10 NRP definuje globální cíl, specifické cíle, priority a také jejich základní popis a ty jsou plně obsaženy v OP PK.

Lze konstatovat, že **realizace OP PK se významně promítne do všech čtyř prioritních os Národního rozvojového plánu ČR** („Posilování konkurenceschopnosti české ekonomiky“, „Rozvoj moderní a konkurenceschopné společnosti“, „Životní prostředí a dostupnost“, „Vyvážený a harmonický rozvoj území České republiky“). Oba dokumenty jsou velmi dobře obsahově provázány také na úrovni priorit. Popis těchto podrobnějších vazeb je uveden v kap. 3 Prioritní osy a oblasti podpory pro jednotlivé prioritní osy OP PK.

Národní strategický referenční rámec pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a z FS v letech 2007 až 2013 vznikl na základě NRP a jeho prioritní osy jsou v zásadě shodné. Také části strategie týkající se Prahy jsou v obou těchto dokumentech obsahově v zásadě shodné.

Realizace OP PK se významně promítne také do všech čtyř prioritních os NSRR ČR 2007-2013, nejzřetelnější je vazba na téma „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – region soudržnosti hl. m. Praha“ v rámci strategického cíle Vyvážený rozvoj území .

Tabulka č. 13

VAZBY OP PK NA STRATEGICKÉ CÍLE A PRIORITY NSRR ČR 2007-2013

		Operační program Praha - Konkurenceschopnost		
		Dostupnost a prostředí	Inovace a podnikání	
Národní strategický referenční rámec	Konkurenceschopná česká ekonomika			
		2. Podpora kapacit VaV pro inovace	★	★
		3. Rozvoj udržitelného cestovního ruchu	★	★
	Otevřená, flexibilní a soudržná společnost			
		1. Vzdělávání	★	★
		2. Zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti	★	★
		3. Posilování sociální soudržnosti	★	★
		4. Rozvoj informační společnosti	★	★
		5. Smart administration	★	--
	Atraktivní prostředí			
		1. Ochrana a zlepšení kvality životního prostředí	★	★
		2. Zlepšení dostupnosti dopravou	★	--
	Vyvážený rozvoj území			
		1. Vyvážený rozvoj regionů	★	★
		2. Rozvoj městských oblastí	--	--
		3. Rozvoj venkovských oblastí	--	--
		4. Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – hl. m. Praha	★★	★★
		5. Územní spolupráce	--	--

★★ *přímá vazba*, ★ *nepřímá vazba*, -- *žádná vazba*

2.2.4 Vazba na další strategické dokumenty ČR

Operační program Praha - Konkurenceschopnost respektuje zásady **Strategie udržitelného rozvoje ČR**, která byla schválena usnesením Vlády ČR č. 1242 ze dne 8. 12. 2004 jako nejvyšší strategický dokument ČR. Vychází ze Strategie udržitelného rozvoje EU z roku 2001, jejíž struktura, cíle a soulad s OP PK jsou popsány v kapitole 2.3.1 Životní prostředí a udržitelný rozvoj. Klíčovým principem těchto dokumentů je eliminovat potenciální nerovnováhu mezi environmentálním, ekonomickým a sociálním pilířem udržitelnosti. Operační program Praha - Konkurenceschopnost přitom předpokládá naplňování zejména těchto strategických cílů Strategie udržitelného rozvoje ČR:

- podporovat ekonomický rozvoj respektující kapacitu únosnosti životního prostředí a zajišťující udržitelné financování veřejných služeb (udržitelnou ekonomiku),

- rozvíjet a všestranně podporovat ekonomiku založenou na znalostech a dovednostech a zvyšovat konkurenceschopnost průmyslu, zemědělství a služeb,
- zajišťovat na území ČR dobrou kvalitu všech složek životního prostředí a fungování jejich základních vazeb a harmonické vztahy mezi ekosystémy, v nejvyšší ekonomicky a sociálně přijatelné míře uchovat přírodní bohatství ČR tak, aby mohlo být předáno příštím generacím, zachovat a nesnižovat biologickou rozmanitost,
- systematicky podporovat recyklaci, včetně stavebních hmot (snižující exploataci krajiny a spotřebu importovaných surovin),
- minimalizovat střety zájmů mezi hospodářskými aktivitami a ochranou životního prostředí a kulturního dědictví, hmotného i nehmotného,
- zajišťovat ochranu neobnovitelných přírodních zdrojů (včetně zemědělského půdního fondu),
- dosáhnout splnění mezinárodních závazků ČR v oblasti udržitelného rozvoje,
- přispívat k řešení klíčových globálních problémů udržitelného rozvoje,
- trvale snižovat nezaměstnanost na míru odpovídající ekonomicko-sociálnímu motivování lidí k zapojování do pracovních aktivit,
- podporovat udržitelný rozvoj obcí a regionů aj.

Dne 16.11.2005 schválila vláda ČR svým usnesením č. 1500 dokument **Strategie hospodářského růstu ČR**, jež stanovuje priority pro koordinaci hospodářské politiky na období do roku 2013 a směřuje prostředky ze strukturálních fondů a FS EU v letech 2007 - 2013 s cílem posílit konkurenceschopnost. Strategie hospodářského růstu ČR má být zastřešujícím dokumentem pro veškeré ostatní dílčí i průřezové koncepce a politiky včetně NRP a Národního programu reformy ČR na léta 2005 - 2008. Návaznost na OP PK je tedy zajištěna prostřednictvím NRP (viz kap. 2.2.3 Vazba na NRP a NSRR ČR 2007-2013).

Tabulka č. 14

VAZBY OP PK NA PRIORITY STRATEGIE HOSPODÁŘSKÉHO RŮSTU ČR

Strategie hospodářského růstu		Operační program Praha - Konkurenceschopnost	
		Dostupnost a prostředí	Inovace a podnikání
	Institucionální prostředí pro podnikání	★	★★★
	Zdroje financování	★★	★★
	Infrastruktura	★★★	★
	Rozvoj lidských zdrojů – vzdělávání a zaměstnanost	--	★
	Výzkum, vývoj a inovace	★	★★★

★★★ významná provázanost, ★★ střední provázanost, ★ nepřímý vliv, -- žádná vazba

Operační program Praha - Konkurenceschopnost přispívá také k naplňování **Národního programu reforem ČR**. Jde o dokument, který schválila vláda ČR usnesením č. 1200 z 14. 9. 2005, jehož cílem je naplňování Lisabonské strategie, a který umožní vyhodnotit realizaci potřebných reformních kroků. Národní program je koncipován na tři roky s tím, že může být v případě politických změn revidován.

Operační program Praha - Konkurenceschopnost přispěje k naplnění zejména mikroekonomické části Národního programu reforem ČR v oblastech jako např.:

- zvyšovat meziročně veřejné výdaje na výzkum a vývoj,
- rozvíjet inovační infrastrukturu,
- zlepšit přístup inovačních firem k finančním zdrojům,
- podporovat environmentální technologie,
- modernizovat a rozvíjet dopravní sítě,
- zavádět inteligentní systémy pro řízení dopravy a dopravního provozu,
- podporovat rozvoj a efektivní využívání ICT.

Podrobnější charakteristika příspěvku realizace je uvedena v následující tabulce.

VAZBY OP PK NA PRIORITNÍ OPATŘENÍ NÁRODNÍHO PROGRAMU REFORMŮ ČR

		Operační program Praha - Konkurenceschopnost	
		Dostupnost a prostředí	Inovace a podnikání
Národní program reformů ČR	Makroekonomická část		
	1. Makroekonomická stabilita a udržitelný růst	--	--
	Mikroekonomická část		
	1. Podnikatelské prostředí	★	★
	2. Výzkum a vývoj, inovace	★	★★★
	3. Udržitelné využívání zdrojů	★★★	★
	4. Modernizace a rozvoj dopravních a ICT sítí	★★★	★
	Část zaměstnanost		
	1. Flexibilita trhu práce	★	--
	2. Začleňování na trhu práce	★	★
	3. Vzdělávání	★	★

★★★ významná provázanost, ★★ střední provázanost, ★ nepřímý vliv, -- žádná vazba

Dalším koncepčním dokumentem, na který navazuje OP PK, je **Strategie regionálního rozvoje ČR**, která se pořizuje jako základní dokument politiky regionálního rozvoje podle § 5 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Dokument určuje orientaci politiky regionálního rozvoje ČR v období let 2007 - 2013. Vychází ze Strategie udržitelného rozvoje ČR a v ekonomické oblasti ze Strategie hospodářského růstu ČR. Navazuje na NRP a NSRR ČR 2007-2013, základní programové dokumenty v oblasti politiky soudržnosti na národní úrovni. Soulad OP PK se Strategií regionálního rozvoje ČR je tedy zajištěn prostřednictvím těchto národních programových dokumentů (viz kap. 2.2.3 Vazba na NRP a NSRR ČR 2007-2013).

2.2.5 Vazba na OP PA

Operační program Praha - Konkurenceschopnost má úzkou vazbu na OP PA.

Oba programy zahrnují celé území města. Operační program Praha - Adaptabilita bude financován výhradně ze zdrojů ESF a je jednoznačně orientovaný na podporu lidských zdrojů. Ty jsou jedním z významných faktorů konkurenceschopnosti města a váží na ostatní faktory, které jsou předmětem podpory OP PK (dostupnost klíčových služeb, prostředí města, inovace a podnikání). Globálním cílem OP PA je **zvýšení konkurenceschopnosti Prahy posílením adaptability a výkonnosti lidských zdrojů a zlepšením přístupu k zaměstnání pro všechny**. Prioritními osami programu jsou Podpora rozvoje znalostní ekonomiky, Podpora vstupu na trh práce a Modernizace počátečního vzdělávání. První dvě prioritní osy těsně souvisejí s OP PK, zejména aktivitami v rámci prioritní osy 2 - Inovace a podnikání. Jde např. o činnosti jako podpora a poradenství rozvíjející podnikatelské prostředí, spolupráce podniků a pracovišť výzkumu a vývoje, spolupráce se zaměstnavateli, podpora rozvoje sociální ekonomiky. Riziko překryvů v oblastech je ošetřeno rozdílným vymezením uznatelnosti podporovaných aktivit.

Vzájemná koordinace obou operačních programů na základě principu koncentrace a dosažení maximální efektivity poskytované podpory prostřednictvím synergického účinku je dána společným řízením obou programů Prahou.

2.2.6 Vazba na Operační program Doprava a Operační program Životní prostředí

Hlavní město Praha usiluje o realizaci svých klíčových investic a snaží se docílit zařazení některých z nich do rámce podpory FS prostřednictvím OP D a OP ŽP. Pražské projekty aspirující na podporu z FS a strategie OP PK vytvářejí k naplnění konkrétního strategického záměru dvojice opatření se synergickými efekty s navazujícími projekty oblasti intervence 1.1, 1.2, 1.4 a 1.5 OP PK.

Tabulka č. 16

VAZBA NA PROJEKTY OP DOPRAVA A OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

strategický záměr	Praha – Fond soudržnosti	Operační program Praha – Konkurenceschopnost
podpora ekologicky příznivé veřejné dopravy	rozvoj sítě metra	podpora ekologicky příznivé povrchové veřejné dopravy
funkční uliční síť	výstavba (silničního) Pražského okruhu, který je součástí sítě TEN-T, systém řízení a regulace městského silničního provozu v hl. m. Praze	zlepšení dostupnosti sítě TEN-T, zkvalitnění důležitých dopravních vazeb (především opatření ve stávající uliční síti)
zlepšení čistoty vod	celková přestavba Ústřední čistírny odpadních vod	revitalizace a zlepšení čistoty vodních toků
ochrana před povodněmi	protipovodňová opatření velkého rozsahu	protipovodňová opatření malého rozsahu
spolehlivá vodovodní a kanalizační síť	systémová obnova vodovodní a kanalizační sítě	obnova a rozvoj lokálních vodovodních a kanalizačních sítí (zaměřené na potřeby konkrétního území)
efektivní a ekologické odpadové hospodářství	centrum na využití odpadu, snižování koncentrace dioxinů z pražské spalovny	projekty menšího rozsahu pro efektivnější nakládání s odpady a jinými materiály

Vazba OP PK a OP D je vymezena na základě významu projektů z regionálního a národního hlediska. Velké dopravní projekty budou financované z FS, tj. projekty nad 50 mil. EUR, v rámci prioritní osy 5 – „Modernizace a rozvoj pražského metra a systémů řízení silniční dopravy v hl. m. Praze“ OP D. Malé projekty dopravního charakteru financované z OP PK, budou na tyto významné projekty věcně a prostorově navazovat. Zajištěna bude také územní návaznost na dopravní projekty v regionu Střední Čechy.

Koordinace výběru podporovaných projektů bude zajištěna prostřednictvím zástupce ŘO OP D v Komisi pro výběr projektů financovaných z OP PK. Zajištění koordinace a synergie celkového řízení a směřování obou OP je zajištěna účastí zástupce ŘO OP D v monitorovacím výboru OP PK.

Vazba OP PK a OP ŽP je vymezena na základě významu projektů z regionálního a národního hlediska. Velké projekty z oblasti životního prostředí budou financované z FS, tj. projekty nad 25 mil. EUR, v rámci prioritní osy 1 – „Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní“ OP ŽP. Malé projekty financované z OP PK, budou na tyto významné projekty věcně a prostorově navazovat. Zajištěna bude také územní návaznost

projektů revitalizace a regenerace území v regionu Střední Čechy, územně navazujících na Prahu.

Koordinace výběru podporovaných projektů bude zajištěna prostřednictvím zástupce ŘO OP ŽP v Komisi pro výběr projektů financovaných z OP PK. Zajištění koordinace a synergie celkového řízení a směřování obou OP je zajištěna účastí zástupce ŘO OP ŽP v monitorovacím výboru OP PK.

2.2.7 Vazba na Regionální operační program NUTS II Střední Čechy

Region Střední Čechy, který Prahu rovnoměrně obklopuje, patří mezi regiony zařazené na základě sociálních a ekonomických charakteristik v období 2007 - 2013 do cíle EU „Konvergence“.

Strategie rozvoje Prahy a regionu Střední Čechy vykazují celou řadu společných prvků. Naprostá shoda panuje v prioritě některých velkých dopravních záměrů a projektů, které ale pro svůj charakter a finanční náročnost nemohou být součástí OP PK. Jejich investorem je stát, jenž v těchto případech usiluje o podporu z FS. Jsou to zejména (silniční) Pražský okruh, rychlostní silnice D3/R3, R6, tranzitní železniční koridory a přestavba pražského železničního uzlu, modernizace železniční trati Praha - Kladno a další. Ve společném zájmu obou regionů je také rozvoj mezinárodního letiště Praha-Ruzyně.

Strategická vize OP PK obsahuje témata, která chce region Střední Čechy také podporovat a rozvíjet a využívat k tomu mimo jiné potenciál Prahy a výhodu její blízkosti.

Synergické efekty mezi OP PK a Regionálním operačním programem Střední Čechy (ROP) budou realizovány mezi prioritní osou 1 OP PK a prioritní osou 1 a 3 ROP. Synergie OP PK a ROP bude zajištěna zejména prostřednictvím projektů, které budou mít dopad jak na region NUTS II Praha, tak na region NUTS II Střední Čechy. Jedná se především o projekty, které budou z územního hlediska realizovány na hranici těchto regionů. Region Střední Čechy chce využitím ROPu navázat a rozšířit stávající systém Pražské integrované dopravy, plánuje rozšířit integraci doprav na další území Středočeského kraje a posílit zde především tangenciální vztahy. Druhou oblastí je koordinace „přeshraniční“ návaznosti revitalizace ploch. Obě oblasti spolupráce jsou koncipovány s ohledem na možné budoucí využití vybudované dopravní a technické infrastruktury pro potenciální letní olympijské hry. Třetí oblastí je zajištění synergie propagačních aktivit v oblasti cestovního ruchu.

Region Střední Čechy usiluje o zájem investorů a zvýšení počtu pracovních příležitostí, přičemž v řadě případů je blízkost Prahy investory vyhledávána. V přilehlých částech regionu Střední Čechy má blízkost Prahy již v současné době pozitivní efekt nejnižší míry nezaměstnanosti z celé ČR.

Region Střední Čechy usiluje o napojení na inovační potenciál Prahy, jeho částečné přenesení a využití na svém území.

Naopak jednoznačné synergické efekty může přinést (v dopravní obslužnosti) zlepšování sekundární dopravní sítě - například silnic II. a III. třídy v regionu Střední Čechy a významných místních komunikací na území Prahy.

Návaznost projektů, přesahující hranice regionu je zabezpečena již ve fázi přípravy prioritních projektů prostřednictvím koordinace v rámci pracovní skupiny, které se účastní zástupci obou ŘO a dotčených odborů krajského úřadu Střední Čechy a Magistrátu hl. m. Prahy. V rámci této pracovní skupiny se projednávají zejména zamýšlené projekty, které mají území dopadu NUTS II Praha a NUTS II Střední Čechy a zaměření připravovaných výzev. Zajištění koordinace a synergie obou OP je zajištěna vzájemnou účastí zástupce řídicího orgánu v monitorovacím výboru OP.

2.2.8 Vazby na Operační program Výzkum a vývoj pro inovace, Operační program Podnikání a inovace

Kromě výše uvedených operačních programů je OP PK územně komplementární také s dalšími investičními operačními programy – Operační program Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI) a Operační program Podnikání a inovace (OP PI). Vzhledem k rozdílům v socio-ekonomické situaci Prahy a ostatních NUTS II regionů v ČR je podpora těchto typů projektů v Praze méně intenzivní.

Pro zajištění obdobného strategického přístupu k výběru podporovaných projektů budou zástupci ŘO uvedených OP zapojeni do Komise pro výběr projektů financovaných z OP PK.

2.2.9 Vazby na Integrovaný operační program a Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost

V programovacím období 2007 – 13 má OP PK vazbu také na Integrovaný operační program (IOP) a Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LLZ).

V rámci IOP to je vazba na dvě víceúčelové oblasti podpory. Oblast podpory 1.1 – Rozvoj informační společnosti ve veřejné správě je zaměřena na zavádění a rozvoj ICT ve státních orgánech veřejné správy, na kterou navazuje zavádění a rozvoj ICT ve územní veřejné správě financované z oblasti podpory 1.3 OP PK. Oblast podpory 3.1 - Národní podpora rozvoje cestovního ruchu je zaměřena na projekty cestovního ruchu celonárodního charakteru, na kterou navazuje oblast podpory 2.2 OP PK podporou doplňkových projektů lokálního charakteru.

V rámci OP LLZ je to vazba na dvě víceúčelové prioritní osy. Prioritní osa 2 – Aktivní politika trhu práce a prioritní osa 4 – Veřejná správa a veřejné služby, které budou svým zaměřením navazovat na investiční aktivity financované z prioritní osy 2 OP PK. Jde např. o podporu poradenství pro začínající podnikatele, podporu rozvoje sociální ekonomiky a spolupráci se zaměstnavateli. Riziko překryvů je eliminováno investičním charakterem OP PK a neinvestičním charakterem OP LLZ, tedy rozdílným vymezením uznatelných výdajů.

2.3 Horizontální témata a uplatnění principu partnerství

2.3.1 Udržitelný rozvoj a životní prostředí

Udržitelný rozvoj a důraz na kvalitu životního prostředí, které je jedním z jeho pilířů, spoluvytváří vizi Prahy obsaženou v jeho strategickém plánu a je hlavním průřezovým horizontálním tématem OP PK. Tento fakt byl zohledněn ve formulaci globálního cíle programu a také při stanovení specifických cílů programu, z nichž první klade důraz přímo na kvalitu životního prostředí (Zlepšení dostupnosti dopravních a telekomunikačních služeb a zkvalitnění životního prostředí).

Principy udržitelnosti budou respektovány nebo posilovány také při naplňování prvků strategické vize programu (viz kap. 2.1.2):

- udržitelný rozvoj, kvalitní prostředí města,
- dobrá dostupnost dopravních služeb,
- dobrá dostupnost telekomunikačních služeb,
- rozvoj inovací a znalostní ekonomiky - využití inovačního potenciálu Prahy,
- podpora rozvoje podnikání.

Kromě prvního tématu, které zahrnuje veškeré aktivity přímo směřující do oblasti udržitelného rozvoje a životního prostředí, se počítá s pozitivními environmentálními efekty také u dalších prvků strategické vize. Podstatný ekologický přínos by měl provázet zejména aktivity spojené s výraznou podporou veřejné dopravy (její rozvoj a optimalizace, obnova vozového parku, zdokonalení systému Pražské integrované dopravy vč. příměstské železnice apod.). Rovněž u doplnění a zkvalitnění dopravních sítí spolu se zaváděním systémů řízení (regulace) automobilové dopravy lze předpokládat pozitivní dopady na kvalitu životního prostředí. Také rozvoj inovací může zastřešit projekty směřované např. do oblasti lepšího využívání obnovitelných (alternativních) zdrojů energie, efektivnějšího/ekologičtějšího nakládání s odpady a primárními zdroji apod.

Prioritní osa 1 je zaměřena zejména na podporu ekologicky příznivé veřejné dopravy, revitalizaci opuštěných, poškozených nebo sociálně problémových území, na prevenci a řešení přírodních nebo technologických rizik a v neposlední řadě na úsporné a udržitelné využívání energií a přírodních zdrojů. Proto se největší podíl finančních prostředků v rámci programu navrhuje právě do oblastí podpory prioritní osy 1, neboť její věcné zaměření je pro udržitelný rozvoj města nejpodstatnější a vyžaduje rozsáhlé investice přesahující možnosti Prahy.

Žadatelé o podporu v rámci prioritní osy 1 budou zpravidla muset prokázat přínos projektu z hlediska udržitelného rozvoje předložením hodnotících ukazatelů kompatibilních se strukturou indikátorů pro danou prioritní osu a jejích oblastí podpory. Pokud jde o projekty zabývající se ostatními horizontálními tématy, měli by žadatelé prohlásit (a ve složitých případech prokázat), že projekt je v souladu se zásadami udržitelného rozvoje. Zejména budou povinni prokázat, že projekt nebude mít žádný podstatný nepříznivý dopad na životní prostředí.

Všechny činnosti v rámci OP PK budou, je-li to vyžadováno, splňovat požadavky Směrnice o hodnocení dopadů na životní prostředí (85/337/EHS, ve znění směrnice 97/11/ES). Mimo to musí být všechny další akce realizované v rámci programu v souladu s českými právními předpisy týkajícími se životního prostředí (vč. posuzování SEA, EIA).

Zaměření OP PK reflektuje propojenost ekonomických, sociálních a environmentálních problémů ve smyslu tzv. Lisabonské strategie z jara 2000. Ta zprvu určila 8 směrů, kterými se má ubírat „radikální transformace evropské ekonomiky“, k nimž na zasedání Evropské rady v roce 2001 přibyl ještě environmentálně orientovaný devátý směr. Po průběžném vyhodnocení plnění první poloviny Lisabonské strategie bylo na jaře 2005 rozhodnuto soustředit se v rámci jejího „nového startu“ na tyto priority:

- posílit inovace a znalosti jako motor ekonomického růstu: výzkum se má stát nejvyšší prioritou, musí být vytvořena strategie podporující vývoj a zavádění nových technologií, Evropa musí přilákat a udržet vědce světové úrovně (je předmětem prioritní osy 2 Inovace a podnikání a v souvislosti s rozvojem informační společnosti také prioritní osy 1 Dostupnost a prostředí operačního programu),
- dokončit vnitřní trh v oblastech, kde zůstaly bariéry: zejména uvolnit volný pohyb služeb mezi členskými státy a propojit finanční trhy,
- vytvářet příznivé podmínky pro podnikání: odstranit bariéru předpisů, hodnotit každý legislativní návrh z hlediska dopadu na konkurenceschopnost před jeho přijetím, více rizikového kapitálu, podporovat podnikatelský duch (prioritní osa 2 Inovace a podnikání),
- zpružnit trh práce: reformovat pracovní trh, celoživotní vzdělávání, zaměstnání pro starší osoby (částečně přispívá prioritní osa 2 Inovace a podnikání, v menší míře též prioritní osa 1 Dostupnost a prostředí),
- ochrana životního prostředí a udržitelný rozvoj: nová šance pro inovace, nalezení rovnováhy mezi hospodářskou, sociální a ekologickou dimenzí Lisabonské strategie

(stěžejní náplň prioritní osy 1 Dostupnost a prostředí, možný přínos též prioritní osy 2 Inovace a podnikání).

Hlavní směry „nové“ Lisabonské strategie lze opět rozdělit do tří skupin: ekonomické, sociální a environmentální. Každá z nich tvoří jeden pilíř strategie a jako celek vyjadřují nutnost zkoumání vzájemné souvislosti hospodářských, sociálních a ekologických důsledků všech politik.

Na národní úrovni Lisabonskou strategii rozpracoval Národní program reforem, zmíněný v kap. 2.2.4 Vazba na další strategické dokumenty ČR.

Z principů Lisabonské strategie vychází rovněž **Strategie udržitelného rozvoje EU, definovaná na zasedání Evropské rady v Göteborgu (červen 2001)**. Stanovila čtyři prioritní oblasti, nezbytné pro dosažení udržitelného rozvoje, a v rámci nich také klíčové úkoly, které by pomohly zvrátit nebo alespoň zastavit současné negativní tendence a zamezit jejich nevratnosti:

- Boj proti klimatickým změnám (redukce emisí skleníkových plynů z lidské činnosti dle Kjótského protokolu, cílový 22 % podíl elektrické energie z obnovitelných zdrojů na hrubé spotřebě elektřiny v rámci EU v roce 2010 aj.).
- ***Do této oblasti se výrazně promítají předpokládané aktivity prioritní osy 1 Dostupnost a prostředí (podpora energetických úspor a využití obnovitelných zdrojů energie, redukce emisí z dopravy atd.).***
- Zajištění udržitelné dopravy (zohlednění ekologických externalit jednotlivých druhů dopravy do její ceny jako reakce na trvale rostoucí objemy dopravy včetně doprovodných negativ - hluk, znečištění ovzduší apod.; postupný přesun těžiště dopravy ze silniční na železniční, vodní a veřejnou osobní dopravu a zohlednění této tendence při novelizaci směrů transevropských dopravních sítí TEN-T).
- ***Tato oblast odpovídá dlouhodobé prioritě Prahy, což se významně odráží také v obsahu prioritní osy 1 Dostupnost a prostředí operačního programu (především podpora a rozvoj městské veřejné dopravy, snižování emisí škodlivin a hlukového zatížení z dopravy aj.).***
- Veřejné zdraví (důraz na nezávadnost a kvalitu potravin včetně možností včasné výstrahy spotřebitelům, eliminace nevhodného používání chemikálií, řešení problémů souvisejících s hromadným výskytem infekčních nemocí a s rezistencí na antibiotika).
- ***Tato oblast se do programu promítá pouze v míře, kterou umožňuje Nařízení EP a Rady (ES) č. 1080/2006 o ERDF - v rámci prioritní osy 2 Inovace a podnikání je vytvořen prostor pro podporu inovačních technologií a postupů v této oblasti a v rámci prioritní osy 1 Dostupnost a prostředí pro efektivnější a ekologicky příznivé technologie.***
- Odpovědnější nakládání s přírodními zdroji (jako reakce na neudržitelný vztah mezi hospodářským růstem na jedné straně a spotřebou přírodních zdrojů a produkcí odpadů na straně druhé; důraz na výrobu zdravých a kvalitních produktů ekologicky udržitelnými metodami, přijatelný objem odpadů, zachování biodiverzity atd.).
- ***Tuto oblast pokrývají aktivity programu v prioritní ose 1 Dostupnost a prostředí (efektivnější a ekologicky příznivé technologie) i v prioritní ose 2 Inovace a podnikání (podpora environmentálně zaměřených inovací).***

Orientace na udržitelný rozvoj nejen doplňuje program hospodářské a sociální obnovy Unie, ale rovněž nabízí nové možnosti ekonomického vývoje. Může být impulsem pro novou vlnu investic a inovací, přispívajících k růstu ekonomiky i zaměstnanosti. Žádoucí je proto větší zapojení podnikatelské sféry do vývoje a širšího využívání technologií ohleduplných k životnímu prostředí, a to především v energetice a dopravě.

Na národní úrovni z této strategie vychází Strategie udržitelného rozvoje České republiky, schválená Vládou ČR koncem roku 2004.

2.3.2 Rovné příležitosti

Prosazování rovných příležitostí je zaměřeno především na lepší postavení žen na trhu práce, kde jde zejména o snižování rozdílů ve výši výdělků žen a mužů a o posílení pozic žen v rozhodovacích procesech. Podle statistických údajů dostávají ženy o čtvrtinu nižší průměrnou mzdu než muži, mezi vedoucími a řídicími pracovníky tvoří ženy pouze 30 % a ženy mají o 40 % vyšší míru nezaměstnanosti.

Rovné příležitosti je však nutné chápat v širším významu a uplatňovat je také na další znevýhodněné skupiny obyvatel. Ve vztahu k trhu práce jsou to absolventi a mladí lidé, handicapovaní občané, osoby starší 50 let, osoby se základním vzděláním a bez vzdělání. Ve vztahu k moderní společnosti jsou to osoby s nedostatečnou informační, občanskou, ekonomickou, environmentální nebo jazykovou gramotností.

Úspěšnost realizace rovných příležitostí předpokládá neustále zvyšovat obecné povědomí a prosazovat princip rovných příležitostí v praxi. Základním prostředkem je metoda „gender mainstreaming“, která ve všech fázích přípravy a realizace koncepčních, rozhodovacích a vyhodnocovacích procesů zohledňuje hledisko rovnosti příležitostí žen a mužů.

Pro výběr projektů OP PK bude prosazování rovných příležitostí důležitým faktorem. K nejdůležitějším hodnotícím kritériím budou patřit v prioritní ose 2 Inovace a podnikání, kde bude podle pohlaví sledován počet podpořených pracovních míst, počet podpořených podnikatelů atd.

V prioritní ose 1 Dostupnost a prostředí lze očekávat, že zlepšení dostupnosti ICT služeb pro domácnosti umožní lepší pracovní uplatnění žen na trhu práce a sladění jejich pracovního a rodinného života. Výrazná orientace prioritní osy na podporu veřejné dopravy přinese také zlepšení dostupnosti pracovních míst pro znevýhodněné skupiny obyvatel, které veřejnou dopravu využívají především z finančních důvodů.

2.3.3 Uplatnění principu partnerství

Na základě čl. 11 obecného nařízení musí být uplatněn princip partnerství při přípravě, provádění, monitorování a evaluaci operačních programů.

Byla ustanovena tzv. Programová pracovní skupina OP PK, jejímž hlavním smyslem je projednávání návrhu programového dokumentu a hledání konsensu nad předloženými návrhy mezi dotčenými sociálními a ekonomickými partnery. Programová pracovní skupina je složena ze zástupců dotčených odborů Magistrátu hl. m. Prahy, Útvaru rozvoje města, Technické správy komunikací hl. m. Prahy, Dopravního podniku Prahy a. s., Hospodářské komory hl. m. Prahy, úřadu Středočeského kraje, Akademie věd ČR, MD, MŽP, MPO, MF, MMR, CzechInvestu a zástupci neziskových organizací. Výsledky projednávání ve skupině jsou podkladem pro jednání orgánů města, zejména Rady hl. m. Prahy a naopak, případné podněty ze strany orgánů města budou projednávány ve skupině. Jelikož OP PK v řadě aspektů navazuje na JPD 2, budou zohledňovány rovněž závěry či doporučení Koordinační skupiny k JPD 2.

Při přípravě OP PK byl princip partnerství naplněn:

- využitím výsledků diskusí na workshopech k přípravě a aktualizaci Strategického plánu hl. m. Prahy, které probíhaly za účasti zástupců samosprávy města (a městských částí), správy města, příslušných ministerstev, expertů a v neposlední řadě také soukromého a neziskového sektoru,

- využitím podkladu Analýza potřeb a návrh priorit HMP (viz kap. 1.4 Absorpční kapacita regionu) založeného na šetření mezi potenciálními příjemci,
- zapojením nejvýznamnějších (podle zkušenosti s naplňováním programu JPD 2) potenciálních příjemců zajišťujících veřejné služby do přípravy programu,

v další fázi přípravy pak:

- zveřejněním pracovní verze dokumentu na internetu (www.praha-mesto.cz),
- informováním odborné veřejnosti prostřednictvím mailing-listu Odboru fondů EU MHMP (v mailing-listu jsou zaregistrováni zástupci širokého spektra potenciálních žadatelů a příjemců ze stávajících programů JPD 2 a JPD 3),
- činností pracovní skupiny pro přípravu– OP PK, kde jsou zapojeni představitelé významných sociálních a ekonomických partnerů,
- veřejným projednáním návrhu OP PK,
- připomínkovým řízením členů pracovní skupiny OP PK a široké veřejnosti.

Připomínky partnerů k OP PK jsou dvou typů. Ústřední orgány státní správy (MF a MMR) měly připomínky a doporučení ke struktuře operačního programu, k vyjasnění některých definicí, termínů a postupů administrace. Ze strany příjemců směřovaly připomínky, návrhy na úpravy a doplnění konkrétních oblastí podpory.

Na úrovni projektů bude aplikace principu partnerství navazovat na program JPD 2, kde je partnerství významným kritériem hodnocení projektů. Za partnery jsou považovány instituce a organizace, které jsou zapojeny do přípravné a realizační fáze projektu. Způsob zapojení může být finanční, materiální, formou odborných služeb nebo nejlépe kombinací více způsobů. Forma partnerství není předepsána, ale pro hodnocení projektu je třeba pro posouzení zapojení partnera doložit všechny doklady o partnerství (smlouvy, dohody, prohlášení apod.). Partnerství při přípravě a realizaci projektů v rámci OP PK bude pro projekt znamenat bodové zvýhodnění. Tento přístup se osvědčuje, neboť motivuje k četnějšímu a intenzivnějšímu využívání partnerské spolupráce při přípravě a realizaci projektů, než bylo do té doby obvyklé. Zároveň je nutno dodat, že v současné době stále přetrvávají problémy s uplatněním principu partnerství při spolufinancování. Ke zlepšení situace přispěje postupné zvyšování počtu příkladů dobré praxe a další postupy zvýhodňující princip partnerství při čerpání podpory ze zdrojů EU.

Ve fázi hodnocení programu bude uplatněno partnerství v souladu s čl. 11 obecného nařízení a v souladu s platnými českými předpisy, tj. do evaluace programu budou zapojeni příslušné regionální a místní orgány veřejné správy, hospodářští a sociální partneři a ostatní subjekty zastupující občanskou společnost zejména v oblasti životního prostředí, neziskového sektoru a rovnosti žen a mužů.

Při realizaci a hodnocení programu bude na princip partnerství dohlížet společný monitorovací výbor.

2.4 Výstupy z ex-ante hodnocení

Ex-ante hodnocení bylo provedeno společností EuroManagers, s. r. o. ve spolupráci s KPMG Česká republika, s. r. o. Tento zpracovatel byl vybrán v otevřeném řízení. Zpracovatel byl nezávislý na subjektech zapojených do implementace OP PK.

Zvláštní pozornost při zpracování ex-ante hodnocení byla věnována povinností vyplývajícím z čl. 37.1b obecného nařízení.

Proces ex-ante evaluace byl započat dne 5. 4. 2006. Finální verze ex-ante hodnocení byla dodána k 31. 5. 2006. V souvislosti se zpožděním procesu projednávání operačních programů na úrovni ČR, potažmo EK, bylo nutné ex-ante evaluaci aktualizovat k datu předložení OP PK do vlády ČR. Zpracovaná aktualizace ex-ante hodnocení se vztahuje k verzi OP PK z 26. října 2006. Tato verze OP PK odráží úpravy provedené zpracovatelem na základě připomínek ex-ante evaluace z 30. 5. 2006, úpravy vzešlé z mezirezortního připomínkového řízení a dosavadního průběhu neformálního projednávání OP PK na úrovni EK.

Cílem ex-ante hodnocení je optimalizace přidělování rozpočtových zdrojů OP PK a zlepšení kvality programování. Ex-ante hodnocení identifikuje a hodnotí disparity, mezery a potenciál pro další socioekonomický rozvoj, posuzuje cíle, očekávané výsledky, soudržnost a ekonomickou odůvodněnost navržené strategie, přidanou hodnotu Evropských společenství (ES) a míru uvážení priorit ES. Hodnotitel se účastnil pravidelných jednání s nositelem programu OP PK i OP PA, zástupci Útvaru rozvoje města a dalšími (MMR).

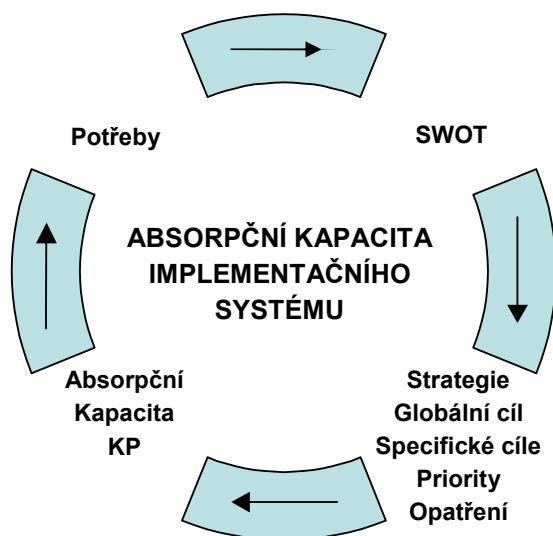
Výstupem z ex-ante hodnocení je osm evaluačních oblastí (metodický postup zpracování ex-ante evaluace, analýza a vyhodnocení podkladových dokumentů – současný stav, socioekonomická analýza – SWOT, posouzení interní koherence strategie a cílů OP, posouzení externí koherence strategie OP k strategickým dokumentům, indikátory OP, implementační systém, užitečnost a udržitelnost). Celkové ex-ante hodnocení OP bylo shrnuto do tří hlavních okruhů posuzování (relevantnost, realističnost, udržitelnost).

Na základě celkového zhodnocení dospěli ex-ante hodnotitelé k závěru, že byla prokázána odůvodněnost analyzovaného operačního programu. Finanční pomoc ze strukturálních fondů EU přispěje k akceleraci řešení problémů a výzev, kterým region soudržnosti Praha čelí a čelit bude. Následně vzniklá přidaná hodnota pocházející z těchto zdrojů přispěje k posilování hospodářské a sociální soudržnosti, harmonickému, vyváženému a udržitelnému rozvoji regionu.

Tým pro ex-ante evaluaci přistupoval k hodnocení kvality programu hodnocením programu jako systému, který pro své fungování vyžaduje naplnění všech jeho nedílných složek: tj. pro efektivní, dlouhodobé a udržitelné fungování celého systému musí fungovat následující vazby.

Schéma č. 4

VNĚJŠÍ PROSTŘEDÍ (NAPŘ. DOKUMENTY EU, ČR, OSTATNÍ OPERAČNÍ PROGRAMY)

Zdroj: EuroManagers, s. r. o., KPMG Česká republika, s. r. o.

Relevantnost

Z předloženého návrhu úvodní socioekonomické analýzy a SWOT analýzy vyplývá, že vzhledem k zaměření OP PK byly jednotlivé oblasti vhodně zvoleny pro potřeby tvorby dalších navazujících částí. Ex-ante hodnotitel konstatuje, že došlo k zapracování připomínek ex-ante evaluace ve smyslu omezení popisnosti ve prospěch hlubší analýzy a zlepšení vzájemné vnitřní provázanosti mezi oběma částmi.

Na uvedenou analytickou část navazuje strategická část s definicí zvolené strategie, cílů a priorit. Na základě vyhodnocení analytické části operačního programu (socioekonomické analýzy a SWOT) a strategické části (strategií, cílů, priorit) hodnotitel konstatuje, že zvolené strategie a cíle jsou relevantní k analyzovaným a popsaným potřebám.

Ex-ante hodnotitel doporučuje zaměřit se při projednávání operačního programu na úrovni EK na ty oblasti podpory, které ve smyslu obecného nařízení, přílohy č. 4, nemají oporu v kategoriích výdajů podporujících lisabonské priority. Současně ex-ante hodnotitel upozorňuje, že tyto oblasti podpory mají oporu v analytické části OP PK. Doporučujeme tedy, aby v souladu s obecným nařízením, čl. 9, odst. 3, došlo ke konsensu nad doplněním relevantních kategorií výdajů podporujících zejména oblasti podpory č. 1.2., 1.4., 1.5. a prioritní osy 3 Technická pomoc.

Realističnost

Z hlediska realističnosti programu je důležitým faktorem zhodnocení absorpční kapacity a realističnosti nastavení indikátorů.

Za velmi silnou stránku operačního programu považuje ex-ante hodnotitel, na základě detailní analýzy absorpční kapacity na straně potenciálních příjemců pomoci, průkaznou připravenost předkládat, implementovat a zajistit profinancování projektů v rámci prioritní osy 1 Dostupnost a prostředí. Případné riziko nedostatečné projektové absorpční kapacity existuje u prioritní osy 2 Inovace a podnikání, kde ex-ante hodnotitel doporučuje aktivní komunikaci a spolupráci ŘO s potenciálními příjemci pomoci a vytvořit takové podmínky, které budou stimulovat absorpční kapacitu prioritní osy 2 Inovace a podnikání. Na základě samostatné analýzy ex-ante evaluátora byly doloženy reálné potřeby a tomu odpovídající poptávka v navržených oblastech podpory v rámci prioritní osy 2 Inovace a podnikání.

Ohledně implementační absorpční kapacity zdůrazňujeme, že „přístup jedněch dveří“ se jeví z pohledu příjemce pomoci jako ideální řešení. Současně upozorňujeme, že existují určitá legislativní omezení, především zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, která nemusí nutně umožnit uplatnění této zásady v plné míře. V této souvislosti upozorňují ex-ante hodnotitelé na včasné nastavení implementačního systému včetně definování odpovědností uvnitř samotného odboru MHMP pověřeného výkonem funkce ŘO, ale také mezi jednotlivými věcně-příslušnými odbory MHMP, které se rovněž účastní dílčích procesů spojených s výkonem této funkce, jako je především odbor rozpočtu MHMP.

Na základě zkušeností z období 2004 - 2006 existuje u ŘO pro OP PK dostatečný předpoklad pro schopnost řízení operačního programu. Zvláštní pozornost musí být věnována období 2006 - 2008, kdy bude dobíhat program JPD 2 a současně již bude probíhat realizace OP PK.

Udržitelnost

Příspěvek k cílům NSRR ČR 2007-2013

Strategie OP PK naplňuje svým důrazem na udržitelný rozvoj, kvalitu prostředí, rozvoj inovací a znalostní ekonomiky, podporu podnikání a dobrou dostupnost telekomunikačních služeb všechny body strategické vize NSRR ČR 2007-2013.

Komplementárním způsobem naplňuje strategii NSRR ČR 2007-2013 ve vztahu k OP PK také OP PA, potažmo OP LLZ. Tento tematický operační program obsahuje nově vytvořenou multicílovou prioritní osu zaměřenou na „smart administration“, která je rovněž komplementární k oběma operačním programům cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Vzájemná doplňkovost byla mj. podpořena převodem částky ve výši 4,4 mil. EUR z původní alokace –OP PK na nově vytvořenou multicílovou prioritní osu OP LLZ.

Reálnost dosažení cíle

U reálnosti dosažení cílů je nutno posuzovat věcnou stránku v souvislosti s příslušnou alokací a nastavením indikátorů. Alokace –OP PK činí celkem 310,7 mil EUR na sedmileté období, ze zdrojů ERDF a zdrojů ČR. Globálním cílem –OP PK je zvýšení konkurenceschopnosti Prahy odstraněním rozvojových bariér a slabin regionu. Podpora je určena na selektivní oblasti, které byly v rámci SWOT analýzy identifikovány jako klíčové z pohledu rozvoje konkurenceschopnosti. S vědomím těchto limitujících zdrojů je –OP PK koncipován tak, že podporuje rozvoj všech oblastí podporovaných ERDF a současně strategických potřeb Prahy. Rozložení alokace mezi jednotlivé prioritní osy bylo učiněno v následujícím poměru:

Prioritní osa 1	Dostupnost a prostředí	77 %
Prioritní osa 2	Inovace a podnikání	20,3 %
Prioritní osa 3	Technická pomoc	2,7 %

Primární rozložení zdrojů je správné: Větší poměr alokace pro prioritní osu 2 by vedl k výraznějšímu prohloubení rizikovosti programu.

Ex-ante hodnotitel doporučuje, v souladu s obecným nařízením, čl. 18, odst. 3, do shrnující finanční tabulky č. 23 Prioritní osy podle zdrojů financování v rámci kap. 5 Finanční plán, OP PK, uvést poměrnou výši dodatečné alokace pro Prahu 200 mil. EUR, a zařadit ji k příslušné prioritě tabulky finančních zdrojů OP PK. Stručnou informaci o této alokaci v rámci kap. 5.1. na str. 102, považujeme za neúplnou.

Přes zdůraznění větší míry rizikovosti prioritní osy 2 Inovace a podnikání zastávají ex-ante hodnotitelé názor, že cíle operačního programu prostřednictvím vymezených alokací jsou dosažitelné. Pro maximální zefektivnění dopadů podporovaných intervencí doporučuje hodnotitel při dalším zpracování operačního programu lepší zacílení omezením cílových skupin příjemců pomoci, a to zejména pro oblasti podpory 1.3., 1.4., 1.5. a 1.6.

Indikátory

Globálním cílem –OP PK je zvýšení konkurenceschopnosti Prahy jako dynamické metropole členské země EU. Tento globální cíl bude dosažen prostřednictvím čtyř dílčích cílů:

- 1) odstraněním rozvojových bariér a slabin regionu,
- 2) zkvalitněním městského prostředí,
- 3) zlepšením dostupnosti dopravních a telekomunikačních služeb,
- 4) rozvinutím inovačního potenciálu města.

Dle charakteru a rozsahu definovaného systému indikátorů, který je detailně analyzován v samostatné evaluační oblasti, lze konstatovat, že indikátory výstupu a výsledku na úrovni prioritní osy 1 Dostupnost a prostředí se ve velké míře vztahují na dílčí cíl 2) a v menším rozsahu pak i na dílčí cíle 1) a 3) globálního cíle –OP PK. Indikátory na úrovni prioritní osy 2 mají největší vypovídací schopnost ve vztahu k dílčímu cíli 4) v menším rozsahu pak zejména k dílčímu cíli 1) a částečně také k dílčímu cíli 3). Výsledkem vzájemného porovnání pokrytí

jednotlivých dílčích cílů zvolenými indikátory je zjištění, že úroveň podchycení cílů 2) a 4) je relativně vyšší než je tomu v případě cílů 1) a 3). V rámci posuzování soustavy indikátorů na úrovni priorit byla identifikována absence indikátorů dopadu.

Na úrovni programu nebyly definovány indikátory výsledků a výstupů. Indikátory dopadu mají většinou zprostředkovanou vazbu na globální a dílčí cíle OP PK. V mnoha případech se zároveň jedná i o indikátory kontextu, jejichž cílové hodnoty budou ovlivněny i faktory nad rámec OP PK. Jedná se zejména o indikátory regionální HDP na obyvatele v PPS v Praze, migrační saldo a podíl výdajů na výzkum a vývoj na HDP.

Přes několik dílčích nedostatků, které byly zjištěny v rámci provedeného ex-ante hodnocení, lze konstatovat, že navrhovaný systém indikátorů představuje velmi dobrý základ pro monitoring a průběžné vyhodnocování dosahování globálního cíle OP PK, kterým je zvýšení konkurenceschopnosti regionu soudržnosti Praha. Zvolené indikátory jsou nastaveny způsobem, který vytváří reálný předpoklad pro jejich dosažení a návazně pro splnění cílů OP PK. Systém indikátorů není potřeba měnit, ale pouze vhodně doplnit. Je celkově nastaven jako průkazný a transparentní a je schopen naplnit požadavky, které jsou na něj kladeny ze strany metodických dokumentů a norem na úrovni EK a ústředních orgánů státní správy ČR.

EuroManagers, s. r. o. ve spolupráci s KPMG Česká republika, s. r. o., Praha 9. 10. 2006

2.5 Výstupy z hodnocení SEA

Dle metodiky SEA OP PK je jedním z prvních kroků SEA OP PK hodnocení popisné části OP PK (analytická část + SWOT). Zpracovatel SEA OP PK využil při hodnocení popisné části výstupy revize existujících relevantních koncepčních dokumentů na mezinárodní a národní úrovni, a dále identifikované vazby a problémy životního prostředí relevantní z hlediska obsahového zaměření OP PK.

Posouzení vlivů OP PK na životní prostředí bylo provedeno dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. (dále také zákon o posuzování). Obsah a rozsah posouzení byl stanoven závěrem zjišťovacího řízení podle § 10d zákona o posuzování, který byl vydán Ministerstvem životního prostředí (MŽP), odborem posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC, dne 26. července 2006. Proces SEA byl zahájen v době, kdy byly připraveny pracovní verze některých částí OPPK, a probíhal dále souběžně se zpracováním OP PK. V rámci SEA byly hodnoceny všechny části OP PK.

Základním rámcem pro hodnocení jednotlivých částí tvoří sada referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. Tyto cíle byly stanoveny na základě analýzy relevantních existujících koncepčních dokumentů mezinárodní, národní a regionální úrovně a zohledňují stávající problémy a témata v životním prostředí důležitá pro území hlavního města Prahy. Finální výběr cílů bylo proveden tak, aby zvolené cíle odpovídaly obsahu jednotlivých priorit a oblastí intervence v rámci OP PK.

Na základě hodnocení byly SEA posuzovatelem navrženy úpravy socioekonomické analýzy a SWOT analýzy.

Nejdůležitější částí OP PK z hlediska hodnocení možných dopadů na životní prostředí a veřejné zdraví jsou jednotlivé oblasti intervence OP PK.

Pro zjištění, zda OP PK může při realizaci mít závažné vlivy na životní prostředí, bylo provedeno hodnocení jednotlivých navržených oblastí intervence vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí a veřejného zdraví, tj. zda a jakým způsobem přispívají (či nikoliv) k naplňování referenčních cílů.

Na základě vyhodnocení navrhl zpracovatel SEA doplnění dílčí problematiky do oblastí intervence a podmínky implementace u negativně hodnocených oblastí podpory.

Dalším významným výstupem hodnocení je návrh systému indikátorů ke sledování vlivů implementace OP PK na životní prostředí a environmentálních kritérií pro hodnocení a výběr projektů předkládaných v rámci OP PK. Vybrané indikátory byly následně použity pro systém monitorování vlivu OP PK na životní prostředí (Úspory energie v důsledku realizace podporovaných projektů, plocha revitalizovaných území - původně znehodnocených areálů, veřejných prostranství, zeleně, vodních toků a nádrží atd., zvýšení kapacit na výrobu energie z obnovitelných zdrojů).

V rámci SEA bylo provedeno také hodnocení vlivů OP PK na veřejné zdraví a na ptáčích oblastech a evropsky významné lokality.

Nedílnou součástí procesu posouzení vlivů na životní prostředí je zapojení veřejnosti. V průběhu procesu posouzení vlivů OP PK na životní prostředí měla veřejnost příležitost se vyjádřit k oznámení koncepce, které bylo zveřejněno dne 21.června 2006 v informačním systému SEA na www.ceu.cz/EIA/SEA/Koncepce/. Připomínky bylo možno zasílat do 20 dnů ode dne zveřejnění. Na základě připomínek veřejnosti byl vydán MŽP závěr zjišťovacího řízení, který byl taktéž zveřejněn v informačním systému SEA.

K vlivu OP PK na životní prostředí se vyjádřily tyto subjekty: Správa CHKO Český ráj, Správa CHKO Český kras, Správa CHKO Kokořínsko, Správa CHKO Blaník, Správa CHKO Křivoklátsko, Krajský úřad Středočeského kraje – odbor ŽP a zemědělství, MHMP – odbor ochrany prostředí, Újezdni úřad vojenského újezdu Brdy a MŽP.

Dále bylo uskutečněno veřejné projednání OP PK a posouzení jeho vlivu na životní prostředí (SEA), které bylo především určeno zástupcům veřejné správy, akademické sféry, podnikatelským subjektům, nevládním organizacím a další zainteresované veřejnosti. Cílem tohoto jednání bylo projednat s veřejností návrh OP PK a posouzení jeho vlivů na životní prostředí a získat případné připomínky pro vydání závěrečného stanoviska. Dotazy se týkaly zejména rozvoje sítě cyklostezek a jejich možné podpory z OPPK a indikátorů environmentální náročnosti. V rámci OP PK pak mohou být cyklostezky financovány jako součást širších revitalizačních projektů a uvedené indikátory byly zařazeny do soustavy indikátorů prioritní osy 1 Dostupnost prostředí.

Finální verze koncepce a SEA dokumentace byla mj. také zveřejněna v informačním systému SEA. K oběma dokumentům bylo možno zasílat připomínky ve lhůtě 30 dnů od data zveřejnění, nicméně písemné připomínky mohla veřejnost zasílat během celého procesu SEA. Připomínky došlé v době od zahájení procesu SEA do odevzdání dokumentace SEA jsou vypořádány v kap. 14 dokumentace SEA. Jednalo se zejména o podněty na zohlednění vlivu hluku a emisí při výběru vhodných projektů, které byly zohledněny jak možnou podporou využívání alternativních pohonných zdrojů, tak zohlednění vlivu hluku při výběru projektů. Mezi připomínky, které nebyly zapracovány, patřily zejména podněty, jež se týkaly odpadového hospodářství, které není v rámci OP PK řešeno, ochrany zemědělského půdního fondu, neboť OP PK se týká především urbánního území, a některé připomínky k návrhu strategického rozvoje města, jež opět nemohou být řešeny v rámci tohoto operačního programu.

Nad rámec požadavků zákona byly učiněny další kroky v rámci zapojení veřejnosti. SEA zpracovatel zřídil internetovou stránku věnovanou procesu posouzení vlivů OP PK na životní prostředí na www.integranet.cz. Na internetové stránce byly zveřejňovány jednotlivé pracovní verze koncepce, které byly též zveřejňovány na internetové stránce Magistrátu hlavního města Prahy www.praha-mesto.cz. Dále na internetových stránkách SEA posuzovatele může

veřejnost nalézt informace o veřejných setkáních, výstupy z těchto setkání a kontaktní informace pro sběr připomínek.

Veřejnost byla informována o procesu SEA a o veřejných setkáních také prostřednictvím informací v médiích (tisk, rádia).

V úvodních fázích procesu SEA OP PK byl uspořádán veřejný seminář dne 30. 5. 2006, který se konal v budově Nové radnice, Mariánské nám. 2, Praha 1. Tohoto semináře se zúčastnilo cca 30 osob ze státní správy, veřejné správy, akademických institucí, privátní sféry a neziskových organizací. Po představení OP PK a postupu SEA proběhla relativně bohatá diskuse. Diskuse se týkala informací o OP PK v Listech HMP, aktualizace Strategického plánu hl. m. Prahy, nastavení širší rámce problematiky pro OP PK, zařazení cyklodopravy, ICT, vědy a výzkumu atd. Všechny připomínky a dotazy byly zodpovězeny a vypořádány přímo v rámci úvodního veřejného semináře.

Operační program Praha - Konkurenceschopnost odráží závěry a doporučení hodnocení SEA, které bylo vydáno dne 18. října 2006 pod č.j. 73830/ENV/06.

Zpracovatel SEA OP PK doporučuje následující doplnění a úpravy návrhu OP PK (3. pracovní verze z 21. 4. 2006):

Obecná poznámka

V textu je nevhodně používán termín „trvale udržitelný rozvoj“, který je spíše chápán jako rozvoj a ochrana životního prostředí a ne jako vyvážený rozvoj tří pilířů - ekonomického, sociálního a environmentálního. Nevhodně je rovněž používán termín „ekologický“, např. „ekologicky fungující systémy technické infrastruktury“, „ekologická paliva“, „ekologické parametry nakládání s odpady“. Požadujeme tento termín ve výše uvedených případech vypustit či nahradit pojmem environmentální či environmentálně šetrný.

Doporučení ke struktuře dokumentu

Analýza stavu životního prostředí a další související informace jsou v dokumentu rozptýleny na několika místech. Část „Výchozí stav“ kapitoly 3.1 Priorita 1 - Dostupnost prostředí, by svou povahou příslušela spíše do úvodní analytické části OP PK. Informace zde uvedené totiž částečně opakují popis situace uvedený již v analytické části OP PK (kap. 1.2.8 - 1.2.11), v některých případech jde o informace podrobnější a rozšiřující, které by rovněž bylo lépe zahrnout do již existujících analytických kapitol v první části OP PK.

Kapitola 2.2.4 Absorpční kapacita regionu svým obsahem spíše přísluší do analytické části OP PK. Pakliže informace ohledně absorpční kapacity regionu sloužily jako jeden z podkladů pro formulování cílů, priorit a odhadu rozložení nákladů –OP PK (kap. 2.2.3), měly by tyto informace logicky předcházet kapitole 2.2.3.

Doporučení k doplnění popisné části dokumentu

Na základě analýzy problémů životního prostředí v dotčeném území a při zohlednění identifikovaných vazeb mezi obsahovým zaměřením –OP PK a životním prostředím doporučuje zpracovatel SEA doplnění analytické části OP PK v následujících ohledech:

1. Energetika

V analýze současné ekonomické a sociální situace regionu doplnit popis stávající situace pokud jde o využívání obnovitelných a alternativních zdrojů energie. Vzhledem k tomu, že operační program počítá s alokací na podporu obnovitelných zdrojů je analýza současné situace žádoucí ke splnění principu logického rámce dokumentu a odůvodnění alokace.

Podobně je třeba doplnit analytickou část OP PK o informace ohledně dosavadního postupu a stávajícího stavu řešení energetických úspor v budovách města. Vzhledem k potenciálu ekonomických i environmentálních přínosů by tato problematika měla být odpovídajícím způsobem zohledněna.

2. Doprava

Využívání potenciálu energetických úspor a alternativních paliv v dopravě. Vzhledem k tomu, že jde o oblast s vysokým potenciálem environmentálních přínosů a OP PK připouští její podporu (v rámci oblasti podpory 1.6 Úsporné a udržitelné využívání energií a přírodních zdrojů), je třeba, aby analytická část OP PK obsahovala popis stávající situace.

Doplnit analýzu o popis současného stavu cyklistické infrastruktury a podpory cyklistické dopravy. Dle dokumentu „Analýza potřeb a návrh priorit HMP“ z roku 2005 je „podpora budování cyklostezek“ důležitou prioritní aktivitou města. Absence přímé opory pro tuto aktivitu v aktuálním návrhu Nařízení EP a Rady o ERDF (viz text OP PK s. 43) by neměla být důvodem pro vynechání této problematiky z analytické části OP PK. Podpora budování cyklistické infrastruktury může být v rámci –OP PK realizována prostřednictvím opatření v rámci oblasti podpory 1.1 Podpora ekologicky příznivé povrchové veřejné dopravy a určité možnosti existují podle názoru zpracovatele SEA i v rámci oblasti podpory 1.2 Zlepšení dostupnosti sítí TEN-T, zkvalitnění důležitých dopravních vazeb (v rámci modernizace sekundárních dopravních sítí by se výstavba cyklotras podél komunikací, tam kde to prostorové podmínky umožňují, měla stát standardní součástí technických řešení projektů).

Opatření k zajištění preference městské hromadné dopravy v uličním provozu. Vzhledem k tomu, že oblast podpory 1.1 Podpora ekologicky příznivé povrchové veřejné dopravy zahrnuje mj. i uvedenou problematiku, analytická část OP PK by měla být doplněna o popis současného stavu a vyhodnocení účinnosti dosud uplatňovaných opatření.

Zpracovatel SEA dále doporučuje rozšířit analýzu současného stavu systému Pražské integrované dopravy, zejména pokud jde o příčiny neuspokojivé situace ohledně kapacity systému záchytných parkovišť (P+R) a rezerv v zapojení železniční dopravy.

3. Hluk

Zpracovatel SEA doporučuje doplnit analytickou část o popis stávajícího stavu realizace protihlukových opatření a zejména o analýzu účinnosti doposud realizovaných protihlukových zdí, valů a dalších technických opatření i s ohledem na vynaložené prostředky.

4. Odpadní vody

Napojení MSP např. v odvětví výroby potravin nebo strojírenství na jednotnou kanalizační soustavu představuje značnou dodatečnou zátěž systému kanalizační soustavy respektive čističek odpadních vod (ČOV). Navazující vážný problém existuje i v souvislosti s nakládáním s kontaminovanými kaly z ČOV. Vzhledem k zaměření –OP PK se nabízí možnost využití podpory OP PK při řešení této problematiky v rámci prioritní osy 1 Dostupnost a prostředí v oblasti podpory 1.5 Prevence a řešení přírodních nebo technických rizik a také v rámci prioritní osy 2 Inovace a podnikání v oblasti podpory 2.2. Podpora příznivého podnikatelského prostředí (např. prostřednictvím kategorie 06 Pomoc MSP při prosazování návrhů na výrobu spojenou s udržitelným rozvojem, viz s. 73 OPPK). Z tohoto důvodu doporučuje zpracovatel SEA zohlednit problematiku ve větší míře i v analytické části OP PK (zejména pokud jde o podíl MSP na zátěži jednotné kanalizační soustavy a možnosti jeho snížení selektivním předčišťování a aplikací nových technologií a inovací).

5. Ekologické funkce krajiny

Analytická část by měla být doplněna informacemi o stavu a funkčnosti existujících prvků Územního systému ekologické stability (ÚSES) a dalších ekologicky cenných krajinných prvků

včetně identifikace a lokalizace hlavních oblastí „civilizačního tlaku“ na území zajišťující zachování ekologických funkcí krajiny.

Oblastí hodnou pozornosti je rovněž rostoucí podíl zpevněných povrchů v území, který negativně ovlivňuje nejen odtokové poměry, ale má též negativní vliv na kvalitu povrchové vody a může přispívat též k lokálnímu zvýšení prašnosti. Doporučujeme doplnit analytickou část OP PK rovněž o popis současného stavu a trendů pokud jde o rozsah zpevněných ploch.

6. Další relevantní témata

Oblastí zasluhující pozornost je problematika spojená s živelným rozvojem nových monofunkčních obytných zón složených převážně z rodinných domů (urban sprawl), které vykazují některé problematické charakteristiky (značné zábory volné půdy, narušování krajinného rázu, náročnost na dopravní obslužnost vedoucí k růstu každodenní individuální automobilové dopravy do jiných částí města atd.). Opačný extrém představují oblasti koncentrace komerčních aktivit, které se mimo pracovní dobu mění ve vylidněná území.

Snižování prostupnosti města pro pěší v důsledku růstu intenzity silniční dopravy, rozvoje zástavby a infrastruktury (včetně např. protihlukových stěn).

Spolupráce města s neziskovým sektorem. Doplnit kapitolu 1.2.6 za textem „Stále také není dostatečně rozvinuta systematická spolupráce veřejného sektoru vč. správy města a podnikatelské sféry. Absentuje rozvojová agentura, avšak i podnikatelská sdružení a hospodářské komory nejsou dostatečně aktivní, vč. participace na programových činnostech města.“ o analýzu současného stavu v oblasti spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi.

7. JPD 2 a OP PK

Popisná část obsahuje též „Zhodnocení zkušeností s realizací dosavadních rozvojových programů“ (kap 1.3), věnovanou zejména JPD 2. Vzhledem k zaměření projektů podpořených v rámci JPD 2 a vzhledem k podobnostem v zaměření –OP PK a JPD 2 by podle názoru zpracovatele SEA bylo vhodné věnovat prostor též vyhodnocení zkušeností s realizací JPD 2 z hlediska vlivů na životní prostředí.

Poznámky ke SWOT analýze

Rozdělení SWOT analýzy do dvou částí lišících se mírou obecnosti a vztahu k tématickému zaměření OP PK nepovažujeme za vhodné řešení. První SWOT analýza mezi slabými stránkami zcela opomíjí špatný stav životního prostředí. Doporučujeme tuto část vyřadit, případně sloučit s částí SWOT analýza - Specifické faktory, která je z hlediska návaznosti na popisnou část OP PK i z hlediska logické provázanosti s dalšími částmi dokumentu lepší.

SWOT analýza by měla být v úplném souladu s popisnou částí, z čehož vycházejí následná doporučení na doplnění:

Do SWOT analýzy Dostupnost a prostředí - slabé stránky - doporučujeme doplnit „nedostatečné využívání obnovitelných zdrojů energie“, „nízká retenční schopnost území města“, „monofunkční zaměření jednotlivých částí města“, „nízká míra separace a využívání odpadů“, „nedostatek parkovacích míst v obytných částech města“.

Do SWOT analýzy Dostupnost a prostředí - hrozby - doporučujeme doplnit „snížení zájmu obyvatel o používání veřejné hromadné dopravy“, „značný úbytek nezastavěných ploch ve prospěch ploch zastavěných“.

Některé návrhy na reformulace a úpravy jednotlivých částí dokumentu se vztahem k životnímu prostředí:

Str. 60 - cíle oblasti podpory 1.1 - cíl 1 a 2 Zvýšit zájem obyvatel a návštěvníků Prahy o služby veřejné dopravy a Posílit atraktivitu povrchové veřejné dopravy se překrývají. Navíc

jsou formulovány značně obecně a postihují tak i další cíle oblasti podpory 1.1. Podpora ekologicky příznivé povrchové veřejné dopravy. Doporučujeme tyto cíle blíže specifikovat a mezi tyto cíle zařadit „posilování Pražské integrované dopravy ve spolupráci s regionem Střední Čechy.“

Str. 64 - cíle oblasti podpory 1.4 Revitalizace opuštěných, znehodnocených, nebo sociálně problémových území a ploch, cíl č. 4 neodpovídá názvu ani popisu oblasti podpory, požadujeme tuto problematiku do popisu, případně i názvu doplnit. Do cílů oblasti podpory 1.4 požadujeme doplnit „propojování jednotlivých ploch zeleně“.

Str. 66 - cíle oblasti podpory 1.6 Úsporné a udržitelné využívání energií a přírodních zdrojů, poslední cíl požadujeme přeformulovat na „Snížit produkci odpadů a podporovat jejich využívání“. Dále z popisu této oblasti podpory není patrné, jakým způsobem bude usilováno o snižování materiálové náročnosti provozu města, požadujeme toto blíže specifikovat.

Další požadavky na doplnění témat do OP PK

V analytické části je zmiňována absence Městského okruhu, přičemž tato problematika se dále v textu již nikde neobjevuje, požadujeme ji do dalších částí dokumentu doplnit, nebo z analytické části vypustit.

Doporučujeme doplnit do SWOT analýzy a zejména do návrhové části řešení problematiky nedostatku parkovacích míst v obytných částech, zejména na sídlištích, což představuje významný problém v určitých částech Prahy.

Doporučujeme větší pozornost věnovat problematice bezpečnosti v dopravě. V dokumentu rovněž postrádáme problematiku cyklistické dopravy, zejména budování infrastruktury pro cyklistickou dopravu, kterou požadujeme doplnit.

V dokumentu rovněž absentuje používání alternativních paliv v dopravě, které by mělo být podporováno v rámci cílů podpory do veřejné dopravy.

Operační program Praha - Konkurenceschopnost odráží závěry a doporučení hodnocení SEA, které bylo vydáno dne 18. října 2006 pod č.j. 73830/ENV/06. Většina doporučení vyplývající z provedené analýzy byla akceptována.

3. PRIORITNÍ OSY A OBLASTI PODPORY

Operační program Praha – Konkurenceschopnost má navrženy tři prioritní osy. Dvě prioritní osy jsou určeny k přímému naplňování dvou specifických cílů programu. Třetí, podpůrnou, prioritní osou je technická pomoc.

Prioritní osa 1 - Dostupnost a prostředí

Prioritní osa 2 - Inovace a podnikání

Prioritní osa 3 - Technická pomoc

Základní vztahy prioritních os k naplňování globálního cíle a specifických cílů programu a základní rozdělení finančních prostředků programu na jednotlivé prioritní osy jsou uvedeny v kap. 2.2.3 Vazba na Národní rozvojový plán ČR a Národní strategický referenční rámec.. Následující části jsou věnovány podrobnějšímu popisu všech tří navržených prioritních os.

3.1 Prioritní osa 1 - Dostupnost a prostředí

Úvod

Prioritní osa 1 a její obsah byly navrženy na základě prioritních os a priorit NRP na období 2007 - 2013, jejichž obsah byl následně promítnut do NSRR ČR 2007-2013.

Tabulka č. 17

ZÁKLADNÍ SOUVISLOSTI PRIORITNÍ OSY 1 S NRP A NSRR ČR 2007-2013

Prioritní osy a priority NRP, na základě kterých byla navržena prioritní osa 1	Příslušné strategické cíle a jejich témata NSRR ČR 2007-2013
<i>prioritní osa:</i> „Životní prostředí a dostupnost“ <i>priority:</i> „Ochrana a zlepšení kvality životního prostředí“ „Zlepšení dostupnosti dopravou“	<i>Strategický cíl:</i> „Atraktivní prostředí“ <i>priority NSRR:</i> „Ochrana a zlepšení kvality životního prostředí“ „Zlepšení dostupnosti dopravou“
<i>prioritní osa:</i> „Vyvážený a harmonický rozvoj území České republiky“ <i>priority:</i> „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – Praha“	<i>Strategický cíl:</i> „Vyvážený rozvoj území“ <i>priority NSRR :</i> „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – Praha“
<i>prioritní osa:</i> „Rozvoj moderní a konkurenceschopné společnosti“ <i>priority:</i> „Rozvoj informační společnosti“	<i>Strategický cíl:</i> „Konkurenceschopná česká ekonomika“ <i>priority NSRR :</i> „Rozvoj informační společnosti“

Naplňování prioritní osy 1 Dostupnost a prostředí však různou měrou souvisí také s některými dalšími prioritami resp. tématy tří jmenovaných strategických cílů, stejně jako s obsahem čtvrtého strategického cíle Vyvážený rozvoj území v NSRR ČR 2007-2013

- „Posilování konkurenceschopnosti české ekonomiky“ (např. regenerace brownfields, snižování energetické, surovinové a materiálové náročnosti v podnicích, snaha o praktické uplatnění environmentálních inovací, rozvoj udržitelného cestovního ruchu aj.).
- Při realizaci záměrů prioritní osy 1 Dostupnost a prostředí se očekávají některé synergické efekty také s OP PA. Přímé vazby lze předpokládat především mezi rozvojem ICT na jedné straně a rozvojem pružnějšího trhu práce i efektivnějších veřejně-správních služeb na straně druhé.
- Aktivity v rámci prioritní osy 1 Dostupnost a prostředí budou podporovány z ERDF, přičemž se vychází přímo z ustanovení v čl. 5 nařízení EP a Rady (ES) č. 1080/2006 o ERDF. V něm je uvedeno, že ERDF se soustředí mj. na priority:
 - životní prostředí a předcházení rizikům (odst. 2, tj. 2. priorita ERDF),
 - přístup k dopravním a telekomunikačním službám obecného hospodářského zájmu (odst. 3, tj. 3. priorita ERDF).

Výchozí stav

Atraktivní veřejná doprava je základní podmínkou prosperity a konkurenceschopnosti města a jeho udržitelného rozvoje. Její rozvoj byl v uplynulém období v souladu se strategickým plánem významnou realizovanou prioritou Prahy. Přesto existuje řada faktorů, které snižují atraktivitu veřejné dopravy pro obyvatele a návštěvníky Prahy. Dopravní obslužnost nebo propojení některých stávající čtvrtí a také rozvojových lokalit nejsou zajištěny kapacitně a ekologicky odpovídajícím druhem veřejné dopravy. Atraktivitě veřejné dopravy by také prospělo zvyšování průměrné cestovní rychlosti městské povrchové dopravy. Ta se v letech 2000 až 2005 pohybovala v síti tramvají okolo 19 km/h (r. 2000 - 18,9 km/h, r. 2003 - 19,6 km/h, r. 2005 - 18,9 km/h) a v síti autobusů okolo 26 km/h (r. 2000 - 25,2 km/h, r. 2003 - 26,3 km/h, r. 2005 - 25,9 km/h). Systém Pražské integrované dopravy se potýká s nedostatečným tempem realizace záchytných parkovišť systému P+R (park & ride). Značné rezervy jsou také v atraktivitě příměstské železniční dopravy, které by prospělo více zastávek s přestupem na ostatní druhy veřejné dopravy nebo pro obsluhu přilehlých území, vyšší spolehlivost provozu, příjemnější prostředí stanic a zastávek pro cestující, náhrada dožitých souprav spolehlivějšími a pohodlnějšími. Důležitým faktorem je také cenová politika (Praha dotuje provoz městské veřejné dopravy zhruba ze tří čtvrtin), která musí být podložena hospodárným provozem. Jednou z rezerv je energetická náročnost provozu. Postupnou výměnou eskalátorů a souprav metra dochází ke značným úsporám, obdobně je nutné provést obnovu vozového parku tramvají, která by přinesla také bezbariérovost tramvajové dopravy.

Česká republika se snaží urychlit výstavbu sítí TEN-T, v období 2007 - 2013 se na základě OP D předpokládá podpora řady dopravních tepen a terminálů souvisejících s územím Prahy: I, III a IV tranzitní železniční koridor, (silniční) Pražský okruh (R1), dálnice nebo rychlostní silnice D1, D/R3, D11, R6. Mimo rámec OP D lze očekávat další rozvoj mezinárodního letiště Praha-Ruzyně. Město musí na tyto důležité dopravní tepny a terminály zajistit kvalitní napojení a také musí posílit některé významné dopravní vazby uvnitř města. Ve srovnání s probíhajícím programem JPD 2 podporovaným evropským fondem ERDF tak dojde k určitému rozšíření priorit výstavby a modernizace v uliční síti, neboť v období 2004 - 2006 byly výrazně preferovány projekty s vazbou na regenerovaná území.

Informační a komunikační technologie pronikají do všech sfér ekonomického i společenského života, staly se již jeho součástí a podmínkou konkurenceschopnosti. Hlavní město Praha disponuje poměrně rozvinutou komunikační sítí, prudký rozvoj zaznamenávají také sítě bezdrátové komunikace. Výrazně se zlepšuje i přístup všech složek společnosti k vysokorychlostnímu internetu. Dostupnost moderních technologií v oblasti informačních

a komunikačních služeb v Praze je oproti republikovému průměru lepší, ale pořízení a provoz ICT, kvalitní a rychlý přenos dat, zvláště pro MSP a občany, jsou spojeny s relativně vysokými náklady. Paradoxně se projevuje jako handicap dřívější rychlé zavádění ICT, které dnes tvoří vysoký podíl již zastaralých technologií. Rychlejšímu rozvoji elektronických komunikací brání také nedostatek dostupných SW aplikací a služeb pro obyvatelstvo a podnikání, zejména malé a střední.

V hlavním městě Praze je řada opuštěných a znehodnocených ploch, často představujících ekologickou hrozbu, vzniklých nejčastěji v souvislosti s konverzí výrobní základny. Patří k nim také rozsáhlé uvolněné železniční plochy. Zároveň stoupá tlak na městské centrum a současně na extenzivní výstavbu „na zelené louce“. Místy je ohrožena architektonická kvalita nebo samotná existence některých historicky cenných stavebních památek (včetně drobných architektonických prvků), které jsou nenahraditelnou složkou místní historie a charakteru dané části města. Problém představují i neudržovaná veřejná prostranství v obytných územích, zejména na sídlištích, která nedostatečným vybavením a špatnou nebo chybějící technickou infrastrukturou spoluvytvářejí podmínky pro růst kriminality a další sociálně patologické jevy. Úbytek, nerovnoměrné rozložení nebo poškození zeleně zase negativně ovlivňují mikroklima, biodiverzitu, vodní režim i rekreačně-estetickou funkci prostředí.

Ohrožení životního prostředí i obyvatel města může zapříčinit také nedostatečná protipovodňová ochrana nebo nedostatky v odvodnění města. Hlavní město Praha spravuje na svém území kromě většiny vodních toků také 37 rybníků a 38 vodních a retenčních nádrží. Ekologickým hospodařením s dešťovými vodami lze zabránit vysoušení města a příměstské krajiny a zároveň zajistit zlepšování čistoty povrchových a podzemních vod. Spolehlivá vodovodní a kanalizační síť omezí počet poruch potrubí a tím zamezí svodu znečištěných odpadních vod do toků, sníží možnost znečištění a ztráty upravené pitné vody, omezí ohrožení dopravy a staveb v okolí havárie. Nová splašková kanalizace zajistí odvedení splaškových vod do čistíren místo jejich shromažďování v žumpách a vyvážení do kanalizačních šachet nebo čistíren. Protihluková opatření podél komunikací pomohou zmírnit ohrožení obyvatel Prahy hlukem z dopravy.

Celková udržitelnost chodu města není myslitelná bez maximální úspornosti energetických a materiálových toků, zejména při vědomí vyčerpatelnosti tradičních přírodních zdrojů. Logická je proto snaha o vyšší zapojení obnovitelných zdrojů do celkové energetické bilance. Situace Prahy jako regionu je specifická v tom, že se na jejím území ve větším měřítku nevyrábí elektrická energie. Omezená je zde i využitelnost některých způsobů získávání energie z obnovitelných zdrojů. Asi největší potenciál efektivních a nákladově přijatelných úspor energie proto nejen v Praze představují energetické úspory v budovách. Jde o prvotní nezbytný krok, jehož splnění je podmínkou pro smysluplné a účinné využití obnovitelných zdrojů energie. Důležité je zejména respektování zásad implementační směrnice 2002/91/ES o energetické náročnosti budov. Z dosavadních aktivit Prahy směřujících k udržitelnému rozvoji v oblasti energií lze zmínit např. Program dotací hl. m. Prahy na přeměny topných systémů na území města, kterým Praha podporuje snižování spotřeby tuhých paliv již od roku 1994.

Mezi hlavní strategické cíle Plánu odpadového hospodářství ČR patří snižování měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu, maximální využívání odpadů jako náhrady primárních přírodních zdrojů a minimalizace negativních vlivů na zdraví lidí i životní prostředí při nakládání s odpady. Z obdobných principů vychází pražský plán odpadového hospodářství a k jejich uvedení do praxe by mohl dílčí měrou přispět také –OP PK (omezování vzniku a nebezpečnosti odpadů, zvýšení účinnosti separace především komunálního odpadu, efektivnější a ekologicky příznivé druhotné využití odpadu apod.).

Cíl prioritní osy 1

Prioritní osa 1 Dostupnost a prostředí bude naplňovat první specifický cíl programu:

zlepšení dostupnosti dopravních a telekomunikačních služeb a zkvalitnění životního prostředí

Důraz je přitom kladen na vzájemné propojení efektů jednotlivých aktivit v rámci prioritní osy 1i celého programu. V prioritní ose 1 je hlavním pojícím tématem snaha o zlepšení kvality životního prostředí a kvality života v Praze obecně.

Strategie prioritní osy 1

Cíl prioritní osy 1 bude realizován prostřednictvím šesti oblastí podpory (úroveň oblastí podpory v zásadě odpovídá úrovni opatření současného programu JPD 2):

- Oblast podpory 1.1 Podpora ekologicky příznivé povrchové veřejné dopravy (realizace části cíle prioritní osy 1 týkající se zlepšení dostupnosti dopravních služeb, významný potenciální přínos pro zkvalitnění životního prostředí)
- Oblast podpory 1.2 Zlepšení dostupnosti sítí TEN-T, zkvalitnění důležitých dopravních vazeb (realizace části cíle prioritní osy 1 týkající se zlepšení dostupnosti dopravních služeb, významný potenciální přínos pro zkvalitnění životního prostředí)
- Oblast podpory 1.3 Rozvoj a dostupnost ICT služeb (realizace části cíle prioritní osy 1 týkající se zlepšení dostupnosti telekomunikačních a informačních služeb)
- Oblast podpory 1.4 Revitalizace opuštěných, znehodnocených nebo sociálně problémových území a ploch (realizace části cíle prioritní osy 1 týkající se zkvalitnění životního prostředí)
- Oblast podpory 1.5 Prevence a řešení přírodních nebo technologických rizik (realizace části cíle prioritní osy 1 týkající se zkvalitnění životního prostředí)
- Oblast podpory 1.6 Úsporné a udržitelné využívání energií a přírodních zdrojů (realizace části cíle prioritní osy 1 týkající se zkvalitnění životního prostředí)

Struktura a obsah oblastí podpory zároveň odrážejí strukturu priorit příslušné části nařízení EP a Rady (ES) č. 1080/2006 o ERDF.

Tabulka č. 18

INDIKÁTORY PRIORITNÍ OSY 1 - VÝSLEDKY A VÝSTUPY

výsledky	kód indikátoru	výchozí stav 2004	cílová hodnota 2015	zdroj
zkrácení přepravního času v důsledku nového či zlepšeného prvku městské dopravy ⁶ (vnitřní členění na veřejnou a silniční dopravu)	37.11.00	100 %	85 %	MHMP, monitoring projektů
nárůst počtu osob navštěvujících revitalizovaná území - původně znehodnocené areály, veřejná prostranství, plochy zeleně, vodní plochy a nádrže (cílová hodnota bude zjišťována půl roku až 1 rok po revitalizaci)	33.21.33	100 %	180 %	MHMP, monitoring projektů, případně speciální průzkum
úspory energie v důsledku realizace podporovaných projektů	36.40.00	100 %	75 %	energetické audity projektů

⁶ Bude posuzován konkrétní významný dopravní vztah v závislosti na výběru projektů. Předpokládá se, že v rámci technické pomoci bude stanovena metoda převodu ušetřeného času na peněžní jednotky.

výsledky	kód indikátoru	výchozí stav 2004	cílová hodnota 2015	zdroj
výstupy	kód indikátoru	výchozí stav 2004	cílová hodnota 2015	zdroj
délka nové nebo modernizované městské komunikace (vnitřní členění na nové a modernizované)		0	2 km	MHMP, monitoring projektů
celkem	37.06.15			
nové	37.06.16			
rekonstruované	37.06.17			
plocha revitalizovaných území - původně znehodnocených areálů, veřejných prostranství, zeleně, vodních toků a nádrží atd.	33.21.10	0	0,5 km ²	MHMP, monitoring projektů
zvýšení kapacit na výrobu energie z obnovitelných zdrojů	01.14.05	0	0,5 MW	MHMP, monitoring projektů

Kódy v závorkách se týkají ukazatelů ze skupiny A číselníku Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

OBLAST PODPORY 1.1

Podpora ekologicky příznivé povrchové veřejné dopravy

Stručný popis

Usilovat o trvalý zájem obyvatel a návštěvníků Prahy o služby veřejné dopravy je prvotním předpokladem, jak zajistit fungující dopravu na území města, což má pro posilování konkurenceschopnosti a výkonnosti regionu klíčový význam. Nesporný je také přínos veřejné dopravy pro prostředí města, poškozovaného působením automobilové dopravy.

Oblast podpory souvisí se snahou města rozvíjet páteční síť metra s využitím podpory z FS a je zaměřena na rozvoj a modernizaci povrchové veřejné dopravy jako součásti systému Pražské integrované dopravy. Jde zejména o rozvoj sítě tramvajových tratí, zatraktivnění stávajících tramvajových tratí především zajištěním preference v uličním provozu (lze uplatnit také na významných trasách pravidelné autobusové dopravy), zlepšování přestupních vazeb v systému veřejné dopravy (včetně vazeb na příměstskou železnici), rozšiřování nabídky a zvyšování atraktivity systému záchytných parkovišť P+R (park & ride) doplněného také o možnost B+R (bike & ride - úschovny jízdních kol u stanic veřejné dopravy a jejich dostupnost) a K+R (kiss & ride - vymezená místa pro zastavení automobilů u stanic veřejné dopravy). Vhodné jsou také projekty informačních systémů pro cestující a projekty zvyšující bezpečnost provozu veřejné dopravy a zlepšující bezbariérovou přístupnost veřejné dopravy.

Globální cíl

Zlepšení dostupnosti dopravních služeb

Specifické cíle

Zvýšit zájem obyvatel a návštěvníků Prahy o služby veřejné dopravy

Posílit atraktivitu povrchové veřejné dopravy

Zlepšit dopravní dostupnost vybraných lokalit veřejnou dopravou

Zvýšit bezbariérovou přístupnost veřejné dopravy

Zlepšit hospodárnost a snížit energetickou náročnost veřejné dopravy

Výše podpory a typ operací

Operace v rámci této oblasti podpory budou řešeny formou individuálních projektů, tj. konkrétních ucelených projektových záměrů, které předloží žadatelé s cílem získat dotaci v rámci OP PK. Minimální přípustná výše celkových způsobilých výdajů na jeden individuální projekt činí 5 mil. Kč.

Typ financování:

01 Nevratná pomoc

Kategorie výdajů

52 Podpora čisté městské dopravy

Předpokládané rozsahem významné projekty

Projekty této oblasti podpory nepřekročí hranici 50 mil. EUR pro velké projekty (dle čl. 39 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006).

Jedná se o projekty:

Tramvajová trať Barrandov - Slivenec (odhad cca 380 mil. Kč),
Tramvajová trať Laurová - Radlická (odhad cca 440 mil. Kč),
Tramvajová trať Počernická - sídliště Malešice (odhad cca 1130 mil. Kč),
Pilotní projekt obnovy vozového parku tramvají (odhad cca 1200 mil. Kč).

Územní zaměření podpory

Region soudržnosti NUTS II Praha

Příjemci

Hlavní město Praha

Provozovatel městské hromadné dopravy (Dopravní podnik hl. m. Prahy, a.s., apod.)

Vlastníci železniční infrastruktury, stanic a zastávek (Správa železniční dopravní cesty, státní organizace apod.)

Vazby na jiné oblasti podpory a operační programy

Oblast intervence bude koordinována v rámci OP PK zejména s oblastí podpory 1.2 Zlepšení dostupnosti sítě TEN-T, zkvalitnění důležitých dopravních vazeb.

Z jiných operačních programů bude rozhraní mezi OP PK a OP D vymezeno především na základě významu projektů z regionálního a národního hlediska. Velké dopravní projekty budou financované z FS v rámci prioritní osy 5 - Modernizace a rozvoj pražského metra a systémů řízení OP D.

Koordinace a spolupráce bude vyžadována při realizaci dopravních projektů na území regionu Střední Čechy podporovaných z OP D nebo prioritní osy 1 Dostupnost dopravy regionálního operačního programu (ROP) územně navazujících na Prahu.

OBLAST PODPORY 1.2

Zlepšení dostupnosti sítě TEN-T, zkvalitnění důležitých dopravních vazeb

Stručný popis

Posílení sekundárních dopravních sítí se bude zaměřovat především na modernizaci stávajících významných prvků uliční sítě zajišťujících důležité dopravní vazby ve městě - na zvyšování jejich propustnosti, plynulosti provozu, snížení nehodovosti a eliminaci kolizí s chodci a cyklisty. V některých případech se posílení neobejde bez výstavby nové komunikace. Ve smyslu výše citovaného Nařízení EP a Rady (ES) č. 1080/2006 o ERDF bude preferováno zajištění důležitých dopravních vazeb na sítě TEN-T (tj. Pražský okruh, případně také na mezinárodní letiště Praha-Ruzyně a stanice tranzitních železničních koridorů), na regionální železniční uzly, přístavy nebo na kombinované dopravní platformy. Nezanedbatelným přínosem projektů této oblasti podpory by mělo být zajištění bezbariérové propustnosti v bezprostředním okolí budované nebo modernizované komunikace.

Důležitým faktorem je podpora alternativních forem osobní dopravy formou výstavby cyklostezek.

Účinným souvisejícím nástrojem je systém řízení a regulace městského silničního provozu, který Praha chce zavést v období 2007 - 2013 s využitím podpory z FS.

Globální cíl

Zlepšení dopravních vazeb

Specifické cíle

Zlepšit napojení v uliční síti na síť TEN-T

Zkvalitnit další důležité dopravní vazby v uliční síti

Výše podpory a typ operací

Operace v rámci této oblasti podpory budou řešeny formou individuálních projektů, tj. konkrétních ucelených projektových záměrů, které předloží žadatelé s cílem získat dotaci v rámci –OP PK. Minimální přípustná výše celkových způsobilých výdajů na jeden individuální projekt činí 5 mil. Kč.

Typ financování:

01 Nevratná pomoc

Kategorie výdajů

52 Podpora čisté městské dopravy

Ostatní:

23 Regionální / místní komunikace

Předpokládané rozsahem významné projekty

Projekty této oblasti podpory nepřekročí hranici 50 mil. EUR pro velké projekty (dle čl. 39 obecného nařízení).

Územní zaměření podpory

Region soudržnosti NUTS II Praha

Příjemci

Hlavní město Praha

Vazby na jiné oblasti podpory a operační programy

Oblast intervence bude koordinována v rámci OP PK zejména s oblastí podpory 1.1.

Z jiných operačních programů bude rozhraní mezi OP PK a OP D vymezeno především na základě významu projektů z regionálního a národního hlediska. Velké dopravní projekty budou financované z FS v rámci prioritní osy 5 - Modernizace a rozvoj pražského metra a systémů řízení OP D.

Koordinace a spolupráce bude vyžadována při realizaci dopravních projektů na území regionu Střední Čechy podporovaných z OP D nebo prioritní osy 1 Dostupnost dopravy ROP územně navazujících na Prahu.

OBLAST PODPORY 1.3

Rozvoj a dostupnost ICT služeb

Stručný popis

Zavádění a efektivní využívání ICT veřejnou správou, MSP a jednotlivci jsou podmíněny dostupností ICT pro tyto subjekty, rozvojem sítí a přístupem k nim a dostatečnou nabídkou služeb a praktických SW aplikací. Vzhledem k vcelku uspokojivému rozvoji optických sítí v Praze (zejména páteřních) se oblast podpory zaměřuje na podporu rozvoje kapacitních přípojek všech objektů města, obytných domů a menších firem, přenosu ICT, zavádění a efektivního využívání těchto technologií včetně rozvoje e-slужeb městské správy (e-Governmentu, tzn. e-vlády). Podpora bude určena i pro rozvoj inovativních mobilních služeb. Intervence v této oblasti budou v případě naplňování národních politik harmonizovány s intervencemi v rámci příslušných operačních programů v cíli EU „Konvergence“.

Globální cíl

Zlepšení dostupnosti informačních a telekomunikačních služeb

Specifické cíle

Zvýšit efektivitu veřejné správy a služeb pro veřejnost (e-Government)

Zvýšit nabídku progresivních a cenově dostupných služeb a aplikací ICT pro občany

Podpořit přenos nových technologií a jejich osvojování

Podpořit rozvoj sítí vysokorychlostního připojení domácností, MSP a veřejných prostranství

Výše podpory a typ operací

Operace v rámci této oblasti podpory budou řešeny formou individuálních projektů, tj. konkrétních ucelených projektových záměrů, které předloží žadatelé s cílem získat dotaci v rámci OP PK. . Minimální přípustná výše celkových způsobilých výdajů na jeden individuální projekt činí 0,5 mil. Kč.

Typy financování:

01 Nevratná pomoc

Kategorie výdajů

11 Informační a komunikační technologie (přístup, zabezpečení, interoperabilita, předcházení rizikům, výzkum, inovace, e-obsah atd.)

13 Služby a aplikace pro občany (e-zdraví, e-vláda, e-učení, e-začlenění atd.)

Předpokládané rozsahem významné projekty

Projekty této oblasti podpory nepřekročí hranici 50 mil. EUR pro velké projekty (dle čl. 39 obecného nařízení).

Územní zaměření podpory

Region soudržnosti NUTS II Praha

Příjemci

Hlavní město Praha

Městské části

Nestátní neziskové organizace

Vazby na jiné oblasti podpory a operační programy

V oblasti rozvoje informační společnosti je rozhraní mezi OP PK a IOP vymezeno možnými příjemci podpory a související zaměření jednotlivých projektů. Integrovaný operační program podporuje zavádění a rozvoj ICT ve státních orgánech veřejné správy, na kterou navazuje zavádění a rozvoj ICT ve územní veřejné správy financované z oblasti podpory 1.3 OP PK.

Oblast podpory 1.3 má úzkou vazbu zejména na oblast podpory 2.1 Rozvoj inovačního prostředí a partnerství mezi základnou výzkumu a vývoje a praxí a 2.2 Podpora příznivého podnikatelského prostředí.

OBLAST PODPORY 1.4

Revitalizace opuštěných, znehodnocených nebo sociálně problémových území a ploch

Stručný popis

Na území Prahy se vyskytuje značný počet neudržovaných, poškozených a nevhodně využitých ploch. Zároveň roste tlak na výstavbu nových objektů v dosud nezastavěných územích, což není žádoucí zejména v přírodně nebo historicky cenných lokalitách a v jejich blízkosti. Předmětem oblasti podpory je proto regenerační činnost, která může zahrnovat území, jejichž budoucí využití není známo, avšak které představují aktuální ohrožení životního prostředí a brání hospodářskému rozvoji. Dále mohou být revitalizována území, jejichž budoucí využití (zejména pro aktivity vytvářející pracovní místa) je známo, ale není bezprostředně součástí podporovaných projektů. Podporovat lze také revitalizaci území, na nichž bude v rámci podporovaných projektů realizováno cílové prostorové a funkční využití (např. parkové úpravy, veřejné prostory s mobiliářem, veřejně přístupná sportoviště, vodní plochy a nádrže apod.). Pro transformaci a úplnou regeneraci těchto území je často nezbytné např. odstranění starých ekologických zátěží (zejména bývalých a nepovolených „živých“ skládek), doplnění potřebné infrastruktury šetrné k životnímu prostředí apod.

Součástí oblasti podpory je také regenerace veřejných prostranství v obytných územích, včetně sídlišť nebo sociálně problémových (rizikových) lokalit. Jejich bezpečnost lze zvýšit např. posílením veřejného osvětlení a instalací bezpečnostních kamerových systémů. Projekty by měly také řešit urbanistické, funkční a estetické nedostatky obytného parteru a v přímé návaznosti na to i zlepšení stavu zeleně, rozšíření zelených ploch a celkové posílení rekreačně-ekologického potenciálu prostředí. V rámci oblasti podpory 1.4 se počítá také s obnovou historicky cenných objektů a areálů, zejména pak těch, které jsou součástí revitalizovaného území a které byly dosud opomíjeny (např. z důvodu periferní polohy).

Některé intervence realizované zejména v okrajových částech Prahy mohou mít bezprostřední vliv také na sousední region NUTS II Střední Čechy. Na projektové úrovni budou takové intervence koordinovány s ŘO ROPu.

Globální cíl

Zkvalitnění městského prostředí

Specifické cíle

Revitalizovat opuštěné, poškozené nebo nevhodně využívané plochy typu „brownfields“, zvýšit jejich atraktivitu pro investory, občany i návštěvníky a posilovat tak jejich městotvornou funkci a ekonomický potenciál

Zlepšit kvalitu přírodního prostředí v revitalizovaných územích a jejich okolí

Revitalizovat veřejná prostranství v obytných územích, včetně sídlišť nebo jiných sociálně problémových lokalit (například s vysokou koncentrací kriminality); v rámci revitalizace ploch obnovovat i historicky cenné objekty, snížit tlak na výstavbu nových objektů v přírodně nebo historicky cenných lokalitách a v jejich blízkosti

Podpořit rozšiřování a obnovu ploch zeleně ve městě, včetně realizace prvků ÚSES a ochrany lokalit systému Natura 2000

Výše podpory a typ operací

Operace v rámci této oblasti podpory budou řešeny formou individuálních projektů, tj. konkrétních ucelených projektových záměrů, které předloží žadatelé s cílem získat dotaci v rámci –OP PK. . Minimální přípustná výše celkových způsobilých výdajů na jeden individuální projekt činí 1 mil. Kč.

Typ financování:

01 Nevratná pomoc

Kategorie výdajů

Žádná z definovaných kategorií

Ostatní:

50 Sanace průmyslových areálů a kontaminované půdy

51 Podpora biodiverzity a ochrany přírody (včetně projektu Natura 2000)

54 Jiná opatření na ochranu životního prostředí a předcházení rizikům

58 Ochrana a uchování kulturního dědictví

61 Integrované projekty pro obnovu měst a venkova

Předpokládané rozsahem významné projekty

Projekty této oblasti podpory nepřekročí hranici 25 mil. EUR pro velké projekty v oblasti životního prostředí (dle čl. 39 obecného nařízení).

Územní zaměření podpory

Regionu soudržnosti NUTS II Praha

Příjemci

Hlavní město Praha

Městské části hl. m. Prahy

Organizace zřízené a založené hl. m. Prahou a městskými částmi hl. m. Prahy

Nestátní neziskové organizace

Vazby na jiné oblasti podpory a operační programy

Předpokládá se úzká vazba a koordinace především s oblastí podpory 1.5 (Prevence a řešení přírodních nebo technologických rizik).

Z jiných operačních programů bude rozhraní mezi OP PK a OP ŽP vymezeno především na základě významu projektů z regionálního a národního hlediska. Velké projekty z oblasti životního prostředí budou financované z FS v rámci prioritní osy 1 Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní OP ŽP.

Koordinace a spolupráce bude vyžadována při realizaci projektů revitalizace a regenerace území regionu Střední Čechy podporovaných z OP ŽP nebo prioritní osy 3 Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel ROP územně navazujících na Prahu.

OBLAST PODPORY 1.5

Prevence a řešení přírodních nebo technologických rizik

Stručný popis

Oblast podpory je zaměřena na řešení přírodních a technologických rizik znečištění a poškození životního prostředí. Jejich důsledkem je snížení kvality života v jimi ohrožených částech města. Důležitou složkou oblasti podpory je předcházení vzniku ekologických havárií a škod.

Aktivity jsou zaměřeny na posílení retenční schopnosti území, zlepšení odtokových poměrů a čistoty vody pomocí revitalizace vodních toků včetně revitalizace vodních nádrží a doprovodné městské zeleně. Nedostatky lze odstranit provedením úpravy koryt, vyčištěním a úpravou okolí vodních toků, výsadbou nových stromů a keřů, odbahněním nádrží spojeným s nutnou opravou objektů a hrází, zvětšením retenčních objemů zadržované vody. Předmětem podpory mohou být i úpravy ve stávajících lokálních čistírnách odpadních vod nebo úpravy odlehčovacích komor na kanalizaci, které sniží znečištění vypouštěné do vodních toků. Důležitá je protipovodňová ochrana území. Podporována budou opatření malého rozsahu (doplňující významnější, již realizovanou protipovodňovou ochranu Prahy, pro další opatření velkého rozsahu se předpokládá podpora z FS), zejména vhodná opatření na menších vodních tocích. V oblasti prevence nadměrného hluku z dopravy se počítá s realizací protihlukových zdí, valů a vysazováním pásů stromů, keřů a další doprovodné zeleně podél komunikací. Znečišťovatelem vod a ovzduší je nedostatečně a neekologicky fungující nebo chybějící vodohospodářská infrastruktura. Součástí oblasti podpory bude potřebná obnova a rozvoj technických a bezpečnostních parametrů lokálních vodovodních a kanalizačních sítí v obytných územích s cílem předcházet haváriím a napojit další uživatele na dosud chybějící novou technickou infrastrukturu.

Globální cíl

Zkvalitnění životního prostředí a ochrana před přírodními riziky

Specifické cíle

Zlepšit vodní bilanci a kvalitu povrchových a podzemních vod

Protipovodňová ochrana území

Snížit hlukovou zátěž

Odstranit (zmírnit) negativní dopady chybějící nebo nedostatečně a neekologicky fungující technické infrastruktury na životní prostředí

Výše podpory a typ operací

Operace v rámci této oblasti podpory budou řešeny formou individuálních projektů, tj. konkrétních ucelených projektových záměrů, které předloží žadatelé s cílem získat dotaci v rámci OP PK. Minimální přípustná výše celkových způsobilých výdajů na jeden individuální projekt činí 1 mil. Kč.

Typ financování:

01 Nevratná pomoc

Kategorie výdajů

Žádná z definovaných kategorií

Ostatní:

46 Úprava vody (odpadní voda)

53 Předcházení rizikům (včetně návrhu a provedení plánů a opatření na předcházení přírodním a technologickým rizikům a jejich řízení)

54 Jiná opatření na ochranu životního prostředí a předcházení rizikům

Předpokládané rozsahem významné projekty

Projekty této oblasti podpory nepřekročí hranici 25 mil. EUR pro velké projekty v oblasti životního prostředí (dle článku 39 obecného nařízení).

Územní zaměření podpory

Region soudržnosti NUTS II Praha

Příjemci

Hlavní město Praha

Městské části hl. m. Prahy

Organizace zřízené a založené hl. m. Prahou

Vazby na jiné oblasti podpory a operační programy

Předpokládá se úzká vazba a koordinace především s oblastí podpory 1.4 (Prevence a řešení přírodních nebo technologických rizik).

Z jiných operačních programů bude rozhraní mezi OP PK a OP ŽP vymezeno především na základě významu projektů z regionálního a národního hlediska. Velké projekty z oblasti životního prostředí budou financované z FS v rámci prioritní osy 1 Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní OP ŽP.

Koordinace a spolupráce bude vyžadována při realizaci projektů revitalizace a regenerace území regionu Střední Čechy podporovaných z OP ŽP nebo prioritní osy 3 Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel ROP územně navazujících na Prahu.

OBLAST PODPORY 1.6

Úsporné a udržitelné využívání energií a přírodních zdrojů

Stručný popis

Předmětem oblasti podpory je podpora realizace energetických úspor zejména při provozu budov, využití odpadního tepla a obnovitelných zdrojů energie (s přihlédnutím k vhodnosti

daného zdroje pro místní podmínky), Oblast podpory je určena projektům menšího rozsahu s lokálním či regionálním významem (cílem není výstavba nových velkých zařízení pro výrobu tepelné nebo elektrické energie, případně pro jejich kombinovanou výrobu). Jde o uplatnění reálných energetických úspor a současně možností doplňkového využití obnovitelných zdrojů energie sloužících pro ohřev teplé užitkové vody, přitápění či vytápění objektů, případně jako lokální záložní nebo přídavný zdroj elektrické energie apod.

Náklady vynaložené na úsporu energií by měly být adekvátní dosažitelným úsporám, přičemž výchozí stav i očekávaný efekt musí být doloženy energetickým auditem. Typ, výkon a způsob instalace zařízení na využití obnovitelných zdrojů energie budou respektovat nejen energetický potenciál lokality, ale i její urbanisticko-architektonický charakter (včetně panoramatu), zejména v památkově a přírodně hodnotném území. V podmínkách Prahy je proto nejreálnější využití tepelných čerpadel, solárních systémů (zejména pro ohřev teplé užitkové vody, příp. pro vytápění), v menší míře i (znovu)využití vodní energie některých vodnatějších toků, případně využití energie z biomasy (v okrajových částech města) nebo uplatnění kogeneračních technologií (např. při spalování skládkového plynu apod.). Větrná energie je v Praze využitelná jen v dosti omezené míře (pro případný ohřev teplé užitkové vody či pro přitápění), což je dáno nejen větrnými podmínkami, ale také charakterem území (zástavby).

Preference bude dána projektům, které budou prokazatelně mít výrazný ekologicko-energetický přínos bez významnějších negativních efektů. Celkově bude dána přednost projektům, které řeší problematiku úsporného a udržitelného využívání energií komplexně. Podporovány budou přitom jen projekty týkající se veřejně přístupných objektů.

Globální cíl

Úsporné využívání energetických zdrojů

Specifické cíle

Snížit energetickou a materiálovou náročnost provozu města

Zvýšit využívání obnovitelných (ekologicky příznivějších) zdrojů energie, zejména ve snaze redukovat znečištění ovzduší a ušetřit primární zdroje energie i surovin

Omezit závislost chodu města na vnějších dodávkách energií

Výše podpory a typ operací

Operace v rámci této oblasti podpory budou řešeny formou individuálních projektů, tj. konkrétních ucelených projektových záměrů, které předloží žadatelé s cílem získat dotaci v rámci OP PK. . Minimální přípustná výše celkových způsobilých výdajů na jeden individuální projekt činí 1 mil. Kč.

Typ financování:

01 Nevratná pomoc

Kategorie výdajů

39 Obnovitelná energie: vítr

40 Obnovitelná energie: solární

41 Obnovitelná energie: biomasa

42 Obnovitelná energie: hydroelektrická, geotermální a další

43 Energetická účinnost, kogenerace, hospodaření s energií

Předpokládané rozsahem významné projekty

Projekty této oblasti podpory nepřekročí hranici 25 mil. EUR pro velké projekty v oblasti životního prostředí (dle čl. 39 obecného nařízení).

Územní zaměření podpory

Region soudržnosti NUTS II Praha

Příjemci

Hlavní město Praha

Městské části hl. m. Prahy

Organizace zřízené a založené hl. m. Prahou a městskými částmi hl. m. Prahy

Nestátní neziskové organizace

Vazby na jiné oblasti podpory a operační programy

V rámci cíle Konvergence je tato oblast podporována prioritní osou 3 a 4 OP ŽP. Předpokládá se koordinace s OP ŽP především ve poskytování informací veřejnosti a mezi ŘO navzájem.

3.2 Prioritní osa 2 - Inovace a podnikání

Úvod

Prioritní osa 2 a její obsah byly navrženy především na základě prioritní osy NRP na období 2007 - 2013 „Posilování konkurenceschopnosti české ekonomiky“, která byla následně promítnuta do strategického cíle Konkurenceschopná česká ekonomika NSRR ČR 2007-2013. Prioritní osa 2 respektuje také nezbytné vazby na ostatní prioritní osy, resp. strategické cíle obou uvedených národních dokumentů.

Podpora poskytnutá z ERDF se opírá o ustanovení čl. 5 nařízení EP a Rady (ES) č. 1080/2006 o ERDF, uvádějící tři priority tohoto fondu, z nichž jednu představují inovace a znalostní ekonomika. Konkrétně jde o podporu vytváření a posilování účinných regionálních inovačních systémů schopných snížit technologickou zaostalost, s přihlédnutím k místním potřebám, zejména zvyšování regionálních kapacit pro výzkum, technologický rozvoj a inovace a stimulace inovace a podnikavosti. Obsah prioritní osy 2 směřuje výrazně k naplnění závěrů aktualizované Lisabonské strategie (Evropská rada, 2. 2. 2005 (COM (2005)24)).

Výchozí stav

Rozvoj inovací a podnikání je v současné době klíčovým předpokladem ekonomického rozvoje země. V souladu s touto skutečností v uplynulých letech postupně narůstala podpora věnovaná této oblasti národní veřejnou správou a EU. I přes významnou roli Prahy v oblasti inovací a podnikání dostupné analýzy i nadále potvrzují některé nedostatky v naplňování její úlohy při rozvoji znalostní ekonomiky celého státu.

Rozsáhlé pražské kapacity výzkumné a vývojové základny nejsou dostatečně propojeny navzájem a se vzdělávacími institucemi a podniky. Rozvoj spolupráce formou sítí a klastrů se rozbíhá jen velmi pomalu, zčásti i vinou ne zcela vhodných legislativních, organizačních

a jiných podmínek. Také oborové zaměření výzkumu a vývoje odpovídá jen zčásti aktuálním trendům vyspělých států, nedostatečná zůstává orientace na výzkum za účelem vytváření praktických inovačních aplikací a málo rozvinuté jsou dovednosti výzkumné sféry při komerčním uplatnění jejich výsledků.

Chybí infrastruktura pro vznik nových podniků ve formě podnikatelských inkubátorů a inovačních center, kde by se mohly soustředit také spin-off firmy v počátečním stádiu své existence. Nově vznikající podniky se potýkají s nedostatkem startovacího kapitálu, rozvinutější podniky pak s nedostatkem rizikového kapitálu na financování svých aktivit. Zvláštní pozornost bude věnována využití inovačních schopností malých a středních podniků a řešením podporujícím rozhodující aspekty dlouhodobě udržitelného rozvoje. V oblasti podpory podnikání Praze stále schází rozvojová agentura, která by soustředila kapacity města vyčleněné na stimulaci rozvoje podnikání a poskytování vhodných služeb podnikatelům. Rovněž podnikatelské asociace, hospodářské komory a jiné profesní reprezentace plní jen zčásti informační a koordinační funkci uvnitř podnikatelské sféry, jejich podíl na regionální programovací činnosti a zvyšování kvality zaměstnanosti je nedostatečný.

I když je situace na pražském trhu práce nadprůměrně příznivá, musí podnikatelský sektor převzít významnější roli při řešení některých jeho problémových segmentů. Proto součástí aktivit řešených prioritní osou 2 budou i takové, které vytvářejí vhodné podnikatelské podmínky pro subjekty zajišťující pracovní příležitosti skupinám osob s obtížným uplatněním na pracovním trhu (např. handicapovaní, osoby v předdůchodovém věku, rodiče pečující o malé děti). Půjde především o začínající podnikatele nebo firmy zaměstnávající osoby se změněnou pracovní schopností. Podporovány budou rovněž aktivity podporující podnikání v oblasti vývoje ICT a aplikací.

Podpora inovací a podnikání je zakotvena také ve významných dokumentech schválených vládou ČR, v Národní inovační politice ČR, Strategii hospodářského růstu ČR a Strategii udržitelného rozvoje ČR.

Cíl prioritní osy 2

Prioritní osa 2 bude naplňovat 2. specifický cíl programu:

zvýšení konkurenceschopnosti Prahy rozvojem a efektivním využitím jejího inovačního potenciálu

Naplnění tohoto cíle upevní pozici regionu jako pólu rozvoje a centra ekonomiky celého státu.

Strategie prioritní osy 2

Cíl prioritní osy 2 bude realizován prostřednictvím dvou oblastí podpory (úroveň oblastí podpory v zásadě odpovídá úrovni opatření bývalého programu JPD 2):

- Oblast podpory 2.1 Rozvoj inovačního prostředí a partnerství mezi základnou výzkumu a vývoje a praxí, zaměřené na rozvoj inovačního prostředí, inovačních aktivit a partnerství mezi výzkumnou a vývojovou základnou a podniky
- Oblast podpory 2.2 Podpora příznivého podnikatelského prostředí, zaměřené na podporu zejména malých a středních podniků
 - Dílčí oblast podpory 2.2.1 Podpora rozvoje podnikatelských subjektů
 - Dílčí oblast podpory 2.2.2 Rozvoj podnikatelského prostředí

INDIKÁTORY PRIORITY OSY 2 - VÝSLEDKY A VÝSTUPY

výsledky	kód indikátoru	výchozí stav 2004	cílová hodnota 2015	zdroj
přírůstek tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb podpořených MSP	38.16.11	100 %	120 %	MHMP, monitoring projektů
vynálezy a udělené patenty – počet přihlášek	13.01.00	0	3	MHMP, monitoring projektů
výstupy	kód indikátoru	výchozí stav 2004	cílová hodnota 2015	zdroj
počet nových nebo modernizovaných kapacit pro výzkum a vývoj	11.05.15	0	5	MHMP, monitoring projektů
provozní plocha nových nebo modernizovaných kapacit				
a) pro výzkum a vývoj	11.05.11	0	2 000 m ²	MHMP, monitoring projektů
b) ostatní		0	4 000 m ²	
počet projektů na kooperaci mezi podniky a výzkumnými institucemi	11.02.00	0	20	MHMP, monitoring projektů

OBLAST PODPORY 2.1**Rozvoj inovačního prostředí a partnerství mezi základnou výzkumu a vývoje a praxí****Stručný popis**

Podpora rozvoje inovační infrastruktury a partnerství mezi jejími složkami je předpokladem udržitelného ekonomického rozvoje města a růstu výkonnosti a konkurenceschopnosti hospodářských subjektů v Praze sídlících.

Oblast podpory se zaměří na projekty rozvíjející inovační infrastrukturu, tj. vědecké parky, inkubátory, inovační centra, centra excelence apod., která umožní využívat potenciál výzkumu a vývoje soustředěný na území města. Důležitá jsou také poradenská a informační centra pro inovace a transfer technologií. Aktivity budou sledovat i nejhodnější formy plnění úlohy Prahy jako zdroje růstu kvality inovačních schopností celého státu.

Vzhledem ke stále nedostatečnému propojení výzkumné základny s praxí bude předmětem podpory vytváření partnerských vazeb a klastrů mezi výzkumnými ústavy, Akademii věd ČR, vysokými školami a podniky, umožňujících efektivně využít vzniklou inovační infrastrukturu. Dalším prvkem bude podpora výzkumu a vývoje směřujícího k praktickým aplikacím, případně dodavatelského výzkumu pro malé a střední podniky. Z hlediska synergických efektů budou sledovány inovace vážící se na jiné oblasti podpory tohoto programu. Všechny podpořené projekty musí být šetrné k životnímu prostředí a v souladu s principem rovných příležitostí.

Globální cíl

Rozvinutí inovačního potenciálu města

Specifické cíle

Zdokonalit inovační infrastrukturu na území města, rozšiřovat kapacity výzkumu a vývoje

Posílit spolupráci mezi základnou výzkumu a vývoje a ostatními (uživatelskými) subjekty na území města

Zlepšit přístup podniků ke službám v oblasti inovací a výzkumu a vývoje ve veřejně financovaných výzkumných institucích

Prispět k realizaci BRIS

Výše podpory a typ operací

Operace v rámci této oblasti podpory budou řešeny formou individuálních projektů, tj. konkrétních ucelených projektových záměrů, které předloží žadatelé s cílem získat dotaci v rámci OP PK. Minimální přípustná výše celkových způsobilých výdajů na jeden individuální projekt činí 0,5 mil. Kč.

Typ financování:

01 Nevratná pomoc

Kategorie výdajů

01 Činnost v oblasti výzkumu a technologického rozvoje ve výzkumných střediscích

02 Infrastruktura pro výzkum a technologický rozvoj (včetně zařízení, nástrojů a vysokorychlostních počítačových sítí propojujících výzkumná střediska) a odborná střediska pro specifické technologie

03 Přenos technologií a zdokonalení sítí spolupráce mezi malými a středními podniky navzájem a mezi malými a středními podniky a dalšími podniky a univerzitami, institucemi postsekundárního vzdělávání všech druhů, regionálními orgány, výzkumnými středisky a vědeckými a technologickými středisky (vědecké a technologické parky, technická střediska atd.)

04 Pomoc pro výzkum a technologický rozvoj, zejména v malých a středních podnicích (včetně přístupu ke službám v oblasti výzkumu a technologického rozvoje ve výzkumných střediscích)

07 Investice do podniků přímo spojených s výzkumem a inovacemi (inovační technologie, zakládání nových podniků univerzitami, existující střediska výzkumu a technologického rozvoje atd.)

09 Ostatní opatření stimulující výzkum, inovace a podnikavost v malých a středních podnicích

74 Rozvoj lidského potenciálu v oblasti výzkumu a inovací, především prostřednictvím postgraduálního studia a odborné přípravy výzkumných pracovníků a spolupráce v rámci sítí mezi univerzitami, výzkumnými středisky a podniky

Předpokládané rozsahem významné projekty

Projekty této oblasti podpory nepřekročí hranici 50 mil. EUR pro velké projekty (dle čl. 39 obecného nařízení).

Územní zaměření podpory

Region soudržnosti NUTS II Praha

Příjemci

Hlavní město Praha

Městské části hl. m. Prahy

Organizace zřízené a založené hl. m. Prahou a městskými částmi hl. m. Prahy

Organizace výzkumu a vývoje (vysoké školy, Akademie věd ČR, výzkumné ústavy apod.)

Podnikatelské subjekty

Nestátní neziskové organizace

Profesní a zájmová sdružení (podnikatelská sdružení, hospodářské komory apod.)

Vazby na jiné oblasti podpory a operační programy

Aktivity realizované v rámci této oblasti podpory se dotýkají v podstatě všech ostatních oblastí podpory v rámci OP PK. Jejich obsahovým výstupem mohou být návrhy a informace pro řešení různorodých problémů zařazených do projektů předpokládaných k podpoře ze strukturálních fondů. Těsná vazba existuje především mezi oblastí podpory 2.1 a oblastí podpory 2.2.

V oblasti vzdělávání a výzkumu a vývoje (VaV) je rozhraní mezi OP PK a Operačním programem Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) vymezeno především podle typu intervencí. Podpora v rámci OP PK, financovaného z ERDF, se zaměřuje na tvrdé investice, tj. podpora obnovy fyzické infrastruktury, OP LZZ financovaný z ESF na „měkké“ projekty zaměřené na rozšiřování kvalifikace a vzdělávání obyvatel.

Z jiných operačních programů se předpokládají navazující neinvestiční projekty financované v rámci prioritní osy 1 a 2 OP PA.

Kromě výše uvedených operačních programů je OP PK územně komplementární také s OP VaVpI a OP PI. Vzhledem k rozdílům v socio-ekonomické situaci Prahy a ostatních NUTS II regionů v ČR je podpora těchto typů projektů v Praze méně intenzivní.

OBLAST PODPORY 2.2

Podpora příznivého podnikatelského prostředí

Stručný popis

Kvalita ekonomické základny a podmínky jejího budoucího rozvoje jsou základním pilířem konkurenceschopnosti města. Podpora podnikatelského sektoru bude sledovat udržení přitažlivosti Prahy pro nové investory a podnikatele i významné změny v již existujících firmách, především v oblasti malých a středních podniků.

Obsahem oblasti podpory je posílení základních faktorů růstu výkonnosti a jejich efektivity, kam patří mj. transfer výsledků výzkumu a vývoje do praxe, rozvoj inovačních schopností existujících podniků, podpora MSP v oblasti vývoje ICT a zakládání technologicky orientovaných firem, zlepšování podnikatelské infrastruktury a využití hmotné základny města, efektivnější využití podmínek pro cestovní ruch, zvyšování kvality vzdělávacích procesů v přímé vazbě na znalostní ekonomiku a řešení problémů zaměstnávání některých skupin obyvatel města.

Významnou součástí tvoří stimulační novými formami spolupráce firem, městské správy, podnikatelských sdružení, neziskového sektoru, výzkumných a dalších institucí. Zejména se to bude týkat klastrů a jiných progresivních organizačních struktur zajišťujících nové informační, komunikační a koordinační metody při přenosu know-how, vytváření systémů nabídky a poptávky pro inovační aktivity, šíření znalostí dobré praxe, racionálního využití území města apod.

Oblast podpory 2.2 je dále rozdělena na dvě dílčí oblasti podpory. Na přímou podporu podnikatelských subjektů je konkrétně zaměřena dílčí oblast podpory 2.2.1. Dílčí oblast podpory 2.2.2. je zaměřeno na zlepšování podnikatelského prostředí v Praze a vytváření takových podmínek, které umožní vznik nových a rozvoj stávajících firem a podniků.

Všechny podpořené projekty musí být šetrné k životnímu prostředí a musí být v souladu s principem rovných příležitostí.

Řídící orgán bude dále usilovat o maximální možnou harmonizaci s podmínkami aplikovanými na podporu MSP v rámci příslušných operačních programů v cíli EU Konvergence.

Globální cíl

Podpora podnikání a nových forem spolupráce

Specifické cíle

Dlouhodobě stabilizovat a dále zlepšovat atraktivní podnikatelské prostředí města

Vybrat a realizovat takové formy a nástroje podpory, které povedou ke zvýšení celkové konkurenceschopnosti i řešení specifických problémů pražské ekonomické základny a k zajištění jejího podílu na růstu úrovně znalostní ekonomiky státu

Zvýšit atraktivnost podnikání v oblasti vývoje ICT a aplikací

Zlepšení dostupnosti informačních a telekomunikačních služeb, podpora rozvoje sítí vysokorychlostního připojení domácností a MSP

Výše podpory a typ operací

Operace v rámci této oblasti podpory budou řešeny formou individuálních projektů, tj. konkrétních ucelených projektových záměrů, které předloží žadatelé s cílem získat dotaci v rámci OP PK. Minimální přípustná výše celkových způsobilých výdajů na jeden individuální projekt činí 0,5 mil. Kč.

Ve vybraných oblastech/oborech nebo pro specifické skupiny zúčastněných subjektů je možno využít formu Globálního grantu, tj. formou skupinových projektů, které v sobě zahrnují množství akcí.

Typy financování:

01 Nevratná pomoc

S ohledem na vývoj absorpční kapacity ŘO OP PK nechává otevřenou možnost případného zapojení iniciativy Jeremie s tím, že konkrétní forma zapojení iniciativy bude konzultována s MF a MMR.

Kategorie výdajů

- 03 Přenos technologií a zdokonalení sítí spolupráce mezi MSP navzájem a mezi MSP a dalšími podniky a univerzitami, institucemi postsekundárního vzdělávání všech druhů, regionálními orgány, výzkumnými středisky a vědeckými a technologickými středisky (vědecké a technologické parky, technická střediska atd.)
- 05 Pokročilé podpůrné služby pro podniky a skupiny podniků
- 06 Pomoc MSP při prosazování výrobků a výrobních postupů šetrných k životnímu prostředí (zavádění účinných environmentálních systémů řízení, přijímání a využívání technologií zabraňujících znečišťování, začlenění čistých technologií do výroby podniku)
- 08 Ostatní investice do firem
- 09 Ostatní opatření stimulující výzkum, inovace a podnikavost v malých a středních podnicích
- 14 Služby a aplikace pro MSP (e-obchod, vzdělávání a odborná příprava, vytváření sítí atd.)
- 15 Ostatní opatření na zlepšení přístupu malých a středních podniků k informačním a komunikačním technologiím a na zlepšení jejich využívání těmito podniky
- 57 Jiná podpora zlepšení služeb cestovního ruchu
- 58 Ochrana a zachování kulturního dědictví
- 68 Podpora samostatné výdělečné činnosti a zakládání podniků
- 71 Cesty k integraci a znovuzapojení znevýhodněných osob na trh práce; boj proti diskriminaci v přístupu na trh práce a v profesním postupu a podpora kladného přístupu k rozmanitosti v zaměstnání
- 72 Navrhování, zavádění a provádění reforem systémů vzdělávání a odborné přípravy s cílem rozvíjet zaměstnanost, zvyšování významu základního a odborného vzdělávání a odborné přípravy na trhu práce a neustálé zlepšování dovedností vzdělávacích pracovníků s ohledem na inovace a znalostní ekonomiku
- 80 Podpora partnerství, paktů a iniciativ prostřednictvím vytváření sítí důležitých zúčastněných stran

Předpokládané rozsahem významné projekty

Projekty této oblasti podpory s velkou pravděpodobností nepřekročí hranici 50 mil. EUR pro velké projekty (dle čl. 39 obecného nařízení).

Územní zaměření podpory

Region soudržnosti NUTS II Praha

Příjemci

Hlavní město Praha

Městské části hl. m. Prahy

Organizace zřízené a založené hl. m. Prahou a městskými částmi hl. m. Prahy

Podnikatelské subjekty

Nestátní neziskové organizace

Profesní a zájmová sdružení (podnikatelská sdružení, hospodářské komory apod.)

Vazby na jiné oblasti podpory a operační programy

Aktivita realizovaná v rámci této oblasti podpory se dotýká v podstatě všech ostatních oblastí podpory v rámci OP PK. Jejich obsahovým výstupem mohou být návrhy a informace pro řešení různorodých problémů zařazených do projektů předpokládaných k podpoře ze SF. Těsná vazba existuje především mezi oblastí podpory 2.1 a oblastí podpory 2.2.

V oblasti vzdělávání a rozvoje podnikání je rozhraní mezi OP PK a OP LZZ vymezeno především podle typu intervencí. Podpora v rámci OP PK, financovaného z ERDF, se zaměřuje na tvrdé investice, tj. podpora obnovy fyzické infrastruktury, OP LZZ financovaný z ESF na „měkké“ projekty zaměřené na rozšiřování kvalifikace a vzdělávání obyvatel.

Z jiných operačních programů se předpokládají navazující neinvestiční projekty financované v rámci prioritní osy 1 a 2 OP PA.

Kromě výše uvedených operačních programů je OP PK územně komplementární také s OP VaVpI a OP PI. Vzhledem k rozdílu v socio-ekonomické situaci Prahy a ostatních NUTS II regionů v ČR je podpora těchto typů projektů v Praze méně intenzivní.

3.3 Prioritní osa 3 - Technická pomoc

Stručný popis

Technická pomoc je určena a bude využívána k zajišťování odpovědného řízení, správy, maximální efektivity a kvality realizace –OP PK.

Na základě zkušenosti s implementací programu JPD 2 v programovém období 2004 - 2006 se navrhuje technická pomoc v rozsahu 2,7 % z alokace –OP PK, neboť se předpokládá intenzivnější spolupráce se zahraničními partnery, zvýšený informační a poradenský servis pro žadatele/příjemce a zvýšené nároky na administrativní zabezpečení spojené s přechodem agendy ŘO na Prahu.

Hlavní město Praha předpokládá využití všech možných forem aktivit a služeb spadajících do kategorie technické pomoci, aby byla schopna zajistit účinné naplňování cílů –OP PK.

V rámci technické pomoci budou uplatňovány metody využívající informační technologie a moderní postupy řízení.

Informační a propagační opatření realizována v rámci této prioritní osy budou plně v souladu s Komunikačním plánem OP PK.

Globální cíl

Podpora realizace OP PK

Specifický cíl

účelné a kvalitní zajištění realizace a kontroly procesů –OP PK.

Tabulka č. 20

INDIKÁTORY PRIORITNÍ OSY 3 - VÝSLEDKY

výsledky	kód indikátoru	výchozí stav 2004	cílová hodnota 2015	zdroj
počet podpořených projektů	48 01 00	0	10	MHMP

Podporované aktivity

- Podpora řízení programu, zejména pak:
- komplexní agenda společného monitorovacího výboru (SMV) OP PK
- příprava, výběr, ocenění a sledování projektů
- audit a kontrola projektů/činností
- řízení rizik
- příprava, organizace a zajištění informačních a propagačních akcí, seminářů
- zpracování analýz, studií ohledně OP PK, životního prostředí a dalších souvisejících oblastí
- studie a zprávy o postupu realizace programu jako podklady pro jednání SMV OP PK, včetně zpracování podkladů pro přípravu výroční a závěrečné zprávy
- příprava, výběr, hodnocení a monitorování činností spojených s realizací OP PK
- odměňování pracovníků podílejících se na zajišťování OP PK a pracovníků dočasně přidělených k plnění aktivit souvisejících s účelným a kvalitním zajišťováním realizace programu, a to včetně příspěvků na sociální zabezpečení
- zvyšování kvalifikace a odbornosti pracovníků zapojených do implementace
- pořízení a instalace monitorovacího systému OP PK, který bude kompatibilní s národním monitorovacím systémem
- zajištění informovanosti (komunikačního plánu OP PK), vydávání informačních materiálů a zpracování informačních analýz dopadů těchto akcí a dopadů atd.
- vyhodnocení výsledků a zpracování studií, sledování a analyzování procesu realizace programu
- zlepšování metod hodnocení a výměny informací o praktických postupech v oblasti realizace pomoci ze strukturálních fondů a také zlepšování metod hodnocení operací
- zpracování analýz, podkladových studií k přípravě programových dokumentů pro další programové období

Typ operací

Operace v rámci této prioritní osy budou řešeny formou individuálních projektů, tj. konkrétních ucelených projektových záměrů, které předloží žadatelé s cílem získat dotaci v rámci OP PK.

Typ financování:

01 Nevratná pomoc

Kategorie výdajů

Žádná z definovaných kategorií

Ostatní:

85 Příprava, provádění, monitorování a kontrola

86 Hodnocení a studie, informace a komunikace

Územní zaměření podpory

Region soudržnosti NUTS II Praha

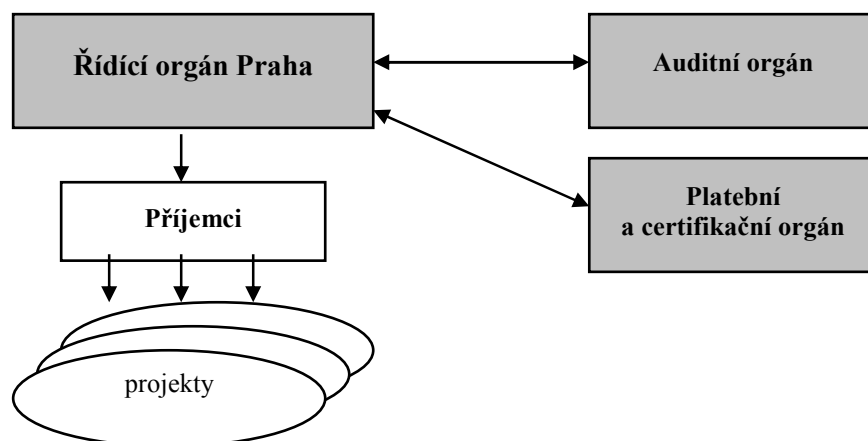
Příjemce
Řídící orgán

4. IMPLEMENTACE

S ohledem na zkušenosti z programového období 2004 - 2006, vzhledem k objemu finanční alokace na program a s přihlédnutím k požadavkům transparentnosti a efektivnosti řízení je navržen jednoduchý implementační systém bez zprostředkujících subjektů.

Schéma č. 5

ZJEDNODUŠENÉ SCHÉMA IMPLEMENTAČNÍHO USPOŘÁDÁNÍ

4.1 Národní orgán pro koordinaci

Národním orgánem pro koordinaci (NOK) NSRR ČR 2007-2013 bylo rozhodnutím vlády ČR ze dne 22. února 2006 (usnesení č. 198) pověřeno MMR.

Národní orgán pro koordinaci jako centrální koordinátor vytváří jednotný rámec pro implementaci operačních programů řídicími orgány. Vede řídicí orgány za účelem zajištění efektivnosti a právní platnosti při řízení operačních programů. Národní orgán pro koordinaci NSRR ČR 2007-2013 vykonává následující kompetence:

- a) vydává pokyny a metodiky v oblastech řízení, provádění evaluací, sběru dat a jejich elektronické výměny, zakládání a činnosti monitorovacích výborů, kontroluje a dohlíží na všechny aktivity, které spadají mezi úkoly řídicích orgánů operačních programů;
- b) monitoruje implementaci NSRR ČR 2007-2013 a operačních programů a navrhuje systémová řešení v případech pomalé implementace programů, objektivních překážek omezujících implementaci či v případě porušení povinností vyplývajících z nařízení;
- c) zajišťuje kompatibilitu implementace NSRR ČR 2007-2013 a OP s národními politikami a prioritami EU a soulad intervencí s národní a komunitární legislativou zejména v oblasti hospodářské soutěže, veřejných zakázek, ochrany životního prostředí, snižování disparit, rovných příležitostí a principu nediskriminace a navrhuje vhodné nástroje pro jejich účinnou implementaci;
- d) zajišťuje stanovení rámce pro fungování monitorovacího výboru NSRR ČR 2007-2013;
- e) vypracovává ve spolupráci s Platebním a certifikačním orgánem (PCO) pravidla způsobilosti výdajů;
- f) koordinuje a připravuje zprávy předkládané EK;

- g) zajišťuje vypracování dalších zpráv, včetně NPR, týkající se dofinancování Lisabonské strategie ze SF a FS;
- h) předkládá strategické zprávy o pokroku vzhledem k čl. 29 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006;
- i) zajišťuje také stanovení základních kritérií pro výběr projektů pro naplňování čtyř strategických cílů NSRR ČR 2007-2013;
- j) zakládá a zajišťuje fungování integrovaného monitorovacího informačního systému, který bude používán řídicími orgány všech OP, Platebním a certifikačním orgánem a Auditním orgánem a zajišťuje elektronickou výměnu dokumentů a dat;
- k) naplňuje úkoly spojené s všeobecnou informovaností a propagací naplňování politik ekonomické a sociální soudržnosti, zajišťuje plánování, realizaci a koordinaci aktivit na podporu všeobecné informovanosti a koordinuje aktivity řídicích orgánů v této oblasti;
- l) vytváří komunikační strategii na národní úrovni k zajištění transparentnosti a plné informovanosti o přidělování pomoci ze SF a FS, s ohledem na cíle Lisabonské strategie;
- m) zabezpečuje činnost pracovní skupiny pro evaluaci, jejímiž členy jsou kromě národního koordinátora také pracovníci řídicích orgánů operačních programů;
- n) garantuje tok informací z EK všem řídicím orgánům a zpět;
- o) vytváří podmínky pro vyhodnocování účinnosti kontrolních mechanismů;
- p) dohlíží na respektování pravidel veřejné podpory (a regionální podpory), upravených příslušnými evropskými a národními předpisy;
- q) vytváří metodiku pro stanovení indikátorů a sledování jejich plnění;
- r) sleduje naplňování závazků adicionality a poskytuje EK informace umožňující ověření, jak je uvedeno v čl. 15 obecného nařízení;
- s) účastní se výročních jednání řídicích orgánů operačních programů a EK tak, jak to vyplývá z čl. 68 obecného nařízení;
- t) zajišťuje, že priority v odstavci 3 čl. 9 obecného nařízení budou reflektovány při realizaci operačních programů NSRR ČR 2007-2013 a sleduje pokrok při jejich naplňování.

Na národní úrovni je mechanismem pro zajištění nejširší koordinace za účasti nejen orgánů zapojených do implementace, ale také hospodářských a sociálních partnerů Řídicí a koordinační výbor (ŘKV).

V souladu se statutem ŘKV zejména:

- projednává a doporučuje finanční a věcné změny schválených operačních programů;
- projednává a schvaluje návrhy a změny procedurálních postupů a pravidel pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti;
- schvaluje a předkládá vládě opatření ke zlepšení účinnosti implementace NSRR ČR 2007-2013 a OP;
- projednává a schvaluje návrhy na finanční a věcné změny NSRR ČR 2007-2013 vyplývající z rozhodnutí Komise.

S ohledem na zajištění koordinace programování a realizace operačních programů a realizace souvisejících politik, programování a realizace spolufinancovaných akcí a jiných finančních nástrojů, organizuje NOK v průběhu programování a realizace operačních programů pravidelná jednání představitelů řídicích orgánů.

Z tohoto důvodu byly pod ŘKV ustaveny následující koordinační výbory:

- Konkurenceschopná česká ekonomika,

- Otevřená, flexibilní a soudržná společnost,
- Atraktivní prostředí,
- Vyvážený rozvoj území.

Koordinační výbor Vyvážený rozvoj území bude platformou pro vzájemné konzultace výběrových kritérií, upřesňování rozhraní, připravovaných výzev a informování žadatelů mezi ROP, IOP a OP PK. Prostřednictvím MSC 2007 bude zajištěno všechny tři řídicí orgány měly přístup k informacím o projektech vybraných k realizaci v těchto OP. Kromě toho jsou při tomto koordinačním výboru zřízeny pracovní skupiny k zajištění koordinace implementace střednědobých národních strategií a oblasti smart administration a cestovního ruchu.

4.2 Řídicí orgán

Řídicí orgán dle čl. 60 obecného nařízení odpovídá za řízení a provádění operačního programu.

Řídicím orgánem OP PK byla zák. č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje ve znění pozdějších předpisů určena Praha.

Řídicí orgán vytvoří a bude udržovat účinný a efektivní vnitřní řídicí a kontrolní systém, který je tvořen zejména těmito prvky a vazbami mezi nimi:

- celková odpovědnost za realizaci programu,
- řídicí kontrola,
- kontrolní a řídicí orgány a kontrolní prostředí,
- řízení rizik,
- kontrolní činnosti,
- informační systém a systém informačních toků,
- identifikace a hlášení nesrovnalostí,
- sledování a vyhodnocování účinnosti a efektivnosti vnitřního řídicího a kontrolního systému a náprava nedostatků.

Z hlediska účinnosti vnitřního kontrolního systému řídicí orgán zajistí:

- vytvoření manuálů a dalších návazných metodických pokynů na všech úrovních řízení, které stanovují kompetence a zahrnují podrobné písemné pracovní postupy používané při provádění jednotlivých činností,
- důsledné dodržování systému dvojí nezávislé kontroly a dvojího podpisu při schvalování jednotlivých dokumentů a provádění plateb,
- zastupitelnost zaměstnanců na všech úrovních a ve všech funkcích,
- bezpečné využívání informačních systémů,
- důsledné předcházení možnému střetu zájmů.

Řídicí orgán bude odpovídat především za zajištění:

- výběru projektů v souladu s kritérii stanovenými pro daný program a v souladu s národní legislativou a legislativou EU a to po celé implementační období,
- ověření, že uplatněné výdaje projektů byly skutečně vynaloženy a jsou v souladu s legislativou EU a národní legislativou. Ověření na místě u individuálních operací/projektů mohou být provedeny na základě vzorku, jehož metoda je v souladu s definicí Komise (výklad výběru vzorku pro ověření na místě je ve fázi přípravy ze strany Komise),

- systému uchovávání účetních podkladů každé jednotlivé operace daného operačního programu v elektronické podobě a zajištění archivace dat vztahujících se k finančnímu řízení, monitoringu, evaluaci, kontrolám a auditům.,
- že příjemce a další subjekty zahrnuté do implementace používají oddělený účetní systém nebo adekvátní účetní kód pro všechny transakce vztahující se k operacím/projektům aniž jsou porušeny národní účetní předpisy,
- souladu evaluace operačního programu dle čl. 47 obecného nařízení,
- postupů pro uchovávání dokladů vztahujícím se ke konkrétním výdajům a platbám provedeným v rámci dané pomoci a vyžadované jako dostatečná pomůcka pro audit a uchovávání těchto dokladů v souladu s čl. 88,
- předávání informací na PCO týkajících se procesů výběru a financování projektů pro účely certifikace,
- funkce a činnosti SMV OP PK - poskytování informací monitorovacímu výboru k ověření kvality implementace operačního programu a monitorování naplňování specifických cílů,
- výročních a závěrečných zpráv pro EK,
- souladu s pravidly publicity.

Administrativním zajištěním agendy ŘO OP PK je pověřen Magistrát hl. m. Prahy.

Instituce	Hlavní město Praha, Magistrát hl. m. Prahy, odbor fondů EU
Sídlo	Mariánské nám. 2, 110 01 Praha 1, PSČ: 110 01

Oddělení funkcí je jasně stanoveno v Operačním manuálu, tj. budou odděleny činnosti řídicí, platební a kontrolní v rámci řídicího orgánu. Přičemž se předpokládá tato organizační působnost v rámci řídicího orgánu HMP – Magistrátu HMP: činnost řídicí vykonává odbor FEU, oddělení EFRR; činnost platební odbor UCT; činnost kontrolní odbor kanceláře ředitele MHMP, oddělení interního auditu.

Převody finančních prostředků příjemcům na financování projektů v rámci OP PK bude provádět finanční útvar MHMP, tj. odbor účetnictví.

4.3 Příjemci

Příjemci odpovídají za to, že navrhované a realizované výdaje projektů jsou způsobilé a že při realizaci projektu budou dodrženy podmínky stanovené řídicím orgánem pro financování projektů.

Mezi hlavní povinnosti příjemce patří zejména:

- vypsání obchodních veřejných soutěží na realizaci projektů v souladu s metodikou stanovenou řídicím orgánem;
- sledování realizace projektů podle smluv uzavřených vybranými dodavateli
- hlášení veškerých podstatných změn v projektu;
- vedení oddělené analytické účetní evidenci;
- interní finanční kontrola;
- předkládání pravidelných zprávy o postupu realizace projektu;
- publicita projektu.

4.4 Monitorování a informační systém

Odpovědnost za monitorování OP PK nese řídicí orgán OP PK. S ohledem na efektivní řízení implementace programu bude řídicí orgán provádět monitorování postupu realizace OP PK na úrovni jednotlivých projektů, prioritních os a programu jako celku ve vztahu k naplňování globálního a specifických cílů. Na realizaci programu bude dohlížet společný Monitorovací výbor.

Účelem systému je:

- poskytnout nástroj pro efektivní administraci programu;
- zabezpečit sběr věcných a finančních dat o realizaci projektů;
- sledovat naplňování monitorovacích ukazatelů na úrovni jednotlivých projektů a prioritních os programu;
- poskytnout data pro provádění hodnocení programu;
- zajistit výměnu údajů s centrálním monitorovacím systémem a platebními systémy;
- musí zajistit integritu dat obsažených v systému, tak aby byla zajištěna srovnatelná, věcně správná a včasná data pro řízení, monitoring a hodnocení.

Základním prostředkem zajištění jednotnosti monitorovacího systému je stanovení rozsahu závazných dat a závazných postupů pro jejich pořizování a předávání. Poskytování srovnatelných, věcně správných a aktuálních dat pro podporu řízení, monitorování a hodnocení je zajišťováno **závaznou Metodikou monitorování SF a FS 2007 - 2013**, která definuje centrálně závazný datový rozsah, závazné postupy a lhůty pro monitorování operačních programů a projektů na všech úrovních implementace. Spolu se stanovením jednotných a závazných postupů pro předávání dat je tak zajištěn **plně integrovaný jednotný monitorovací systém na všech úrovních implementace**, který zajistí potřebná data pro řízení, monitorování a hodnocení programů a projektů včetně pravidelného sběru dat od příjemců pomoci pro účely sledování pokroku realizace projektů prostřednictvím webového účtu příjemce.

Datová komunikace mezi účetním systémem PCO IS VIOLA jako základním nástrojem pro podporu funkce PCO a MSC2007 jako nástrojem centrálního monitorování fondů EU, je zajištěna.

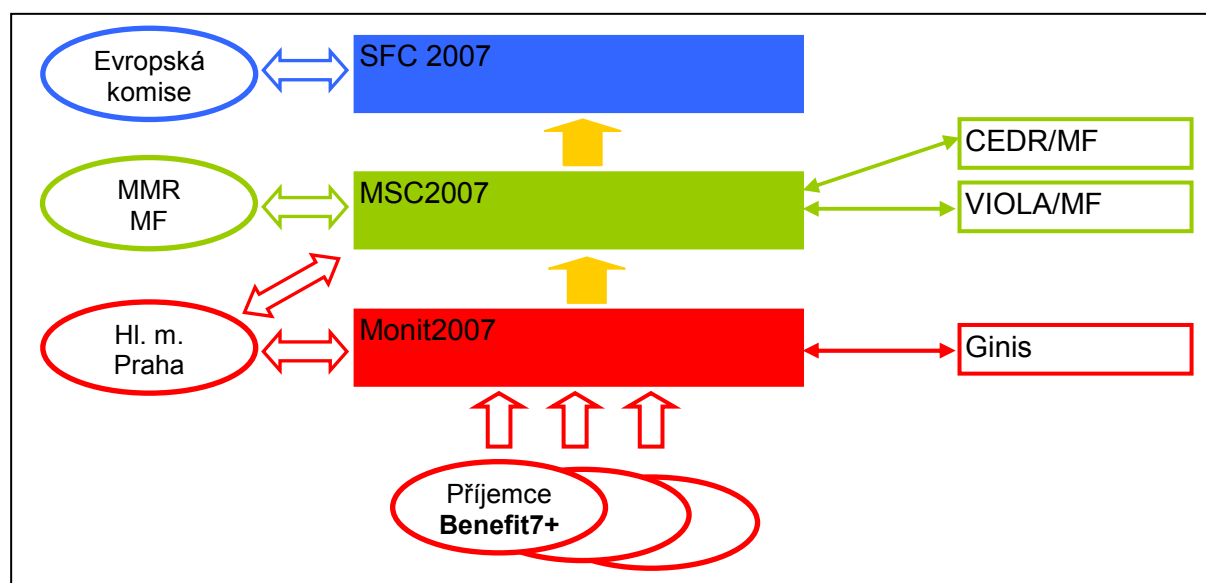
Z IS MSC2007 do IS VIOLA jsou předávány Souhrnné žádosti. Z IS VIOLA se do MSC2007 zpětně předává Souhrnná skutečnost.

Informační a monitorovací systém

Pro monitorování programovacího období 2007 - 2013 na základě obecného nařízení, požadavků EK na monitorování programů spolufinancovaných z fondů EU, požadavků Národního orgánu pro koordinaci, požadavků Platebního a certifikačního orgánu a dle usnesení vlády č. 198/2006 byl od 1. ledna 2007 připraven monitorovací systém Centrální (MSC2007). MSC2007 slouží řídicímu orgánu pro efektivní sledování průběhu realizace projektů v rámci OP PK a jako nástroj pro řízení programu. Tento systém rovněž slouží Platebnímu a certifikačnímu orgánu a dalším subjektům implementační struktury. Systém zajišťuje plnou podporu pro řízení, monitorování, hodnocení a administraci programů a projektů. Respektuje požadavky EK a zajišťuje požadovanou funkci sběru dat a předávání těchto dat EK a PCO.

Gestorem řešení jednotného centrálního monitorovacího systému je MMR. Jak je výše uvedeno, systém pro monitorování strukturálních operací v Praze je tříúrovňový celek systémů MSC2007, Monit2007 a Benefit7+, jehož data budou přenositelná na úroveň EK.

SCHÉMA SYSTÉMU PRO MONITOROVÁNÍ STRUKTURÁLNÍCH OPERACÍ V PRAZE

Zdroj: FEU MHMP

Sběr dat a jejich elektronická výměna

MMR vytváří především pro účely sledování finanční pomoci informační systém, který je jedním z nezbytných předpokladů pro přijetí pomoci ze SF a FS. Dle usnesení vlády č. 198/2006 zabezpečuje MMR jednotný centrální informační systém pro řízení, monitorování a hodnocení programů a projektů na všech úrovních administrace programů financovaných ze SF a FS. Systém je závazný pro všechny subjekty implementace v programovém období let 2007-2013.

MMR řídí nastavení informačního systému v oblasti řízení, sběru dat, monitorování a komunikace s EK. Zajistilo připravenost centrálního monitorovacího systému, který je také **důležitým nástrojem řízení implementace všech OP.**

Řídící orgány mají povinnost dodávat data v požadovaném rozsahu, struktuře a v požadovaných termínech z úrovně příjemce pomoci na základě postupů definovaných v operačních manuálech.

Elektronická výměna dat

ČR zvolila variantu předávání dat do systému EK SFC2007 prostřednictvím technického rozhraní a služeb internetu. Elektronická výměna dat zahrnuje přenos dat z české databáze MSC2007 do databáze EK SFC2007. Znamená to přípravu požadovaných dat a následný přenos potřebných dat z české databáze MSC2007. V této databázi byl vytvořen speciální modul, který slouží k autorizaci dat řídicími orgány odpovědnými za řízení a koordinaci programů fondů EU. Tento modul zajišťuje tvorbu a export validovaných dat řídicích orgánů, PCO a přes služby internetu do databáze Evropské komise SFC2007. Modul splňuje požadavek EK na eGovernment.

Parametry informačního systému

Systém bude primárním nástrojem pro komunikaci s MF a EK, tak aby zajistil plnou administraci programů a projektů. Informační systém pro monitorování pomoci programového období 2007-2013 musí zajistit integritu dat obsažených v systému, tak aby

byla zajištěna srovnatelná, věcně správná a včasná data pro řízení, monitoring a hodnocení na centrální úrovni.

Systém je koncipován jako tříúrovňový celek vzájemně komunikujících informačních systémů – centrální úroveň, výkonná úroveň a webový účet příjemce.

Příprava a zajištění informačního systému

Pro monitorování programovacího období 2007-2013 je od 1. ledna 2007 zajištěna plná funkcionální integrovaného systému, který zajistí monitorování na všech úrovních implementace (centrální, výkonné, žadatele/příjemce). Systém zajišťuje plnou podporu pro řízení, monitorování, hodnocení a administraci programů a projektů. Respektuje požadavky EK a zajišťuje požadovanou funkci sběru dat a předávání těchto dat EK a PCO.

Výroční a závěrečná zpráva

Řídicí orgán je zodpovědný za přípravu výročních a závěrečné zprávy. Výroční zprávy jsou zasílány EK do 30. června každého roku implementace programu, poprvé však v roce 2008. Závěrečná zpráva je EK zaslána do 30. června 2016. Před zaslání výročních a závěrečné zprávy EK je projednána a schválena monitorovací výbor. Výroční a závěrečnou zprávu zasílá ŘO v kopii AO.

Výroční a závěrečné zprávy obsahují následující informace pro zajištění přehledu o realizaci operačního programu:

- a) informace o pokroku dosaženém při provádění operačního programu a prioritních os ve vztahu ke specifickým a ověřitelným cílům, s kvantifikací všude tam, kde to je možné, fyzických ukazatelů a ukazatelů realizace, výsledků a dopadu na prioritní osu;
- b) informace o finančním provádění operačního programu, kde jsou u každé prioritní osy podrobně uvedeny výdaje vyplacené příjemcem pomoci a odpovídající veřejný příspěvek, celkové platby přijaté od Komise a kvantifikace finančních ukazatelů podle čl. 67 odst. 2 obecného nařízení.;
- c) v příslušných případech se informace o finančním provádění v oblastech přijímajících přechodnou podporu uvádějí v rámci každého operačního programu odděleně;
- d) informace o finančním provádění podle oblasti pomoci přijaté Komisí podle postupu uvedeného v čl. 103 odst. 3 obecného nařízení;
- e) kroky podniknuté řídicím orgánem a monitorovacím výborem pro zajištění kvality a efektivnosti realizace, především:
 - 1) opatření pro monitorování a hodnocení včetně opatření pro sběr údajů;
 - 2) přehled významných problémů při provádění operačního programu a veškerá přijatá opatření včetně odezvy na připomínky učiněné podle čl. 68 obecného nařízení;
 - 3) využití technické podpory;
- f) opatření přijatá pro zajištění informovanosti a publicity operačního programu;
- g) prohlášení o shodě s právem Společenství při provádění operačního programu, případně uvedení všech problémů a opatření pro jejich řešení;
- h) informace o pravidlech, kterými se řídí udělení přednostního financování v oblastech s přírodním znevýhodněním;
- i) využití pomoci vrácené řídicímu orgánu nebo jinému veřejnému orgánu v období provádění operačního programu.

Společný monitorovací výbor

S cílem zajištění synergie a provázanosti při implementaci a monitorování bude pro potřeby OP PK a OP PA zřízen Společný monitorovací výbor (SMV). SMV je na návrh řídicího orgánu zřízen nejpozději do 3 měsíců od schválení operačního programu. SMV je zřizován po konzultaci s příslušnými sociálními a ekonomickými partnery a při respektování vyvážené účasti žen a mužů.

SMV je vytvořen na principu partnerství a sestává ze zástupců partnerských řídicích orgánů, zástupců hlavního města Prahy, zástupců dalších partnerů včetně sociálních, zástupců platebního a certifikačního orgánu a Centrální harmonizační jednotky. Počet členů SMV a jeho působnost se stanoví v jeho Statutu a v Jednacím řádu. Při určení členů jednotlivých zastupovaných subjektů bude zohledněno podle možnosti rovné zastoupení mužů a žen. Členy SMV jmenuje Rada hl. m. Prahy na základě návrhů jednotlivých orgánů a sociálních partnerů. Jednání SMV se účastní zástupce EK jako host.

Společný monitorovací výbor v souladu s čl. 65 obecného nařízení provádí zejména tyto činnosti:

- a) zváží a schválí kritéria pro výběr operací financovaných z operačních programů do čtyř měsíců od schválení operačního programu, výběr kritérií se přezkoumává podle potřeb programu;
- b) pravidelně kontroluje pokrok při dosahování specifických cílů operačního programu na základě dokumentů předložených řídicím orgánem;
- c) prověřuje výsledky realizace, zvláště dosahování cílů stanovených pro každou prioritní osu, a hodnocení;
- d) zváží a schválí výroční a závěrečnou prováděcí zprávu před jejich zasláním Komisi;
- e) je informován o výroční kontrolní zprávě a veškerých případných připomínkách Komise po přezkoumání zprávy;
- f) z podnětu členského státu může být informován o výroční zprávě podle čl. 67 obecného nařízení;
- g) může navrhnout řídicímu orgánu jakoukoli úpravu nebo přezkoumání operačního programu, které by mohly umožnit dosažení cílů fondů uvedených v čl. 3 obecného nařízení nebo zlepšit jeho řízení včetně řízení financí;
- h) zváží a schválí veškeré návrhy na úpravu obsahu rozhodnutí EK o příspěvku fondů.

Tabulka č. 21 Indikativní složení Společného monitorovacího výboru

Instituce	Počet členů
Rada hl. m. Prahy	1
Zastupitelstvo hl. m. Prahy	4
Řídicí orgán OPPA	1
Řídicí orgán OPPK	1
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	1
Ministerstvo pro místní rozvoj - NOK	1
Ministerstvo financí - PCO	1
Ministerstvo financí - AO	1
Ministerstvo dopravy	1
Ministerstvo životního prostředí	1
Ministerstvo průmyslu a obchodu	1
Český statistický úřad	1
Hospodářská komora	1

Odborné instituce z oblasti vzdělávání	2
Vysoké školy	1
Nestátní neziskový sektor	2
Oblast rovných příležitostí	1
Oblast výzkumu a vývoje	1
Zaměstnavatelé	1
Odbory	1
Městské části hl. m. Prahy	2
Evropská komise (DG Employment, DG Regio)	2*

*Poznámka: * host*

4.5 Evaluace

Definice plynoucí z Nařízení

Evaluace OP PK je prováděna v souladu s povinnostmi dle příslušných nařízení EU, v souladu s metodickými pokyny EK a v souladu s metodickými pokyny NRPS. Za zajištění evaluace je odpovědný ŘO. Cílem evaluace je:

- zvýšení kvality a efektivnosti pomoci poskytované z Fondů EU a její konzistence s cíli EU a ČR;
- zdokonalení strategie implementace operačního programu
- zefektivnění implementace operačního programu;
- zkoumání specifických strukturálních problémů ČR a udržitelného rozvoje ve vztahu k předmětu operačního programu.

Formy hodnocení jsou:

- předběžné (*ex ante*) operačních programů - pro zlepšení připravovaných programovacích dokumentů;
- v průběhu implementačního období;
- dle okamžité potřeby (*ad hoc*) v návaznosti na zjištění monitoringu (odchylky od cílů, požadavky revizí ap.) - pro zlepšení procesu implementace;
- průběžné (ongoing);
- souhrnné pro strategické zprávy.

Mimo uvedené aktivity budou části OP PK hodnoceny v rámci evaluací prováděných NRPS (v souladu s Evaluačním plánem NRPS) a EK. ŘO poskytne plnou součinnost při provádění těchto evaluací.

Vlastní postupy zajištění evaluace

Povinnosti evaluace OP PK jsou:

- sestavování, realizace, aktualizace a vyhodnocování evaluačního plánu OP PK (ve vazbě na evaluační plán pro Českou republiku vytvořený NRPS);
- zajištění všech hlavních evaluací (*ex-ante*, *ad-hoc*, *on-going*, strategické evaluace);
- zajištění dílčích evaluací OP PK pro syntézy na národní úrovni;
- poskytování zdrojů a údajů pro evaluace prováděné a organizované NRPS zejména však pro strategické zprávy 2009 a 2012 a pro *ex post* hodnocení prováděné EK a *ex-ante* 2014+;
- aktivní vzájemná spolupráce s evaluátory a pracovníky evaluace na národní úrovni (s Evaluační jednotkou NRPS) a na různých úrovních implementace OP a na různých úrovních implementace strukturálních fondů a FS v ČR;
- povinnost uveřejňování výsledků evaluací.

Evaluační plán

Prvním krokem přípravy evaluačního procesu je sestavení evaluačního plánu, který navazuje na Evaluační plán NRPS. Evaluační plán se vypracovává na celé programové období, aktualizuje se vždy po roce a detailně rozpracovává na nejbližší kalendářní rok.

4.6 Proces výběru projektů

Řídící orgán OP PK před zahájením programu připraví Příručku pro žadatele, která bude zahrnovat nezbytné informace pro předkladatele projektů pro řádné zpracování projektové žádosti.

Řídící orgán bude žadatelům poskytovat konzultace a metodickou pomoc při sestavování projektových žádostí.

Výběr projektů bude probíhat podle stanovených pravidel respektujících principy transparentnosti a nediskriminace.

Uvedený postup je podrobně rozpracován v Operačního manuálu OP PK, vydaného ŘO OP PK.

Projekty budou předkládány žadateli a přijímány ŘO.

Rozhodnutí o konečném výběru projektů, kterým bude poskytnuta dotace, vydává řídicí orgán formou usnesení Zastupitelstva hlavního města Prahy. Smlouvy jménem řídicího orgánu podepisuje pověřený pracovník řídicího orgánu a příjemce dotace.

Projekty na čerpání technické pomoci budou realizovány formou přímého přidělení řídicímu orgánu OP PK.

4.7 Informovanost a publicita

Informační aktivity a publicita budou prováděny v souladu s postupy a zásadami upravenými zejména v čl. 69 obecného nařízení a v čl. 2 – 10 Nařízení Komise (ES) stanovující pravidla pro provádění obecného nařízení s cílem zajistit maximální transparentnost čerpání podpory z tohoto programu a informovat co nejširší veřejnost.

Financování informačních aktivit a propagace bude realizováno v rámci prioritní osy 3 – technická pomoc.

Zajišťování publicity a informovanosti o OP PK bude probíhat v koordinaci s ostatními programy čerpajícími podporu ze strukturálních fondů na území ČR a ve spolupráci s EK, která bude prostřednictvím výročních zpráv o implementaci pravidelně informována o opatřeních přijatých za tímto účelem.

Komunikační plán a výměna zkušeností

Řídící orgán nejpozději do čtyř měsíců od schválení OP PK připraví příslušný Komunikační plán.

Komunikační plán bude obsahovat informace o:

- cílech plánu a cílových skupinách;
- strategii a zaměření informačních aktivit a publicity;
- finančním rámci Komunikačního plánu a harmonogramu jeho čerpání;
- subjektu odpovědném za realizaci informačních aktivit a publicity;

- postupu pro hodnocení informačních aktivit a publicity s ohledem na kritéria transparentnosti, povědomí o OP PK a o roli EU v programu.

Řídící orgán zajistí, aby nástroje implementace Komunikačního plánu odpovídaly informačním potřebám obsaženým v tomto plánu.

O pokroku v implementaci Komunikačního plánu bude řídicí orgán pravidelně informovat. Výroční zprávy a závěrečná zpráva o implementaci OP PK budou obsahovat příklady realizovaných opatření informování a publicity. Výroční zpráva za rok 2010 a závěrečná zpráva budou navíc obsahovat hodnocení těchto aktivit. Předmět i důvod případného dodatku ke Komunikačnímu plánu bude detailně vysvětlen ve výroční zprávě.

Řídící orgán určí osobu nebo osoby odpovědné za realizaci informačních aktivit a publicity OP PK a o jejich určení bude informovat EK. Prostřednictvím určených osob bude ŘO spolupracovat s EK s cílem zajistit výměnu zkušeností s realizací Komunikačního plánu a zejména výměnu příkladů dobré praxe.

Publicita pro potenciální příjemce

Řídící orgán v souladu s Komunikačním plánem zajistí, aby se informace o příležitostech čerpání podpory prostřednictvím OP PK dostaly k co nejširšímu okruhu potenciálních příjemců. Publicita OP PK bude vždy obsahovat údaje o podílu spolufinancování EU, o zapojení ERDF a bude prováděna s cílem zajistit maximální dostupnost informací všem zainteresovaným.

Řídící orgán zajistí, aby potenciální příjemci dostali jasné a přehledné informace, zejména o:

- pravidlech uznatelnosti platných pro OP PK;
- aplikovaných postupech a délce trvání hodnocení žádostí o podporu z programu;
- kritériích pro výběr a hodnocení žádostí o podporu;
- kontaktech na subjekty poskytující informace o programu na úrovni národní, regionální nebo místní.

Informovanost veřejnosti

Řídící orgán bude spolu s příjemci informovat veřejnost o podpořených operacích a postupu jejich realizace. Informační aktivity budou realizovány za pomoci všech vhodných forem a metod komunikace, s ohledem na územní působnost OP PK v souladu s Komunikačním plánem. Cílem bude usilovat co nejširší mediální pokrytí, přičemž ŘO zajistí:

- informační kampaň o zahájení implementace OP PK;
- informování o průběžných výsledcích programu 1krát ročně;
- zveřejnění seznamu příjemců, včetně uvedení názvů podpořených operací a výše veřejného spolufinancování.

Příjemci budou povinni informovat o podpoře, kterou získali z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Řídící orgán zajistí, aby příjemci v rámci svých informačních a prezentačních aktivit používali Evropskou vlajku v předepsaném formátu, odkazovali na ERDF za použití obratu: „Evropská unie: Evropský fond pro regionální rozvoj“ a užívali slogan stanovený Řídícím orgánem.

4.8 Auditní orgán

Auditní orgán (dále AO) se zřizuje ve smyslu čl. 59 odst. 1 písm. c) obecného nařízení Usnesením vlády ČR č. 198 ze dne 22. února 2006 je výkonem funkce AO pro SF pověřeno MF. Výkonem funkce AO pro SF byl rozhodnutím ministra financí pověřen útvar Centrální harmonizační jednotky pro finanční kontrolu MF, který je funkčně nezávislý na ŘO a na Platební a certifikační orgán (PCO). Auditní orgán plní funkce v souladu s čl. 62 obecného nařízení.

Usnesením vlády ČR č. 760 ze dne 11. července 2007 jsou schváleny Zásady pro činnost auditního orgánu a pověřených subjektů auditního orgánu. (dále jen „Zásady“). Vláda tímto usnesením uložila ministru financí předložit do 31. července 2007 primátorovi hl. m. Prahy návrh smlouvy o výkonu auditu při realizaci OP PK a OP PA, doporučila primátorovi hl. m. Prahy zajistit od 1. ledna 2008 výkon funkce pověřeného subjektu auditního orgánu pro OP PK a OP PA a dále doporučila primátorovi hl. m. Prahy zajistit do 31. srpna 2007 uzavření smluv mezi hlavním městem Prahou a MF, o výkonu auditu a vydat do 31. prosince 2007 statut pověřeného subjektu AO.

Pověřenými subjekty AO jsou ministerstva určená usnesením vlády, Praha a regionální rady regionů soudržnosti.

V souladu s čl. 59 odst. 4 a čl. 62 odst. 3 obecného nařízení musí Pověřený auditní subjekt (PAS) zajistit, aby byl výkon auditu finančních prostředků poskytovaných z fondů EU oddělen od výkonu funkce ŘO. V rámci organizační struktury ŘO je tato oddělenost, tj. oddělenost činnosti PAS a činnosti ŘO zajištěna. Výkonem auditu nejsou PAS oprávněny převést na další subjekty. Je přípustná pouze jedna úroveň pověření k výkonu níže uvedených činností, a to na smluvním základě.

Příslušným odpovědným útvarem PAS je zpravidla útvar interního auditu zřízený podle zákona o finanční kontrole.

V souladu s požadavky příslušných právních předpisů ES a právních předpisů ČR provádí AO zejména následující činnosti:

- zajišťuje audit připravenosti řídicích a kontrolních systémů programů, na jehož základě předkládá EK zprávu posuzující nastavení řídicích a kontrolních systémů OP;
- předkládá EK před podáním první žádosti o průběžnou platbu a nejpozději do 12 měsíců od schválení příslušného programu zprávu posuzující nastavení řídicích a kontrolních systémů programu včetně stanoviska k jejich souladu s příslušnými ustanoveními právních předpisů ES, jak je požadováno v čl. 71 obecného nařízení;
- předkládá EK do devíti měsíců po schválení příslušného OP strategii auditu zahrnující subjekty, které budou audity provádět, tuto strategii pravidelně aktualizuje;
- zajišťuje provádění auditu za účelem ověření účinného fungování řídicích a kontrolních systémů programů a na vzorku i ověření vykázaných výdajů;
- předkládá každoročně EK konsolidovaný plán auditů prostředků poskytovaných ze SF a FS, který průběžně vyhodnocuje;
- zajišťuje, že PCO obdrží pro účely certifikace výsledky všech auditů provedených AO nebo z jeho pověření;
- zajišťuje metodické vedení dalších auditních subjektů zapojených do auditů u všech OP;
- dohlíží na kvalitu auditů prováděných dalšími auditními subjekty u projektů spolufinancovaných z SF a FS;

- podílí se na tvorbě a aktualizaci metodických pokynů pro provádění auditu prostředků jednotlivých programů;
- předkládá každoročně EK výroční kontrolní zprávu;
- vydává každoročně pro EK stanovisko k tomu, zda fungování řídicího a kontrolního systému poskytuje přiměřenou záruku, že výkazy výdajů předložené EK jsou správné a že související transakce jsou zákonné a řádné;
- účastní se auditních misí EK na prověřování aspektů řídicího a kontrolního systému, které vyplynuly z výroční kontrolní zprávy;
- předloží EK prohlášení o uzavření (popř. o částečném uzavření), ve kterém vyhodnotí platnost žádosti o závěrečnou platbu a zákonnost a řádnost souvisejících transakcí zahrnutých do závěrečného výkazu výdajů;
- spolupracuje s EK při koordinaci plánů auditů a auditorských metod a vyměňuje si s ní výsledky z provedených auditů;
- zajišťuje, aby byly při auditorské činnosti uplatňovány mezinárodně uznávané auditorské standardy;
- provádí analýzu nahlášených nesrovnalostí pro účely zpracování prohlášení o uzavření nebo částečném uzavření;
- zpracovává každoročně zprávu o výsledcích finančních kontrol za OP pro vládu.
- zajišťuje PAS metodickou pomoc, metodické materiály a pomůcky;
- dohlíží na kvalitu auditů ve veřejné správě prováděných pověřenými auditními subjekty u projektů spolufinancovaných z SF;
- zajišťuje nebo provádí pravidelná odborná školení v zařízeních AO pro zaměstnance PAS se zaměřením na vykonávanou činnost;
- informuje PAS o všech závažných záležitostech, které by mohly ohrozit výkon auditu;
- předává PAS poznatky z auditů, které by mohly mít vliv na tvorbu a aktualizaci metodických pokynů pro výkon auditu PAS;
- poskytuje PAS jeden stejnopis zprávy, posuzující nastavení řídicích a kontrolních systémů programu, včetně stanoviska k jejich souladu s příslušnými ustanoveními právních předpisů ES, kterou AO předkládá EK nejpozději do 12 měsíců od schválení příslušného programu;
- účastní se auditních misí EK na prověřování aspektů řídicího a kontrolního systému, které vyplynuly z výroční kontrolní zprávy; AO umožní pracovníkům PAS zúčastnit se auditních misí EK při ověřování aspektů řídicího a kontrolního systému, které vyplynuly z výroční kontrolní zprávy;

4.9 Systémy finanční kontroly

Ministerstvo financí jako ústřední správní orgán pro finanční kontrolu v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, ve znění pozdějších předpisů, metodicky řídí, koordinuje a zajišťuje výkon finanční kontroly v rámci operačního programu. Základním východiskem pro vydávání dílčích metodických pokynů, konzultovaných s příslušnými orgány EK, jsou platné právní předpisy ČR a ES.

V kontrolním systému musí být zřetelně oddělen systém kontroly ve veřejné správě a řídicí kontroly od systému auditu ve veřejné správě a interního auditu.

4.9.1 Vnitřní kontrolní systém

Všechny orgány podílející se na implementaci operačního programu budou mít zaveden potřebný řídicí a kontrolní systém, který bude v souladu s národní legislativou a bude

způsobilý včas identifikovat administrativní, systémové nebo záměrné chyby a vytvářet podmínky pro prevenci vzniku chyb.

Řídící kontrola

Řídící kontrola je zajišťována odpovědnými vedoucími zaměstnanci a tvoří součást vnitřního řízení všech subjektů zapojených do implementace operačního programu, při přípravě operací před jejich schválením, při průběžném sledování uskutečněných operací až do jejich konečného vypořádání a vyúčtování a následného prověření vybraných operací v rámci hodnocení dosažených výsledků a správnosti hospodaření.

S ohledem na principy účinného a efektivního řídicího a kontrolního systému v průběhu implementace programu bude zajištěno, že:

- a) všechny subjekty zapojené do řízení a kontroly programu mají jednoznačně stanoveny konkrétní funkce, a to jak v rámci celého systému implementace tak i v rámci každého subjektu zvlášť;
- b) je dodržována zásada oddělení řídicích, platebních a kontrolních funkcí mezi jednotlivými subjekty zapojenými do implementace programu i v rámci subjektů samotných;
- c) jsou stanoveny jednoznačné postupy pro zajištění správnosti a způsobilosti výdajů vykazovaných v rámci programu;
- d) jsou zavedeny spolehlivé účetní systémy, systémy monitorování a systémy finančního výkaznictví;
- e) je zaveden systém podávání zpráv o implementaci programu a projektů a monitorování;
- f) jsou přijata opatření pro provádění auditu fungování řídicího a kontrolního systému;
- g) jsou zavedeny takové systémy a stanoveny takové postupy, které zajistí podklady pro audit (audit trail);
- h) jsou stanoveny postupy hlášení a monitorování pro nesrovnalosti a vymáhání neoprávněně vyplacených částek.

Veškeré vnitrostátní protokoly, které budou zasílány EK, budou zasílány v úplném znění.

Pro každou úroveň řízení a implementace programu bude vypracován manuál vnitřního kontrolního systému ve formě řízené dokumentace, která bude obsahovat detailní popis pracovních postupů pro prováděné činnosti.

Interní audit

Útvar interního auditu bude funkčně nezávislý a organizačně oddělený od řídicích a výkonných struktur a bude podřízen příslušnému vedoucímu orgánu veřejné správy.

Útvar interního auditu budou v pravidelných intervalech prověřovat vnitřní kontrolní systém. Jejich činnost bude kromě jiného zahrnovat prověřování plnění základních požadavků na vnitřní kontrolní systém. Významnou součástí bude též předkládání doporučení ke zdokonalování kvality vnitřního kontrolního systému, k předcházení nebo zmírnění rizik, k přijetí opatření k nápravě zjištěných nedostatků a konzultační činnost.

Zprávy z interních auditů pravidelně prováděných na jednotlivých úrovních implementace budou předkládány příslušnému vedoucímu orgánu veřejné správy. Jednotný přístup k auditu na všech úrovních implementace a k podávání zpráv o zjištěních bude podkladem pro řízení rizik na úrovni ŘO.

Auditní orgán nese odpovědnost za zajištění činností uvedených v kap.4.8, Auditní orgán, s tím, že při zachování vlastní odpovědnosti může vybrané činnosti delegovat na PAS.

PAS vykonává v souladu s mezinárodně uznávanými auditorskými standardy a metodickými dokumenty MF (zejména Manuál pro audit řídicích a kontrolních systémů OP) následující činnosti:

- a) audit za účelem ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému OP PK a OP PA
- b) audit operací na vhodném vzorku pro ověření vykázaných výdajů a přitom zejména ověřuje:
 - zda operace splňuje kritéria výběru pro OP, provádí se v souladu s rozhodnutím o schválení a splňuje všechny související podmínky týkající se její funkčnosti a využití nebo cílů, jichž je třeba dosáhnout,
 - způsobilost výdajů a správnost vykázaných výdajů z účetního hlediska,
 - soulad uskutečněných operací s vnitrostátními předpisy a předpisy ES (např. o veřejné podpoře atd.),
 - zda veřejný příspěvek byl příjemci vyplacen v souladu s článkem 80 obecného nařízení.

Spolupráci mezi AO a PAS upravuje č. III odst. 1 a 2 Zásad.

Agendou interního auditu je pověřeno oddělení interního auditu odboru Kancelář ředitele Magistrátu hl. m. Prahy.

Kontrola ve veřejné správě (primární systém)

Řídící orgán odpovídá za řízení a provádění operačního programu v souladu se zásadou řádného finančního řízení, a proto zajišťuje, aby operace byly pro financování vybírány podle kritérií pro operační program a aby po celou dobu provádění byly v souladu s příslušnými předpisy Společenství a s vnitrostátními předpisy. Řídící orgán zajišťuje kontrolu prvního stupně (fyzické realizace) v souladu s obecným nařízením tak, že ověřuje dodání spolufinancovaných produktů a služeb a skutečné vynaložení výdajů na operace vykázaných příjemci a jejich soulad s akty práva ES a s právními předpisy ČR.

Řídící orgán vykonává vůči žadatelů a příjemcům:

- předběžnou kontrolu ve veřejné správě schvalovacími postupy ve dvou fázích, a to před vznikem závazku o financování projektu a před samotným uskutečněním platby ve prospěch účtu příjemce,
- průběžnou kontrolu ve veřejné správě v průběhu realizace projektu na místě, kombinací operačních a revizních postupů na vybraném vzorku operací až do doby jejich ukončení a zaúčtování,
- následnou kontrolu ve veřejné správě na místě na vzorku vybraných operací, revizními postupy.

Při těchto kontrolách se ověřuje, zda:

- realizované operace a vynakládané veřejné výdaje k jejich realizaci byly po celou dobu v souladu s OP PK (resp. jeho cíli), akty práva ES a právními předpisy ČR, schválenými rozpočty, uzavřenými smlouvami a zda splňují stanovená kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti,
- opatření přijatá k vyloučení nebo zmírnění provozních, finančních, právních a jiných rizik byla při uskutečňování operací dostatečně účinná a zda bylo pamatováno na přizpůsobení se případnému vzniku nových rizik zejména při změnách ekonomických, právních, provozních a jiných podmínek,
- záznamy o uskutečněných operacích a uchovávání záznamů s každou operací spojených jsou úplné, věrně zobrazující zdroje a stav a pohyb veřejných prostředků a jsou v souladu s pravidly účetnictví.

Řídící orgán zajišťuje existenci systému pro záznam a uchovávání účetních záznamů v elektronické podobě pro každou operaci a shromažďování údajů nezbytných pro audit. Úkolem ŘO je také zajistit, aby postupy a všechny dokumenty týkající se výdajů a auditů operačního programu byly EK a Účetnímu dvoru k dispozici po dobu tří let od uzavření operačního programu.

4.9.2 Audit ve veřejné správě (sekundární a centrální systém)

Za výkon auditu ve veřejné správě na všech úrovních realizace finančních prostředků operačního programu podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s přímo použitelnými předpisy ES, je odpovědný AO. Auditní orgán v souladu s obecným nařízením ověřuje účinnost systému finančního řízení a kontroly a následně testuje správnost rizikových transakcí v souladu s mírou přípustného rizika pro oblast primárního systému. V rámci centrálního systému auditní orgán na základě zbytkového rizika ověřuje a hodnotí přiměřenost a účinnost fungování primárního a sekundárního systému a provádí audit vzorku operací.

4.9.3 Kontrola Nejvyššího kontrolního úřadu

Nejvyšší kontrolní úřad je oprávněn vykonávat nezávislou kontrolní činnost ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů.

4.9.4 Auditní činnosti prováděné orgány Evropské komise a Evropským účetním dvorem

Evropská komise se přesvědčí, že v rámci operačního programu byly zavedeny a účinně fungují řídicí a kontrolní systémy v souladu s články 72 odst. 1 obecného nařízení. Tento audit provádí EK na základě výročních kontrolních zpráv a stanoviska AO k těmto zprávám a na základě vlastních auditů.

Evropský úřad pro boj proti podvodům vykonává v rámci své působnosti samostatné a nezávislé kontroly vyplývající z jeho působnosti.

Evropský účetní dvůr v rámci své působnosti vykonává samostatné a nezávislé kontroly vyplývající z jeho působnosti.

4.9.5 Nesrovnalosti

Všechny orgány podílející se na implementaci operačního programu mají povinnost hlásit ŘO zjištěná podezření na nesrovnalosti. Řídicí orgán podezření prošetří a ta, která se na základě kontrolních zjištění prokáží jako opodstatněná, předá věcně příslušným orgánům k zahájení správního nebo soudního řízení. Hlášení kontrolních orgánů je třeba vždy považovat za opodstatněné.

Řídicí orgán odpovídá za hlášení opodstatněných podezření subjektům zapojeným do vnější úrovně hlášení. Řídicí orgán má za povinnost informovat o nesrovnalostech v souladu s ustanoveními oddílu 4 nařízení Komise (ES) č.1828/2006. Hlášení budou řídicím orgánem zasílána Evropskému úřadu pro potírání podvodných jednání a Nejvyššímu státnímu zastupitelství, pro informaci také AO a PCO.

4.10 Platební a certifikační a orgán

Výkonem funkce PCO pro strukturální fondy bylo rozhodnutím ministra financí vydaném na základě usnesení vlády ČR č. 198 ze dne 22. února 2006 pověřen odbor Národní fond MF. Platební a certifikační orgán nebude zřizovat zprostředkující subjekt. Platební a certifikační orgán provádí v souladu s čl. 61 obecného nařízení zejména následující činnosti:

- řídí a koordinuje toky finančních prostředků poskytnutých z rozpočtu EU a zabezpečuje plynulost toku finančních prostředků od PCO příjemcům;
- vytváří a aktualizuje metodické pokyny pro provádění certifikace výdajů SF a FS;
- zabezpečuje, aby příjemci pomoci obdrželi příspěvek z EU bez zbytečného odkladu;
- vypracovává a předkládá EK ověřené výkazy výdajů a žádosti o platby (průběžné i konečné) pro všechny programy na základě výkazů výdajů předložených řídicími orgány;
- ověřuje, že výkaz výdajů je přesný, vychází ze spolehlivého účetního systému a je založen na ověřitelných podkladech, certifikuje tyto výkazy a schvaluje žádosti o platby z EU;
- monitoruje manuály pracovních postupů užívané subjekty zapojenými do implementace SF a FS a ověřuje dodržování těchto postupů;
- průběžně monitoruje a ověřuje soulad činností a postupů řídicích orgánů a zprostředkujících subjektů s právními předpisy ČR a EU;

- ověřuje aplikaci procesů řízení a systému kontroly řídicích orgánů a zprostředkujících subjektů (včetně provádění kontrol na místě);
- vyhodnocuje čerpání alokací;
- přijímá platby z rozpočtu EU a zabezpečuje převody prostředků do kapitol rozpočtu;
- metodicky řídí vypracovávání odhadů čerpání prostředků poskytnutých z rozpočtu EU a předává tyto odhady EK;
- zajišťuje koncepci, metodiku, tvorbu, rozvoj a činnost účetního systému využívaného pro administraci SF a FS;
- zajišťuje metodické řízení v oblasti účtování o prostředcích SF a FS;
- spolupracuje s EK při ověřování adicionality mid-term a ex-post;
- zajišťuje vrácení neoprávněně vyplacených prostředků.

4.11 Finanční toky

Systém finančních toků popisuje **Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007-2013**, která byla vydána MF. Ministerstvo financí spravuje prostředky poskytované EK na financování programů SF.

Prostředky SF budou EK zasílány na účet PCO. V rámci PCO metodicky řídí poskytování finančních prostředků SF oddělení Metodiky finančního řízení a plateb, které rovněž bude realizovat převody prostředků SF do státního rozpočtu.

Systém finančních toků OP je - založen na předfinancování prostředků ze státního rozpočtu. Prostředky strukturálních fondů pro příjemce, které odpovídají podílu financování ze zdrojů EU, poskytne státní rozpočet prostřednictvím kapitoly MMR. Hlavní město Praha je na základě předložených žádostí o platbu poskytne příjemcům podpory z OP PK. Následně budou tyto prostředky refundovány do kapitoly MMR z účtů PCO, který je převede na základě předložených Souhrnných žádostí, které budou obsahovat vynaložené výdaje příjemci. Žádosti příjemců budou předkládány pouze v měně CZK. Platby příjemcům probíhají formou ex-post plateb (zpětné proplacení příjemcem již uskutečněných výdajů) či formou ex-ante plateb (formou zálohy poskytnuté příjemci z rozpočtu Prahy na realizaci projektu). Rozhodnutí o formě plateb příjemcům pomoci v rámci OP PK provede ŘO.

1. Příjemce na základě uskutečněných výdajů (v případě poskytování plateb příjemcům formou ex-ante plateb bude první zálohová platba poskytnuta příjemci bez žádosti o platbu, v rámci etapových zpráv bude příjemce předkládat žádost o platbu a vyúčtování dříve poskytnutých prostředků) vystavuje žádost o platbu z rozpočtu Prahy (odpovídající evropskému i národnímu podílu), přičemž žádost je předložena ke kontrole a schválení ŘO;
2. Řídicí orgán žádost příjemce schvaluje a dává pokyn finančnímu útvaru hl. m. Prahy k provedení platby na účet příjemce (funkci finančního útvaru zajišťuje odbor účetnictví Magistrátu hl. m. Prahy)
3. Finanční útvar hl. m. Prahy provádí platbu z rozpočtu hl. m. Prahy na účet příjemce;
4. Řídicí orgán na základě provedených úhrad z rozpočtu hl. m. Prahy vystavuje souhrnnou žádost o provedení platby prostředků SF z účtu PCO do příslušné kapitoly státního rozpočtu;
5. Platební a certifikační orgán provádí kontrolu předložené souhrnné žádosti, její zaúčtování (rozhodným datem pro stanovení kurzu pro přepočet prostředků z CZK na EUR je datum zaúčtování PCO) a následně úhradu prostředků SF do kapitoly MMR, která zajistila předfinancování prostředky krytých z rozpočtu EU do rozpočtu HMP;

6. Platební a certifikační orgán žádá zpravidla 3x ročně po provedení certifikace EK o doplnění prostředků na jeho účtu;
7. Evropská komise žádost odsouhlasí a zasílá prostředky na účet PCO

Příspěvky z fondů se na jednotlivé prioritní osy a projekty budou poskytovány až do výše, stanovené rozhodnutím Komise o schválení OP PK a finančním plánem programu.

Každá oblast podpory programu a každý vybraný projekt může čerpat prostředky pouze z jednoho fondu, žádný projekt nemůže být současně podporován v rámci jiného programu, spolufinancovaného SF.

Řídící orgán zajistí, aby příspěvek z fondů byl pro jednotlivé projekty zachován jen tehdy, jestliže v období pěti let od rozhodnutí o přidělení příspěvku z fondu nedošlo k nějaké podstatné změně projektu.

Pro způsobilost výdajů jednotlivých vybraných projektů budou, kromě vnitrostátních pravidel, plně respektována pravidla obsažená v nařízení EP a Rady (ES) č. 1080/2006 o ERDF.

Platby příspěvků z fondů budou prováděny v souladu s příslušnými ustanoveními obecného nařízení.

4.12 Systém účtování

Účetnictví je vedeno v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Pro účely přepočtu EUR na Kč se používá kurz České národní banky platný v den uskutečnění transakce.

Řídící orgán OP PK povede analytickou účetní evidenci založenou na podvojném účetnictví zahrnující všechny operace, které se vyskytly v průběhu realizace projektů spolufinancovaných z ERDF. Příjemci budou poskytovat účetní a další údaje podle smlouvy o financování projektů.

Účetnictví bude vedeno v elektronické a písemné formě a účetní záznamy budou chráněny před zneužitím. Toto ustanovení platí jak pro zabezpečení příslušného počítačového programu, tak i pro fyzickou ochranu písemných záznamů.

4.13 Veřejná podpora

Operační program Praha - Konkurenceschopnost bude připraven a implementován v souladu s činnostmi, politikami a prioritami Společenství, a to včetně politiky hospodářské soutěže.

V souladu s ustanoveními čl. 87 a 88 Smlouvy o ES nebude prostřednictvím –OP PK poskytnuta podpora, která by narušila nebo mohla narušit hospodářskou soutěž v EU tím, že zvýhodní určité podniky nebo určitá odvětví výroby v rámci obchodování mezi členskými státy.

Intervence OP PK zakládající veřejnou podporu ve smyslu čl. 87 Smlouvy o ES budou EK oznámeny dle příslušných metodik.

5. FINANČNÍ PLÁN

5.1 Základní východiska

Návrh finančního plánu z NSRR ČR 2007-2013 respektuje i finanční vztahy a pravidla pro programové období 2007 - 2013 určené k čerpání podpory ze SF EU všeobecně a zejména z ERDF, jako jediného zdroje pro financování těch aktivit v rámci cíle EU „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“, které budou zahrnuty do –OP PK.

Mezi hlavní metodická východiska pro stanovení podílu jednotlivých zdrojů a možností jejich čerpání na projekty v rámci OP PK patří následující:

- Míra spolufinancování naplňuje stanovení celkového poměru prostředků ERDF a ostatních zdrojů 85 : 15 s tím, že 15% podíl tvoří národní veřejné zdroje
- Na technickou pomoc operačního programu bude použito 2,7 % z celkové alokace OP PK.
- Přepočítání na běžné ceny byl v souladu s bodem 16 Meziinstitucionální dohody provedeno s použitím ročního deflátoru ve výši 2 %.

Na –OP PK připadá z ERDF celkem 264,1 mil. EUR v běžných cenách. Původní alokace pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (pro ESF i ERDF) byla 419,1 mil. EUR. Vzhledem k transferu mezi cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Konvergence došlo ke snížení prostředků určených kromě pro operační programy Prahy na celkových 369 mil. EUR. Transfer byl uskutečněn ve prospěch OP LLZ realizovaném v rámci cíle Konvergence v souvislosti s vytvořením multicílových prioritních os v tomto programu.

Dodatečná alokace pro region NUTS II Praha podle bodu 16 přílohy II obecného nařízení bude přednostně rozdělena rovnoměrně mezi všechny projekty podpořené v rámci prioritní osy 1 Dostupnost a prostředí OP PK.

5.2 Rozdělení finančních zdrojů podle prioritních os

Rozdělení finančních prostředků na jednotlivé prioritní osy vychází ze:

- zaměření operačního programu na posílení konkurenceschopnosti regionu, které je dáno především zařazením Prahy do cíle „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ vyplývajícím z relativně příznivé sociálně-ekonomické situace města,
- strategických záměrů obsažených v NRP na období 2007 - 2013 a NSRR ČR 2007-2013, které jsou základními koncepčními dokumenty zajišťujícími ČR možnost využít finanční zdroje EU v uvedeném období; definují základní věcné i územní oblasti preferované podpory a vymezují určitý prostor pro využití SF EU na projekty realizované v regionu Praha,
- konzultací v rámci pracovních skupin pro přípravu NRP,
- koncepčních dokumentů hl. m. Prahy,
- analyzované absorpční kapacity hl. m. Prahy (viz kap. 1.4),
- zkušeností s dosavadním čerpáním finančních prostředků v rámci programu JPD 2 v letech 2004 - 2006,
- rámcových doporučení vycházejících z přímých pracovních kontaktů s příslušnými orgány EK.

Na základě vyhodnocení vstupních podkladů bylo stanoveno rozdělení finančních zdrojů mezi jednotlivé prioritní osy operačního programu.

Tabulka č. 22

ROZDĚLENÍ FINANČNÍCH ZDROJŮ

prioritní osa	podíl v %
Prioritní osa 1 - Dostupnost a prostředí	74,37
Prioritní osa 2 - Inovace a podnikání	22,82
Prioritní osa 3 - Technická pomoc	2,81
OP Konkurenceschopnost celkem	100

Podíl prioritní osy 2 Inovace a podnikání zohledňuje výraznou preferenci rychlých a efektivních inovací, vytváření předpokladů pro rozvoj znalostní ekonomiky a maximalizace využití kvalifikačního potenciálu všech členských zemí EU zajišťujících stanovený základní jednotný cíl hospodářského růstu. Využití objemu finančních prostředků pro tuto prioritní osu je však podmíněn zvýšenou aktivitou hlavních účastníků inovačního procesu a přípravou významných kapacitních projektů.

5.3 Členění podle druhu finančních zdrojů

Tabulka č. 23

PRIORITNÍ OSY PODLE ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ (v EUR a běžných cenách)

číslo prioritní osy	název prioritní osy	fond/ míra spolufinancování vztahována k	příspěvek společenství	národní zdroje	celkové zdroje	míra spolufinancování
			a	b	c=a+b	d=a/c
1	Dostupnost a prostředí	ERDF	174 719 122	30 832 786	205 551 908	85 %
2	Inovace a podnikání	ERDF	53 606 744	9 460 014	63 066 758	85 %
3	Technická pomoc	ERDF	6 610 139	1 166 495	7 776 634	85 %
celkem			234 936 005	41 459 295	276 395 300	85 %

5.4 Časové rozložení čerpání finančních prostředků

Tabulka č. 24

DĚLENÍ PODLE LET A FONDŮ (v euro a běžných cenách)

rok	strukturální fondy (ERDF)	fond soudržnosti	celkem
	1	2	3 = 1 + 2
2007	31 601 702	0	31 601 702
2008	32 233 735	0	32 233 735
2009	32 878 410	0	32 878 410
2010	33 535 979	0	33 535 979

2011	34 206 698	0	34 206 698
2012	34 890 832	0	34 890 832
2013	35 588 649	0	35 588 649
Celkem 2007 - 2013	234 936 005	0	234 936 005

5.5 Rozložení dle kategorií pomoci z ERDF pro období 2007-2013

Téma 1 Prioritní téma		Téma 2 Forma financování		Téma 3 Území	
Kód	Částka	Kód	Částka	Kód	Částka
01	4 518 282,7	01	234 936 005	01	234 936 005
02	4 518 282,7				
03	6 208 956,9				
04	4 518 282,7				
05	1 690 674,2				
06	1 690 674,2				
07	4 518 282,7				
08	1 690 674,2				
09	6 208 956,9				
11	4 367 978,0				
13	4 367 978,0				
14	1 690 674,2				
15	1 690 674,2				
23	15 724 721,0				
39	2 795 506,0				
40	2 795 506,0				
41	2 795 506,0				
42	2 795 506,0				
43	2 795 506,0				
46	5 241 573,6				
50	7 687 641,4				
51	7 687 641,4				
52	82 117 987,4				
53	5 241 573,6				
54	12 929 215,1				
57	1 690 674,2				
58	9 378 315,6				
61	7 687 641,4				
68	1 690 674,2				
71	1 690 674,2				
72	1 690 674,2				
74	4 518 282,7				
80	1 690 674,2				
85	3 305 069,5				
86	3 305 069,5				
Total	234 936 005	Total	234 936 005	Total	234 936 005

SEZNAM GRAFŮ, TABULEK A SCHÉMAT

ZAŘAZENÍ REGIONŮ NUTS II DO CÍLŮ EU (2007 - 2013).....	9
SPRÁVNÍ ČLENĚNÍ HL. M. PRAHY	10
HDP NA 1 OBYVATELE V % EU-25 PODLE PPP - SROVNÁNÍ MĚST.....	12
VÝKONY PODLE ODVĚTVÍ V ROCE 2004 (HRUBÁ PŘIDANÁ HODNOTA)	12
POČET EXISTUJÍCÍCH REGISTROVANÝCH EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ V PRAZE.....	14
EKONOMICKÉ SUBJEKTY DO 250 ZAMĚSTNANCŮ SE SÍDLEM V PRAZE, K 31. 12. 2005.....	15
SUBJEKTY VÝZKUMU A VÝVOJE - SROVNÁNÍ PRAHY A ČR	15
ZAMĚSTNANÍ PODLE KLASIFIKACE V PRAZE A V ČR (V %)	17
OBECNÁ MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI (V %)	17
MĚSTSKÁ HROMADNÁ DOPRAVA – SROVNÁNÍ MĚST	20
INTENZITY DOPRAVY NA HLAVNÍCH KOMUNIKACÍCH PRAHY V ROCE 1990 A 2005	22
POČET OSOBNÍCH AUTOMOBILŮ V ROCE 2003 NA 100 OBYVATEL - SROVNÁNÍ MĚST	22
INDIKÁTORY PROGRAMU - DOPADY	40
CÍLE A PRIORITYNÍ OSY OPERAČNÍHO PROGRAMU PRAHA - KONKURENCESCHOPNOST	41
PODÍL PRIORITYNÍCH OS NA OBJEMU PODPORY ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ (ERDF).....	42
SOULAD S PRIORITYMI ERDF.....	45
VAZBY OPERAČNÍHO PROGRAMU PRAHA - KONKURENCESCHOPNOST NA STRATEGICKÉ CÍLE A PRIORITY NÁRODNÍHO STRATEGICKÉHO REFERENČNÍHO RÁMCE.....	46
VAZBY OPERAČNÍHO PROGRAMU PRAHA - KONKURENCESCHOPNOST NA PRIORITY STRATEGIE HOSPODÁŘSKÉHO RŮSTU ČR.....	48
VAZBY OPERAČNÍHO PROGRAMU PRAHA - KONKURENCESCHOPNOST NA PRIORITYNÍ OPATŘENÍ NÁRODNÍHO PROGRAMU REFORMY ČR.....	49
VAZBA NA PROJEKTY DO FONDU SOUDRŽNOSTI.....	50
VNĚJŠÍ PROSTŘEDÍ (NAPŘ. DOKUMENTY EU, ČR, OSTATNÍ OPERAČNÍ PROGRAMY).....	57
ZÁKLADNÍ SOUVISLOSTI PRIORITYNÍ OSY 1 S NÁRODNÍM ROZVOJOVÝM PLÁNEM ČR A NÁRODNÍM STRATEGICKÝM REFERENČNÍM RÁMCEM	66
INDIKÁTORY PRIORITYNÍ OSY 1 - VÝSLEDKY A VÝSTUPY.....	69
INDIKÁTORY PRIORITYNÍ OSY 2 - VÝSLEDKY A VÝSTUPY.....	82
INDIKÁTORY PRIORITYNÍ OSY 3 - VÝSLEDKY.....	87
ZJEDNODUŠENÉ SCHÉMA IMPLEMENTAČNÍHO USPOŘÁDÁNÍ.....	90
SCHÉMA SYSTÉMU PRO MONITOROVÁNÍ STRUKTURÁLNÍCH OPERACÍ V PRAZE	95
PROCES HODNOCENÍ A VÝBĚRU PROJEKTŮ	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
ROZDĚLENÍ FINANČNÍCH ZDROJŮ	110
PRIORITYNÍ OSY PODLE ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ (V EURO A BĚŽNÝCH CENÁCH)	110
DĚLENÍ PODLE LET A FONDŮ (V EURO A BĚŽNÝCH CENÁCH)	110

Není-li uvedeno jinak, zdrojem dat a údajů v grafech, tabulkách a schématech je zpracovatelský tým – tj. Odbor fondů Evropské unie Magistrátu hl. m. Prahy nebo Odbor strategické koncepce Útvaru hl. m. Prahy.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AO	Auditní orgán
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČOV	čistička odpadních vod
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIB	Evropská investiční banka
EIF	Evropský investiční fond
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ES	Evropská Společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EUR	euro, €
FEU MHMP	Odbor fondů Evropské unie Magistrátu hl. m. Prahy
FS	Fond soudržnosti
HDP	hrubý domácí produkt
ICT	informační a komunikační technologie
IOP	Integrovaný operační program
JPD 2	Jednotný programový dokument pro Cíl 2 regionu NUTS II hl. m. Praha
JPD 3	Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS II hl. m. Praha
MHMP	Magistrát hl. m. Prahy
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MHD	městská hromadná doprava
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MSP	malé a střední podniky (podnikatelé)
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NNO	Nevládní nezisková organizace
NOK	Národní orgán pro koordinaci
NPR	Národní program reforem
NRP	Národní rozvojový plán
NRPS	Národní rámec politiky soudržnosti

NSRR	Národní strategický referenční rámec ČR pro období 2007-2013
NUTS	statistická územní jednotka používaná v rámci Evropské unie
NUTS II	region soudržnosti
NUTS III	kraj
OP	operační program
OP PA	Operační program Praha Adaptabilita
OP PK	Operační program Praha Konkurenceschopnost
OP D	Operační program Doprava
OP PI	Operační program Podnikání a inovace
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OP PP	Operační program Průmysl a podnikání
OP VaVpI	Operační program Výzkum a vývoj pro inovace
OP TA	Operační program Technická pomoc
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
PAS	Pověřený auditní subjekt
PCO	Platební a certifikační orgán
PPP	Public - Private Partnership
PPS	Parita kupní síly
ROP	Regionální operační program
RPS	Rámec podpory Společenství
ŘKV	Řídící a koordinační výbor
SEA	strategické hodnocení vlivu koncepce na životní prostředí
SF	strukturální fondy
SOZS	Strategické obecné zásady Společenství pro soudržnost
SROP	Společný regionální operační program
TEN-T	Transeuropean Network – Transport = dopravní transevropské sítě
ÚSES	územní systém ekologické stability
V&V	výzkum a vývoj